Gençler için
SOSYAL MEDYA İLMİHALİ

Abdülaziz Kıranşal

Kitabın Adı: Sosyal Medya İlmihali

Yazarı: Abdulaziz Kıranşal

Yayın Yönetmeni: Şemseddin Yer

Editör ve Tashih: Yusuf Yalanız

Mizanpaj: Çelebi Ajans ve Grafikerk

Kapak Tasarım: Hamit Yuvacı

Hukuk Müşaviri: Av. Abdüllatif Karagöz

Kültür Bakanlığı Sertifika No: 30046

ISBN: 978-605-5000-45-5

Basımevi: Anıl Grup Matbaacılık - 0 312 483 63 53

Basımevi Sertifika No: 40349

Basım Yılı: Şubat 2019 - 10. Baskı

Yayınevi: MGV Yayınları

İsteme Adresi: Hürriyet Cd. No: 184/C Çankaya/ANKARA
0 312 480 51 11

MGV YAYINLARI

0 312 480 51 11
www.mgvyayinlari.com

©Her hakkı saklıdır.

Gençler için
SOSYAL MEDYA İLMİHALİ

Abdülaziz Kıranşal

Abdulaziz Kıranşal

1978 Kars doğumludur. İstanbul Kâğıthane İmam Hatip Lisesi ve Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi mezunudur. Aynı üniversitenin İlahiyat Fakültesi Tefsir Ana Bilim Dalı'nda "İslam'ın İkinci Mesajı" teziyle yüksek lisansını tamamladı. Halen aynı alanda akademik ve ilmi çalışmalarına devam etmektedir. Yazıları Özgün Düşünce, İlayda ve Tezkire gibi dergilerde yayımlandı. Ahlak ve Maneviyat Risalesi, İslami Sol'un Müfessiri, İslam Davetçilerine Dersler isimli kitapları bulunmaktadır. Milli Gençlik Vakfı, Anadolu Gençlik Derneği, Ehli Sünnet Âlimler Birliği gibi birçok sivil toplum örgütünde aktif görev aldı. İslami ilimler ve davet alanında çalışma yapan (DAİM) Davet ve İslâmi İlimler Araştırmaları Merkezinin kuruculuğunu yaptı. Evli ve bir çocuk babasıdır.

Hakka, Adalete ve Tevhide Dayalı
Yeni Bir Dünya Yolunda...

t.me/oxu365

İÇİNDEKİLER

Takdim 13

1.BÖLÜM 15

İnternet Nedir? 17

www 17

Kökeni 17

Sık Kullanılan Bazı Kavramlar 18

2. BÖLÜM 21

Sosyal Medya 23

Dünya Genelinde İnternet ve Sosyal Medya 23

Dünya Genelinde Bazı Sosyal Medya Platformları ve Kullanıcı Sayıları 24

Ülkeler Bazında İnternet ve Sosyal Medya 24

Türkiye'de İnternet ve Sosyal Medya 25

3. BÖLÜM 27

Büyük Bir Nimet Olarak "İnternet" ve "Sosyal Medya" 29

Bir İmtihan Olarak "İnternet" ve "Sosyal Medya" 31

Sanal Âlemde de Olsa Ölçü "Niyet"tir 32

Amel Defteri ve İnternet Kayıtları ... 33
"Kirâmen Katibîn" ve "İnternet Explorer Geçmişi" ... 35
Klavyeye Tıklayan Parmakların Şâhitliği ... 36
Fake/Sahte Profil ve Modern "Münâfıklık" ... 36
Paylaşımları ile "Allah'ı Hatırlatan Adamlar" ... 37
Tıklandıkça Hayra Vesile Olmak ... 38
Allah'ın Beğenisi mi, Şeytanın Beğenisi mi? ... 39
Şeytanın Trolleri ... 40
Sanal Günahlar Cehennemi ... 41
Müslüman'ın Kalitesi ... 42
Bir Gün Peygamberimiz Gelse! ... 43
Fasık Tweetler ve Mailler ... 44

4. BÖLÜM ... 47
Sosyal Medya ve Fotoğraf Paylaşım Çılgınlığı ... 49
Tesettür ve Sosyal Medya ... 50
Sosyal Medya ve Mizah/Şaka ... 54
Takva Prensibi ve Dikenli Bir Yol Olarak "İnternet ve Sosyal Medya" ... 56

5. BÖLÜM ... 59
Sosyal Medya Ahlakı ... 61
Hadislerle Sosyal Medya Ahlakı ... 62
Bir Salih Amel Kapısı Olarak Sosyal Medya ... 69

6. BÖLÜM ... 73
Günah ve Sanal Âlem ... 75
Sektörleşen Günahlar,

Modern Cahiliye ve İnternet 77
Toplumu ve Aileyi Çökerten Büyük Günah: "Müstehcenlik/Fuhuş/Zina" 79
Çağın Belası: "Göz Zinası" 79
Efendimizden Bir Hatıra Bir Ders 82
İnternet ve Sosyal Medyada Göz Zinasından Korunma Tedbirleri 84
"Kumar", "İçki" ve "Falcılık" 87
Allah'a ve Rasûlüne Harb İlânı: "Faiz" 88
Ateizm, Eşcinsellik ve Misyonerlik 89
İflas Ettiren Günah: Kul Hakkı 90
Sosyal Medyada Başlıca Kul Hakkı Gasplar ı 90
İnternetten, Ölmüş Kardeşinin Etini Sipariş Etmek: "Gıybet" 92
Bilgisayar Ekranı Başında Sadece Düşünerek İşlenen Günah: "Zan" 93
Sanal Hayatın Temelini Oluşturan Günah: "Yalan" 94
Fiber Hızla Münafıklık: "Hile/Aldatma" 95
Allah'ın Beğenisinden Çok İnsanların Beğenisine Rağbet: "Riya/Reklamcılık" 96
Dijital Yer Değiştirme: "Hırsızlık" 97
Gülerek Ağlanacak Hale Gelmek: "Alay/Aşağılama" 98
Bir Tuşla Helak Eden Günah; "İftira" 100
Rezil Edeyim Derken Rezil Ettiren Günah: "Ayıp Araştırmak" 101
Paylaşım ve Tweetlerle Kendi Cehennemine Odun Taşımak: "Nemime/Koğuculuk" 103
Söyleyecek Sözü Olmayanların Günahı: "Küfürlü/Müstehcen" Konuşmalar 105
Şeytani Gündemler Platformu: "Tartışma/Cedel" 106

7. BÖLÜM **109**

Başkasının internet bağlantısından wireless aracılığı ile izinsiz olarak internete bağlanmak? 111

Komşu evlerin veya ticaret hanelerin wireless bağlantısının şifresini kırmak ve kullanmak? 111

İnternet üzerinden belli bir ücret karşılığında sunulan hizmetleri veya uygulamaları ücretsiz olarak indirmek? 112

İnternetten dizi, film, müzik, kitap veya herhangi bir uygulama indirmek? 112

Telif hakkı nedir? 112

İnternet üzerinden belli bir ücretle sunulan eğitim setlerini indirmek. 113

Dil eğitimi, meslek eğitimi vb.? 113

İnternetten bazı programlar indirmek, kullanmak, satmak ve yaymak? 113

İnternet üzerinden indirilen yazılımı kullanmak? 114

Devlet veya özel sektör kurumlarında çalışanların interneti şahsi işlerde kullanması? 114

İnternette geçirilen vakit? 114

İnternet kafe işletmek? 115

İnternet üzerinden oyun oynamak? 115

İnternet üzerinden tavla ve okey oynamak? 116

Başkasının internet bağlantı geçmişini incelemek? 116

Başkasının mesaj, mail ve konuşmalarını gizlice incelemek? 116

İnternet üzerinden cinsel içerikli video ve fotoğraflara bakmak? 117

E-ticaret? 118

Cuma vaktinde internetten alışveriş? 118

İnternetten Kur'an okumak? 118

İnternetten İslami sohbet ve vaaz dinlemek? 118
İnternetten zekat veya sadaka vermek? 119
İnternet üzerinden kredi kartı ile hayır ve bağış? 119
İnternet üzerinden kurban bağışı? 119
Sosyal medyada tebliğ ve davet? 119
Sosyal medyada siyaset? 120
Facebook, Twitter vb. sanal platformlarda hesap açmak? 121
Facebook ve Twitterde sahte (fake) hesap açmak? 121
Tweet çalmak? 122
Facebookta günah veya haram olan bir şeyi beğenmek ve paylaşmak? 122
Sosyal medyada karşı cinsi arkadaş olarak eklemek? 122
Bayanların sosyal medyada resim paylaşımları? 123
İslami evlilik siteleri? 123

8. Bölüm 125
İnternet ve Sosyal Medya ile İlgili Bazı Tedbirler 127
Kötü Niyetli Kişilerin Kullandığı Yöntemler 128
Sosyal Mühendislik Kavramı ve Saldırı Biçimleri 129

Sonuç 131
Büyük Bir Zaruret Olarak İslam Kültür İşbirliği Teşkilatı 133

Takdim

Genç kardeşim! Teknolojinin ilerlemesiyle birlikte gelişen iletişim araçları ile dünyanın her tarafından bilgiye ulaşımın kolaylaştığı, binlerce ciltlik kütüphanelerin cepte tanışacak kadar küçük cihazlara bile aktarıldığı bir zamanı yaşıyoruz.

İnsanların zaman ve mekân kısıtlaması olmadan sesli ve görüntülü iletişim araçları ile birbirlerine anında ulaşabildiği, yerkürenin herhangi bir yerinden ve hatta yerküremiz dışından bile insanların kolaylıkla iletişime geçebildiği bir çağa şahitlik ediyoruz.

Bu muhteşem hızla gelişen teknoloji ve iletişim araçlarıyla birlikte koca dünya adeta küçük bir köymüş gibi herkesin herkese ulaşabildiği, herkesin herkes hakkında bilgi sahibi olabildiği, her konuda fikir beyan etmenin ve bir tuşla milyonlarca insana ulaşabilmenin mümkün olabildiği bir dünyada imtihan ediliyoruz.

Son dönemde internet ve sosyal medya ile birlikte günlük hayat dışında "sanal hayat", "internet ortamı", "sosyal medya", "net" gibi ifadelerle tarif edilen ve belki de normal hayatımızdan daha fazla zamanımızı alan yeni bir durum ile karşı karşıyayız.

Dünyamızın sosyal, siyasi, iktisadi, askeri ve ahlaki alanlarının tamamına büyük ölçüde etki eden bu yeni durumun ister istemez dinimiz açısından da bir karşılığı olacaktır.

İnternet ve sosyal medyanın dini yaşantımız ve değerlerimiz açısından ciddi bir değerlendirmeye ihtiyacı vardır. Günümüzde ekonomik, sosyal ve siyasal olaylar açısından neredeyse baş aktör konumunda olan internet ve sosyal medyanın günah, sevap, haram, helal gibi fıkıh terimleri açsından muhakkak ele alınması gerekmektedir.

Elinizdeki çalışma, soysal medya ve internet açısından derin bir fıkhi çalışma olmaktan ziyade özellikle direk etkilediği genç kitlelere yönelik ahlak ve kültür erozyonuna karşı bir şuurlandırma çalışması olarak ifade edilebilir.

Günümüzde internetle birlikte her türlü günahın ve sapkınlığın evlerimizin içine kadar girdiği bir dönemde bu ümmetin gençlerinin bu yeni duruma karşı sergileyecekleri İslami tavrın ve duruşun önemi oldukça büyüktür.

Son birkaç yüzyıldan beri büyük işgaller, zulümler ve katliamlarla karşı karşıya kalan İslam ümmeti, internet ve sosyal medya ile birlikte özellikle gençlerine yönelen bir ahlaki yıkım ile de imtihan olmaktadır.

Bu çalışma, yeryüzünün her köşesinde zulme uğrayan ümmetin umudu olacak Müslüman gencin sosyal medya ile imtihanında bilgilendirici ve uyarıcı bir yol haritası olabilmesi düşüncesiyle kaleme alınmıştır.

Bu çalışma, Davet ve İslâmi İlimler Araştırmaları Merkezi tarafından 15-30 yaş arası sosyal medya kullanıcısı olan üniversiteli, liseli ve çalışan gençler arasında yapılan bir araştırma ile gençlerin internet ve sosyal medya ile ilgili genel eğilimleri, soruları, sorunları göz önüne alınarak yapılmıştır.

Çalışmada ağır bir fıkıh ve literatür dili kullanılmak yerine muhatap seçilen genç kitlenin anlayabileceği kavramlar kullanılarak basit ve sade bir dil tercih edilmiştir.

İnternet ve sosyal medya biriktirdiği ciddi fıkhi meselelerle bu alanda hacimli çalışmalar yapacak ilim adamı ve akademisyenler için büyük araştırmalar isteyen bir zemin olarak karşımızda durmaktadır.

Bu çalışma ile bir gencimizin dahi internetin günah batağından kurtulmasına ve sosyal medyayı hayır için kullanmasına vesile olabilirsek bizim için bu çalışma hedefine ulaşmış demektir.

"Hakka, Adalete ve Tevhide" dayalı **"Yeni Bir Dünya"** yolunda...

Gayret bizden tevfik Allah'tan

Adana, 2015

Abdulaziz KIRANŞAL

1. BÖLÜM

İnternet Nedir?

Genç kardeşim! İnternet, dünya genelindeki bilgisayar ağlarını ve kurumsal bilgisayar sistemlerini birbirine bağlayan elektronik iletişim ağıdır.[1]

1985 yılında kullanılmaya başlanan İngilizce "Internet" kelimesi, ***"kendi aralarında bağlantılı ağlar"*** anlamına gelen "Interconnected Networks" teriminin kısaltmasıdır. Inter- öneki İngilizce'de arasında ve karşılıklı anlamlarına gelir. Net kelimesi ise ***"ağ"*** anlamına gelir[2]

www

Genç kardeşim! Zaman zaman internet kelimesi yerine kullanılan "www" kısaltması ise ***"World Wide Web (Dünya Çapında Ağ)*** sözcüklerinin kısaltılmış şeklidir ve internet ile eş anlamlı değildir.

İnternet, çok protokollü bir ağ olup birbirine bağlı bilgisayar ağlarının tümü olarak da tanımlanabilir. Binlerce akademik ve ticari ağla, devlet ve serbest bilgisayar ağının birbirine bağlanmasıyla oluşmuştur. Bilgisayarlar arasında bilgi çeşitli protokollere göre paketler halinde transfer edilir. İnternet üzerinde elektronik posta ve birbirine bağlı sayfalar gibi çok çeşitli bilgiler ve hizmetler vardır.

Kökeni

Genç kardeşim! İnternet'in kökeni dünyayı bir emperyalist sömürü zemini haline getiren ABD'de yapılan çalışmalara dayanır. Hataya

1 Merriam Webster's Dictionary & Thesaurus, 2008

2 "Internet." Oxford Dictionary of English 2e,Oxford University Press, 2003.

dayanıklı, sağlam ve özel bir bilgisayar ağı kurmak isteyen ABD Hükümeti tarafından 1960 yılındaki araştırmalar, 1980'lerde Ulusal Bilim Vakfı tarafından yeni bir ABD omurgasının finansmanı için toplanan özel fonlar, dünya çapında katılım ve birçok özel ağın birleşmesine neden olmuştur. 1990'larda uluslararası bir ağın yaygınlaşması ile; İnternet, modern insan hayatının temelinde yer almıştır.

İnternet, dünya genelinde büyük bir hızla yayılmıştır. Radyo, televizyon ve İnternet'in bulunuşundan 50 milyon kullanıcıya ulaşmak için geçen süre incelendiğinde; radyo için 38 yıl, televizyon için 13 yıl iken, İnternet için sadece 5 yıldır.

İnternet, Türkiye'ye 1994 yılında gelmiş ve geldikten sonra da kullanımı hızla yaygınlaşmıştır.[3]

Bugün küresel emperyalist sömürü sisteminin tüm dünyayı tek din, tek kültür, tek devlet olarak yönetebilme projeleri doğrultusunda internet büyük hizmetler sunmaktadır. Dünyaya Batı kültürünün ihracı, bilgi ağlarının kontrolü ve denetimi, kitleleri ve toplumları kontrol etme, istenildiğinde büyük halk isyanları çıkarma gibi birçok Siyonist ve emperyalist hedeflerin gerçekleştirilmesinde internet ve sosyal medya büyük rol oynamıştır.

t.me/oxu365

Sık Kullanılan Bazı Kavramlar

Web, şahısların veya şirketlerin düşüncelerini açıkladıkları, reklamlarını yaptıkları sayfaların oluşturduğu ortamın adıdır.

E-mail, ışık hızıyla dünyayı dolaşan elektronik mektuplardır. Chat, elektronik ortamda bir araya gelip, yazılı, sesli hatta görüntülü olarak iletişim kurabilmek anlamına gelir.

News, İnternet üzerinden oluşturulan haber gruplarının genel adıdır.

Ftp, internet üzerinden bilgisayar dosyalarının transferine imkân sağlamaktır.

Facebook, görünürdeki amacı insanların arkadaşlarıyla iletişim kurması, bilgi, fotoğraf, video vb. paylaşımı yapabilmesini hedefleyen bir sosyal paylaşım web sitesidir. Ancak İslami referanslarla değerlendirildiğinde bahsi geçen hedefin dışında birçok

[3] Wikipedi; İnternet.

amaca hizmet ettiği aşikârdır. 4 Şubat 2004 tarihinde Harvard Üniversitesi öğrencisi Mark Zuckerberg tarafından kurulmuştur.

Twitter, 140 karakterden oluşan tweet adı verilen internet kısa mesajlarının gönderildiği ve başkalarının mesajlarının okunabildiği bir mikro-blog servisidir. Bugün dünya siyasetinden sosyal olaylara kadar birçok alanda en etkin sosyal medya platformlarındandır.

İnstagram, görünürdeki amacı, ücretsiz fotoğraf paylaşma ve fotoğraf düzenleme uygulamasıdır.

Whatsapp, görünürdeki amacı, messenger benzeri bir akıllı telefon uygulamasıdır. Whatsapp internet üzerinden mesajlaşma, video yollama, ses kaydı yollama, resim yollama gibi özellikler sunar.

Google, dünyanın en büyük arama motorlarından birinin ve geliştiricisi olan şirketin adıdır.

Tumblr, mini blok olarak adlandırılan bir sosyal medya platformudur.

2. BÖLÜM

Sosyal Medya

Genç kardeşim! Sosyal medya, çift taraflı ve eş zamanlı bilgi paylaşımına ulaşılmayı sağlayan medya sistemidir. Ayrıca sosyal medya, kişilerin internet üzerinde birbirleriyle yaptığı diyaloglar ve paylaşımların bütünüdür. Sosyal ağlar, insanların birbiriyle içerik ve bilgi paylaşımını sağlayan internet siteleri ve uygulamalar sayesinde herkesin aradığı, ilgilendiği içeriklere ulaşabilmektedir.

Haram, helal, ahlak, din gibi bütün değerlerden bağımsız bir sanal hayat sunan sosyal medya, kötü niyetlerle kullanıldığı takdirde şeytanı bile hayretler içerisinde bırakacak işlerin yapılabildiği bir platformdur. Tabi hayırlı ve güzel işler yapmak isteyen insanlar adına da bulunmaz bir fırsattır.

Dünya Genelinde İnternet ve Sosyal Medya

Dünya üzerinde 2.5 milyar insan internet kullanılmaktadır. Bu kullanıcıların 1.8 milyarının sosyal medya ağlarında hesabı vardır.

Kıtalar arası bazda internet kullanımında Kuzey Amerika % 81'lik bir oranla başı çekmektedir. İnternet kullanımının en az yaygın olduğu bölge ise Güney Asya (%12) dır. Sosyal ağlarda sadece 2013 yılında 135 milyon kişi hesap oluşturmuştur.

Sosyal medya aktif kullanıcı sayıları her geçen yıl artmaktadır. Facebook, 1 milyar 184 milyonluk güncel aktif kullanıcı sayısı ile sosyal ağlar arasındaki liderliğini koruyor.

Dünya Genelinde Bazı Sosyal Medya Platformları ve Kullanıcı Sayıları

- Facebook (1 milyar 184 milyon)
- QQ (Tencent) (816 milyon)
- Qzone (632 milyon)
- Whatsapp (400 milyon)
- Google+ (300 milyon)
- Wechat (272 milyon)
- LinkedIn (259 milyon)
- Twitter (232 milyon)
- Tumblr (230 milyon)
- Tencent Weibo (220 milyon)

Ülkeler Bazında İnternet ve Sosyal Medya

- İngiltere, %87'lik bir oranla, internetin en yaygın kullanıldığı ülke olarak lider konumdadır. İngiltere'yi Kanada (%86), Almanya (%84), Güney Kore (%84) ve Fransa (%83) izlemektedir. Kalabalık nüfusu ile Çin ise, internet kullanımında %42'lik bir oranla bu ülkelerin gerisinde kalmıştır.
- Kişisel bilgisayarlar üzerinden internette en çok vakit geçiren ülke, günlük ortalama 6.1 saat ile Brezilyadır.
- Mobil cihazlar aracılığıyla internete bağlantı kurmayı en çok seven ülkeler Güney Amerika ve Arap ülkeleridir.
- Amerika, Fransa, Almanya, Kanada, Brezilya, İtalya ve Japonya gibi gelişmiş ülkelerde en çok tercih edilen iki sosyal ağ, Facebook ve Twitter'dır.
- ABD'de internet kullanıcılarının %85'inin Facebook'ta, %46'sının ise Twitter'da hesabı bulunmaktadır. Amerikalıların sosyal ağlar arasında en çok tercih ettikleri diğer siteler ise LinkedIn ve Google+'dır.

Türkiye'de İnternet ve Sosyal Medya

- Türkiye'de internet kullanım oranı, tüm nüfusa oranla %45-50 aralığındadır. Ortalama her iki kişiden birisi aktif internet ve sosyal medya kullanıcısıdır.
- Türkiye'de 35 milyonun üzerinde internet kullanıcısı, 36 milyonun üzerinde de aktif Facebook hesabı vardır.
- Günde ortalama 4.9 saatimizi kişisel bilgisayarlar üzerinden, 1.9 saatimizi mobil cihazlar aracılığıyla internette harcamaktayız.
- Günde ortalama 2 saat 32 dakikamızı sosyal medyada geçirmekteyiz.
- Türkiye'de en çok kullanılan sosyal medya platformu olan Facebook'u (%93), sırayla Twitter (%72), Google+ (%70) ve LinkedIn (%33) takip etmektedir.
- İnternet ve sosyal medya kullanım istatistiklerine genel olarak bakıldığında, Ocak 2014 verilerinde mobil internet erişiminde büyük artışlar dikkat çekmektedir.[1]

1 http://www.dijitalajanslar.com/internet-ve-sosyal-medya-kullanici-istatistikleri-2014/

3. BÖLÜM

Büyük Bir Nimet Olarak "İnternet" ve "Sosyal Medya"

"Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu?"[1]

Genç kardeşim! Bizler Müslümanlar olarak teknolojiye ve ilmi gelişmelere Allah'ın bir nimeti olarak bakarız. Müslüman için bu dünyadaki her şey gibi teknoloji de Allah'ın rızasını kazanmak için bir araçtır. Geçmişte Müslüman ilim adamları yeni buluşları, teknolojik keşif ve icatları tüm insanlığa faydalı olmak niyetiyle gerçekleştirmişlerdir.

Bugün modern hayatın üzerine bina edildiği ilmi çalışmalar ve buluşlar geçmişte Müslüman ilim adamlarının ibadet aşkı ile yaptıkları çalışmalar sonucu ortaya çıkmıştır. İnsanlık bugün matematikten astronomiye, sanayiden teknolojiye İslam medeniyetinin inşa ettiği temeller üzerinden yürütülmektedir.

Birkaç örnek:

- **Akşemseddin:** Pasteur'dan 400 sene önce mikrobu bulmuştur.
- **Ali Kuşçu:** Büyük astronomi bilgini. İlk defa ayın şekillerini anlatan bir kitab yazmıştır.
- **Ebul-Vefa:** Trigonometri'de tanjant, cotanjant, sekant, kosekant'ı bulan büyük alimdir.

1 Zümer 39/9

- **Biruni:** İlk defa dünyanın döndüğünü ispat etmiştir.
- **Ebu Kamil Şü'ca:** Avrupa'ya matematiği öğretmiştir.
- **Ebu Ma'şer:** Med-Cezir (Gel-Git) olayını ilk bulan kişidir.
- **Battani:** Dünyanın en büyük kaşifidir. Trigonometriyi bulmuştur.
- **Cabir Bin Hayyan:** Atom bombası fikrinin babası ve kimya biliminin atası olan büyük bir alimdir.
- **Demiri:** Avrupalılardan 400 sene önce zooloji ansiklopedisini yazan kişidir.
- **Farabi:** Ses olayını ilk defa fiziki yönden açıklayan ve sesin fiziki izahını ilk defa yapan kişidir.
- **Gıyasüddin Cemşid:** Matematikte ondalık kesir sistemini ilk bulan alimdir.
- **İbn-i Cessar:** Cüzzamın sebebini ve tedavisini 900 sene önce bulan tabibtir.
- **İbn-i Hatip:** Vebanın bulaşıcı bir hastalık olduğunu ilmi yoldan açıklayan ilk kişidir.
- **İbn-i Firnas:** Wright kardeşlerden bin sene önce ilk uçağı yapıp uçmayı gerçekleştiren kişidir.
- **İbn-i Karaka:** 900 sene önce harika bir torna tezgahı yapan kişidir.
- **İbn-i Türk:** Cebirin temelini atan ilk bilginlerden biridir.
- **İdrisi:** Yedi asır önce bugünküne çok benzeyen dünya haritasını çizen kişidir.
- **İbn-i Sina:** Eserleri Avrupa üniversitelerinde 600 sene ders kitabı olarak okutulmuş bir alimdir. Tıbbın babasıdır. Avrupa'da Avicenna lakabıyla tanınmış bir alimdir.
- **Kadızade Rumi:** Yaşadığı asrın en büyük matematik ve astronomi bilginidir. Fizik kurallarını astronomiye uyarlayan bilim adamıdır.
- **Kambur Vesim:** Verem mikrobunu R.Koch'tan 150 sene önce keşfeden ilim adamıdır.

- **İbn-ü Nefis:** Avrupalılardan üç asır önce küçük kan dolaşımını keşfeden alimdir.
- **Piri Reis:** 400 sene önce bugünküne en yakın dünya haritasını çizen kişidir.
- **Ömer Hayyam:** Cebiri ilk bulan alimdir.

Genç kardeşim! Gördüğün gibi Müslüman ilim adamları, ilmi çalışmaları ve teknolojik gelişmeleri Allah'ın bir nimeti olarak görmüş, tüm bu buluş ve ilmi çalışmaları Allah'ın rızasını kazanmak, insanlığa faydalı olmak adına gerçekleştirmişlerdir.

Günümüz dünyasında büyük bir hızla gelişen internet teknolojisi de iyi niyetlerle kullanıldığı takdirde insan hayatını kolaylaştırması, zaman ve enerji kazanımları sağlaması, Müslümanların birbirlerine ve bilgiye daha çabuk ulaşabilmesi, tebliğ ve dâvetin kolaylaşıp hız kazanması, yardım faaliyetlerinin kolaylaşması ve artması gibi birçok fayda sağlayan bir nimettir. Ancak her nimette olduğu gibi teknolojinin de çeşitli külfetleri vardır.

İnternet, gerek ahlaki çöküntü, gerek emperyalist kültürün yayılması, güvenlik ihlali, mahremiyet ve özel hayatın gizliliği ihlali gibi birçok alanda modern insanın başını derde sokan birçok külfeti de beraberinde getirmektedir.

Bu anlamda bir Müslüman, internet ve sosyal medyaya ciddi külfetleri olan büyük bir nimet olarak bakmalıdır. Ne toptancı bir mantıkla tüm getirilerini kabul ederiz. Ne de tamamen reddederiz. Bu nimeti, Allah rızası doğrultusunda insanlığın hizmeti için kullanmaya gayret eder, zararlarından ve kötü etkilerinden korunmaya çalışırız.

Bir İmtihan Olarak "İnternet" ve "Sosyal Medya"

Hanginizin davranış ve eylem bakımından daha güzel amel işleyeceğinizi denemek için ölümü ve hayatı yaratan O'dur."[2]

Genç kardeşim! Biz Müslümanlar hayata ve hayatın içerisinde karşılaştığımız tüm durum ve olaylara imtihan nazarı ile bakarız. Çünkü Allah'ımız hayatı ve ölümü bir imtihan olarak yaratmıştır.

t.me/oxu365

Her insan, yaşadığı zamanda karşılaştığı kişi, kurum, durum, olay

2 Mülk:67/2

ve fitnelerle imtihan olacaktır. Örneğin Hz. Musa döneminde yaşayan insanların Firavun, Hâman, Karun ve onların sistemi; Hz. İbrahim döneminde yaşayan insanların Nemrut ve onun düzeni; Hz. Muhammed (s.a.s) döneminde yaşayan insanların Ebu Cehil, Ebu Leheb ve cahiliye sistemi ile imtihan olması gibi.

Günümüzde de küresel emperyalizmin modern cahiliye sistemi, günahların yaygınlaşması, içki, kumar, zina, faiz, ırkçılık, eşcinsellik gibi büyük günahların resmileşmesi ve kurumsallaşması, laik sistemde Müslüman'ca yaşayabilmenin zorluğu, ümmetin bölünüp parçalanması, zulüm, işgal ve katliamların artması bir imtihan olarak modern Müslüman'ın karşılaştığı başlıca sorunlardandır.

Tüm bu kargaşa ve kaosun içerisinde teknolojinin baş döndürücü bir hızla gelişmesiyle her gün yeni durum ve olayların, çözüme kavuşturulması gereken yeni meselelerin ortaya çıkması günümüz Müslümanın imtihanını çetinleştiren etkenlerdendir.

Bu açıdan bakıldığında siyasetten spora, ticaretten eğlenceye, aile hayatından ahlaki hayata kadar hayatın her alanında baş aktörlerinden biri haline gelen internet ve sosyal medya modern çağda yaşayan Müslüman'ın en çetin imtihanlarından bir tanesidir.

Sanal Âlemde de Olsa Ölçü "Niyet"tir

"İçinizdekileri gizlesiniz de açıklasanız da Allah onu bilir." [3]

Genç kardeşim! İslam'da davranışlar ile ilgili temel ölçü niyettir. Niyetlere göre insanın günlük işleri, adet ve alışkanlıkları, hâsılı tüm yapıp ettikleri mubah[4], haram veya helal çerçevelerinden birine dâhil olur.

Günlük hayattaki davranışlarımızla birlikte, internet ve sosyal medya ile tüm ilişkilerimiz, beğenilerimiz, paylaşımlarımız tweetlerimiz, download faaliyetlerimiz gibi birçok işlemi yaparken taşıdığımız niyetlerimiz, bu uygulamaları bizim için günah veya sevap, hayır ya da şer kategorilerinden birisine sokacaktır. Her yerde ve her işte olduğu gibi internet ağları arasında gezinirken de niyetimiz ana ölçü olmak zorundadır.

3 Ali İmran: 3/29.

4 Mubah: Yapılması ve yapılmaması dinde uygun görülen şeydir. Ne yapılmasında, ne de yapılmamasında günah vardır.

Bilgisayar ekranlarında niyetlerin ☺, ☹, ;-) gibi işaretler ve şekillerle ifade edildiği bir ortamda bu ifadelerin ardındaki gizli ve gerçek niyetlerin Allah tarafından görüldüğünü bilerek hareket etmek Müslümanlığımızın gereğidir.

Hz. Peygamber (s.a.s) Efendimizin, ***"Yapılan işler niyetlere göre değerlenir. Herkes yaptığı işin karşılığını niyetine göre alır."***[5] hadisi internet ortamında yaptığımız işleri de kapsamaktadır. Sosyal medya üzerinden iyi niyetle yapılan işlerin karşılığının alınacağı gibi kötü niyetle yapılan her uygulamanın da karşılığı muhakkak görülecektir.

Ancak unutmayalım ki, iyi niyetle başladığımız internet sörfü; çeşitli fotoğraflar, uyarıcı yazılar, günaha teşvik edici paylaşımlarla büyük günah facialarıile de sonuçlanabilir. İşte bu yüzden sadece iyi niyet yeterli değildir.

Niyetimiz ne kadar iyi olursa olsun sosyal medya aracılığı ile gerçekleştirdiğimiz uygulamaların sonuçları oldukça önemlidir. İyi niyetle paylaştığımız bir fotoğraf, kötü niyetli insanlar tarafından başka amaçlar için kullanılabilecekse, iyi niyetle ama sonuçlarını düşünmeden yazdığımız bir söz, bir günaha kapı açacaksa niyetimiz gibi bu uygulamalarımızın neden olduğu sonuçlardan da üzerimize bir hisse yazılacaktır.

İnternetle baş başa kalan mümin genç, harama ve günah dalgalarına karşı tedbirli ve sürekli teyakkuz halinde olmalıdır. Her türlü fotoğraf, söz ve görüntünün her şekle çevrilip binlerce insana ulaştırıldığı bir ortamda normal hayattan çok daha fazla dikkatli olmak en büyük prensibimiz olmalıdır.

Amel Defteri ve İnternet Kayıtları

"Vay halimize! Bu nasıl bir kitapmış, küçük büyük hiçbir şey bırakmaksızın hepsini sayıp dökmüş."[6]

Genç kardeşim! Amel defterini, bu dünya hayatında yaptığımız iyi ve kötü bütün işlerin ve sözlerin eksiksiz ve hatasız olarak kayıt altına alındığı bir uygulama olarak tarif edebiliriz. Bu kayıtlar; davranışlarımızı, olaylar karşısındaki tavırlarımızı, sözlerimizi içerdiği

5 Buhari, İman, 41.
6 Kehf: 18/49.

gibi niyetlerimizi de kapsamaktadır. Yarın kıyamet günü hesap ve sorgu bu kayıtlar üzerinden olacaktır. Tutulan bu zabıtlar lehimizde ya da aleyhimizde kesin delil niteliği taşıyacaktır.

Hayatımızın hiçbir anı, hiç bir sözümüz, hiçbir hareketimiz bu kayıtların dışında kalmayacak, kıyamet günü insanlar hesaba çekilirken amel defterimiz tüm yapıp ettiklerimizi ortaya dökecektir. Elbette ki internet ve sosyal medyada yaptıklarımız, geçirdiğimiz vakitlerde bu defterin içerisinde kayıtlı olacaktır.

Amel defterimizde sosyal medya hayatının kaplayacağı alan doğal olarak bizim orada geçirdiğimiz vakitle orantılı olcaktır. Yani günlük ortalama birkaç saat sosyal medya ile vakit geçiren bir insanın amel defterinde internetin yeri oldukça geniş yer tutacaktır.

Aslında insan, sosyal medyayla kendi amel defterinin küçük bir kopyasını da tutmaktadır, diyebiliriz. Ne yedik, neredeyiz, kiminleyiz, hangi saatte ne yaptık, instagram ve facebook paylaşımlarımız bunun en güzel örneğidir. Bir yıllık instagram ve facebook paylaşımları hayatımız ve gittiğimiz yön hakkında küçükte olsa ipuçları verecektir.

Unutmayalım, kıyamet günü belki gerçek âlemde yapıp ettiklerimizden daha fazla sanal âlemdeki hayatımız başımıza bela olabilir. Çünkü gerçek hayatta ömrümüz boyunca tanıştığımız ve bir şekilde ilişkide bulunduğumuz insanlarla olan hesabımızın dışında sanal alemde, sosyal medyada ilişki kurduğumuz binlerce insanla olan hesabımız da kıyamet günününde karşımıza çıkacaktır.

Ne kadar çok insan o kadar çok hesap demektir. Nüfusu bini geçmeyen bir kasabada yaşıyor olabiliriz ancak internet aracılığıyla milyonlarca insana ulaştığımızı da unutmamak durumundayız.

Kıyamet günü hesap zerreler üzerinden olacak. "Kim zerre kadar bir kötülük yaparsa onu görecek, kim de zerre kadar bir hayır işlerse onu görecektir."[7] Zerrelerin bile hesabını vereceğimiz bir günde sanal âlemde yaşadıklarımız bunun dışında kalabilir mi?

Bir gönderi ile günaha sürüklediğimiz, hakkına girdiğimiz, alay ettiğimiz, iftira ettiğimiz, şehvetle veya kötü niyetlerle resimlerini incelediğimiz kimseler de âhirette karşımıza dikilip bizden hesap

7 Zilazal: 99/7-8.

soracaklardır. Sahte hesap da kullansak, farklı isimlerle de yazışsak, IP numaramızı da değiştirsek bu kayıtlar muhakkak karşımıza çıkacak.

Bir saniye bile sürmeyen bir tıkla paylaştığımız bir resim veya söz, binlerce hatta milyonlarca insanın hayatında iyi veya kötü bir etki bırakacaktır. Bu etkiler de bizim amel defterimize hayır veya şer olarak muhakkak yazılacaktır.

Şimdi bir düşünelim; gerçek hayatımızdaki geçmişimiz mi, sanal hayatımızdaki internet geçmişimiz mi, daha çok başımıza bela olabilir?

Hem unutmayalım bu sorgudan internet explorer geçmişimizi silmekle de kurtulamayız. Çünkü melekler sanal âlemimizi de kayıt almaktadır.

"Kirâmen Katibîn" ve "İnternet Explorer Geçmişi"

"İki melek, insanın sağında ve solunda otururak yaptıklarını yazmaktadır. İnsan hiçbir söz söylemez ki yanında gözetleyen yazmaya hazır olan bir melek bulunmasın." [8]

"Şerefli yazıcılar. Her yapmakta olduğunuzu bilirler." [9]

Genç kardeşim! Yukarıda da belirttiğimiz gibi her insan Allah tarafından görevlendirilmiş özel melekler tarafından sürekli olarak izlenir ve tüm hayatı kayıt altına alınır. Sanal âlemdeki tüm yapıp ettiklerimizde bu meleklerin kayıt defterlerinde yer alacaktır. Takipçilerimiz, beğenilerimiz ne kadar artarsa artsın bizi takip eden iki melek olduğunu hiç unutmamak gerekir.

Belki internet explorer geçmişini silebiliriz, hatta harddiskimizi bile yok edebiliriz ama meleklerin kayıt defterlerini asla silemeyiz.Onları sahte hesaplarla asla yanıltamayız. Hiçbir hacker onların şifrelerini kırıp bilgilerini silemez. Onların kota sorunu yoktur. Bağlantı sorunu da yaşamazlar. Onları spam olarak da işaretleyemeyiz, şikâyet edemeyiz, engelleyemeyiz.

İşte bu yüzden gerçek hayatta da sanal hayatta da her anımızın gözetlendiği bilinciyle bir hayat yaşamak zorundayız.

8 Kaf: 50/17-18.
9 İnfitar: 82/11-12.

Klavyeye Tıklayan Parmakların Şâhitliği

"Bugün onların ağızlarını mühürleriz; (günahtan ve sevaptan yana) kazandıklarını, elleri bize söylemekte, ayakları (aleyhlerinde) şahitlik etmektedir." [10]

Genç kardeşim! İnternet ve sosyal medya ile birlikte günlük hayatın dışında, sadece tuşlara basarak kendimizi ifade ettiğimiz adeta sanal bir hayata sahip olduk. ***"Bugün onların ağızlarını mühürleriz; (günahtan ve sevaptan yana) kazandıklarını, elleri bize söylemekte, ayakları (aleyhlerinde) şahitlik etmektedir."*** [11] ayetiyle bize bildirilen ellerin konuşacağı o büyük gün; parmaklarımızla tuşlara dokunarak yaşadığımız sanal hayatımızla ilgili ellerimizin, parmaklarımızın şahitliği akıbetimiz konusunda belirleyici olacaktır.

O gün ağızlarımız mühürlenecek ve ellerimiz konuşacaktır. İstesek de, yaptıklarımızı inkâr edecek veya savunacak bir imkân bulamayacağız. Bütün bir hayatımız boyunca tüm yapıp ettiklerimiz iyi veya kötü işlerimiz bir bir ortaya dökülecektir.

Teknoloji çağında yaşayan ve günde birkaç saatini internetle geçiren insanlar için ellerimizin konuşmalarında sosyal medyaya dair alanın büyük bir yer kaplayacağını düşünebiliriz.

Çünkü eller ve parmaklar konuşmaya başlayınca hangi sitelere kaç kere girildiği, hangi sosyal medya platformunda neler yazıldığı, hangi hayır ve şerlerin işlendiği apaçık ortaya çıkacaktır. Klavye üzerinden parmaklarla yaşanan sanal bir hayatın dökümünü elbette ki ilk önce eller verecektir.

Fake/Sahte Profil ve Modern "Münâfıklık"

"Münafıklar, Allah ve mü'minleri aldatmaya çalışırlar; halbuki yalnız kendilerini aldatırlar da, farkında bile olmazlar." [12]

Genç kardeşim! İnternetin yaygınlaşması ile birlikte birçok hayırlı işlerin yapıldığına şahit olduğumuz gibi, sanal kimliğini bir günah kimliği gibi kullanan insanlara da rastlamaktayız. Gerçek hayatta yapılmasına cesaret edilemeyen işlerin, söylenmesine cesaret

10 Yasin: 36/65.
11 Yasin: 36/65.
12 Bakara: 2/9.

edilemeyen sözlerin sahte isimlerle açılan profiller aracılığı ile çok rahat bir şekilde yapıldığına ve söylendiğine şahitlik etmekteyiz. Kadın olduğu halde erkek ismi ve resmi kullanarak, erkek olduğu halde kadın ismi ve resmi kullanarak, gerçek kimliğini gizleyerek, türlü aldatmalara ve yalanlara başvurarak insanları kandırmak bir münafıklık özelliğidir.

Yalanın, sahtekârlığın, aldatmanın sosyal medya üzerinden olması bu durumu asla değiştirmez. Elbette ki bu yollara başvuranların toptan münafık olduğunu iddia edemeyiz. Ancak şunu rahatlıkla söyleyebiliriz ki, böyle yapmayı alışkanlık haline getirenler bir parça da olsa münafıklık karakterinden bir özelliği üzerlerinde taşımaktadır. Eğer bu durum giderek ilerler, yalan ve aldatma bir karaktere dönüşürse işte o zaman münafıklık karakteristik bir hal almıştır, diyebiliriz.

Gerçek kimliğin gizlenmesinin son derece kolay olduğu sanal ortamlar; yalan ve aldatmaya meyilli olan tiplere büyük fırsatlar hazırlamıştır. Günlük hayatta ayrı bir yüz, sanal hayatta ayrı bir yüz ve karakteri olan bu tiplerin sanal kimlikleri, genelde gerçek hayatta işleyemedikleri günahları sanal hayatta işlemelerini sağlayan bir günah kimliğine dönüşmüştür.

Unutmayalım ki yaptığımız paylaşımları, beğenileri, attığımız tweetleri ve tüm internet uygulamalarımızı sahte hesaplar üzerinden yapmış olsak bile tüm bunlar sonunda gerçek hesabımız olan amel defterlerimize yazılmaktadır. Yarın kıyamette bu profil benim değil diyemeyeceğimiz için internet ve sosyal medya ile ilişkilerimizi yeniden gözden geçirmemiz gerekmektedir.

"Aldatan bizden değildir." [13] ve ***"Yalan, münafıklık özelliğidir."*** [14] diyen bir Peygamberin ümmeti sanal alemde de bu özelliklerden uzak durmak zorundadır.

Paylaşımları ile "Allah'ı Hatırlatan Adamlar"

"Sizin en hayırlılarınız görüldüklerinde Allah'ı hatırlatan adamlardır." [15]

13 Müslim, İman 164
14 Buhari, İman 24
15 İbni Mace, Züht, 4.

Genç kardeşim! Sahabeler tarafından Hz. Peygamber (s.a.s) Efendimiz'e, "Ya Rasûlallah! En hayırlı adam kimdir?" diye sorulduğunda, ***"Sizin en hayırlınız görüldüğünde Allah'ı hatırlatan adamdır."*** [16] diye buyurmuştur. Efendimiz bu tarifi ile ticaretten siyasete, sosyal hayattan aile hayatına kadar hayatın her alanında her türlü hal ve hareketi, giyinişi, görüntüsü, davranışı ve yaşantısı ile İslam'ı temsil eden mü'minleri tarif etmiştir.

Modern dünyada görünürlük sadece normal hayatta değil sanal alemde de mümkün hale gelmiştir. Sanal alemdeki kimliğimiz, beğenilerimiz, paylaşımlarımız, sayfalarımız ve sitelerimiz, her türlü sosyal medya uygulamalarımız bizim internet alemindeki görünürlüğümüzdür. Bu anlamda tüm internet uygulamalarımız ile İslam'ı temsil ederek, Allah'ı ve onun emirlerini hatırlatarak Efendimizin tarif ettiği hayırlı insanlardan olmamız mümkün olabilir.

Çünkü internet ortamında yayılan günah ve haram dalgalarına karşı Allah'ın, Peygamberimizin, ahiretin ve İslam'ın hatırlatılması elbette ki en büyük hayırlardandır. Sosyal medya bu anlamda salih amel peşinde koşan herkes için en büyük nimettir. Oturduğu yerden bir tıklama ile milyonlara ulaşabilmek ve ulaştığı kişilere İslam'ı anlatmak ve hatırlatmak herkese nasip olmayacak büyük bir nimettir.

Ancak gerçek hayatta sözlerimizin tesirli olması için nasıl haramlardan kaçınmamız ve söylediklerimizi önce kendimizin yaşaması gerekiyorsa aynı şartlar sosyal medyada da unutmamak gerekir.

Tıklandıkça Hayra Vesile Olmak

"İyilik ve takvada yardımlaşın. Günah ve düşmanlıkta yardımlaşmayın. Allah'a karşı gelmekten sakının. Çünkü Allah'ın cezası çok şiddetlidir." [17]

Genç kardeşim! Sosyal medya, zararları ile büyük bir imtihan ve fitne olmanın yanında faydaları ile de bulunmaz bir nimettir. Normal şartlarda ömrü boyunca birkaç bin insana ulaşabilecek birinin sosyal medya aracılığı ile yüz binlere ulaşması mümkündür. Ve bu potansiyel, hayırlı işler için kullanılırsa tahmin bile edilemeyecek güzel sonuçlar doğurabilir.

16 İbni Mace, Zühd, 4.
17 Maide: 5/2.

Hz. Peygamber (s.a.s) Efendimizin ***"Kim bir hayra sebep olursa onu yapan gibi hayır kazanır."***[18] hadisi hayatımızın her alanındaki hayırlı işleri kapsadığı gibi internet ortamındaki güzel amelleri de kapsamaktadır.

Unutmayalım ki sadece sosyal medyadaki paylaşımlarımız vesilesiyle bile bir haramdan uzak duran ya da bir farzı yerine getiren takipçilerimizin güzel amellerinden bir pay da bize yazılacaktır.

Tabi bunun tersi de mümkündür. Yani bizim elimizle internette, sosyal medyada yayılan ve günah sayılan ya da günaha yol açacak her şer ve kötü işten bize de bir hisse yazılacaktır. Bizim paylaştığımız bir resim ya da söz nedeniyle ortaya çıkan bir günah, internet vesilesiyle sürekli katlanarak belki binlerce kez büyüyecek ve öyle bir hal alacak ki dönüp tövbe etsek bile günahına sebep olduklarımızın vebali onlara da ulaşıp tövbelerine vesile olmadıkça asla bizi terk etmeyecektir.

Hiç düşünmeden bir tıkla sebep olduğumuz günah belki de sınırları aşıp ömrümüz boyunca göremeyeceğimiz yerlere, ulaşamayacağımız insanlara ulaşacaktır.

Biz o tıklamayı unutup normal hayatımıza devam ederken o paylaşım aylar belki de yıllar boyunca yayılıp duracaktır. Belkide biz farkında olmadan astronomik sayılarla omuzlarımıza günah yüklenmeye devam edeceğiz.

Allah'ın Beğenisi mi, Şeytanın Beğenisi mi?

"Allah iyilik yapanları sever" [19]

Genç kardeşim! Bu dünyaya geliş amacımız Allah'ın rızasını ve beğenisini kazanan bir hayat yaşamaktır. Nasıl bu dünyadaki her hal ve tavrımızla Allah'ın beğenisini kazanmaya gayret etmemiz gerekiyorsa, internet ortamında da yapacağımız tüm uygulamalarda temel hedefimiz Allah'ın rızasını kazanmak olmalıdır.

Yaptığımız paylaşımlar ve attığımız tweetlerle kimin beğenisini kazanırsak kazanalım, Allah'ın beğenisini kazanmadıktan sonra boş bir iş yapmış, vaktimizi heba etmiş oluruz.

18 Tirmizi, İlim, 14.
19 Maide: 5/93.

Kaç yüz bin takipçimiz ve beğenimiz olursa olsun Allah beğenmedikten sonra bu sayının bize hiçbir faydası olmayacaktır.

Unutmayalım, sosyal medya üzerinden kiminle arkadaşlık kurduğumuz, kimi beğendiğimiz, genelde kimlerden beğeni aldığımız kendi hakkımızda yaptığımız bir anket gibidir. Çünkü Efendimiz (s.a.s) ***"Kişi arkadaşının dini üzerinedir. O halde herkes kiminle arkadaşlık ettiğine dikkat etsin."*** [20] buyurmuştur. Böylelikle arkadaş listemize bakarak hangi yöne doğru ilerlediğimizi kolayca tespit edebiliriz.

Beğen tuşunu tıklayarak yaptığımız her beğeni onaylamak demektir. Sosyal medyada neyi ve kimi onayladığımız, dikkat etmemiz gereken en önemli hususdur.

Normal hayatta beş kuruş etmeyen insanlar bazen sosyal medyada milyonların sevgilisi olabilir. Bizim derdimiz milyonların değil Allah'ın beğenisini kazanmak olmalıdır.

Eğer sosyal medyaki davranışlarımız, Allah'tan ziyade şeytanı razı ediyorsa farkında olmadan şeytanın trollüğüne girmişiz demektir.

Şeytanın Trolleri

"Şeytan dedi ki: Ey Rabbim beni rahmetinden mahrum ettiğin için bende yeryüzünde kullarına günahları süsleyeceğim ve onların hepsini mutlaka azdıracağım. Ancak ihlâslı kulların hariç." [21]

Genç kardeşim! Şeytan, kıyamete kadar insanoğlunu günaha sürüklemek için yemin etmiş bir varlıktır. Yüzyıllardan beri insanları saptırmak için planlar ve projeler üreten şeytan, bu konuda üst düzeyde tecrübe sahibidir.

Şeytan, zeki ve profesyonel bir varlıktır. İnsanı ve onun yapısını çok iyi bilir. Bu güne kadar milyarlarca insanla uğraşmış ve birçoğunu da günaha sürüklemiştir. Herkese ve her keseye göre taktik ve projeleri vardır.

Günahları ambalajlayarak çekici hale getirmekte ustadır. Bu dünyada karşımıza bazen şehvet ve şöhret, bazen mal, makam, mevki, bazen güzel bir kız, bazen yakışıklı bir erkek ambalajı ile çıkabilir.

20 Ebu Dâvud: 483
21 Hicr: 15/39-40

Modern dünyada teknoloji ve internet, bu açıdan şeytan için bulunmaz bir fırsattır.

Tarih boyunca insanoğlunu içki, kumar, zina, faiz, ırkçılık ve her türlü sapkınlıkla yoldan çıkaran şeytan, emin olabiliriz ki interneti de kendi hedefleri doğrultusunda kullanacaktır.

Sanal âlemde bazen bir arkadaşlık isteği, bazen bir video, bazen masum bir gülücük, bazen ilgi çekici bir paylaşım olarak karşımıza çıkacak olan şeytana karşı normal hayatta olduğumuzdan daha fazla teyakkuz halinde olmak zorundayız.

Bizim zaaflarımızı bizden daha iyi bilen şeytan, internet ağları üzerinden örgütlediği trollerle bize de muhakkak ulaşmaya çalışacaktır.

"Şeytan da, melek de insanoğluna sokularak onun kalbine birtakım şeyler atarlar. Şeytanın işi kötülüğe çağırmak, sonu fena ve zararlı olan şeylere teşvik etmek ve hakkı yalanlamak, haktan uzaklaştırmaktır. Meleğin işi hak ve hayra, iyiliğe çağırmak ve kötülükten uzaklaştırmaktır. Kim içinde hakka, hayra, iyiliğe çağıran bir ses duyarsa bilsin ki bu Allah`tandır ve hemen Allah'a hamdetsin. Kim de içinde şerr ve inkara çağıran bir fısıltı duyarsa ondan uzaklaşsın ve hemen şeytandan Allah`a sığınsın." [22]

Peygamber Efendimizin (s.a.s) bu hadisi internet ortamında da geçerlidir. Elbette ki şeytan internet ortamında da bize bir takım çağrılar yaparak yanlış yollara sevk etmeye çalışacaktır. İşte bu zamanlarda meleğin sesini dinleyenler kazanacaktır. Şeytanın çağrılarına kulak verenler ise şeytanın trollerinin peşinden günahlar ve sapkınlıklar arasında sörf yapmaya devam edecektir.

Sanal Günahlar Cehennemi

"Kimler bilerek bir günah işler, günah yüklenir de günahları her yandan kendilerini kuşatırsa, onlar cehennemliktirler. Orada ebedi kalırlar." [23]

Genç kardeşim! Allah'ın yasakladığı işleri bilerek yapmak günahtır. Günah, nefsin isteklerine boyun eğmek ve ona teslim olmaktır. Bilerek günaha dalmak Allah'a isyan etmektir. İblis de Allah'ı inkar ettiği için değil, ona isyan ettiği için şeytan oldu.

22 Tirmizi, Tefsir, 2991.
23 Bakara: 2/81

Bugün internet, insana her boy, her çeşit günahı kolayca servis edebilmektedir. İnternet kablolarıyla birlikte günahlar evlerimize, hatta ceplerimize kadar girebilmektedir. Bu bakımdan modern insanın günahla imtihanı daha çetin geçmektedir.

Sanal ortam da işlenen günahların normal hayatta işlenen günahlardan hiçbir farkı yoktur. Yani günahın sanalı olmaz. Günah günahtır. Günahın fiberi, dijitali, kotalısı, kotasızı olmaz.

Peygamber (s.a.s) Efendimiz, ***"Nerede ve nasıl olursan ol, Allah'tan kork. Bir kötülük işlersen, hemen arkasından iyilik yap ki, o kötülüğü silip süpürsün. İnsanlarla güzel geçin!"*** [24] buyurmaktadır.

Bugün internet, Allah'tan en fazla korkulacak, şeytandan da Allah'a en fazla sığınılacak ortamlardan birine dönüşmüştür. Unutmayalım, sanal ortamda işlenen günahların cezası için sanal bir cehennem yok. İnternette işlenen günahlar da aynı cehennemde karşılık bulacaktır.

Müslüman'ın Kalitesi İnternet Karşısında Belli Olur

"İnanan erkeklere söyle gözlerini harama bakmaktan sakınsınlar ve ırzlarını korusunlar. Bu onlar için daha temizdir. Gerçekten Allah yaptıklarınızdan haberdardır. İnanan kadınlara da söyle gözlerini harama bakmaktan sakınsınlar ve ırzlarını korusunlar..." [25]

Genç kardeşim! Günümüzde Müslümanlık kalitesi namaz, oruç, hac gibi ibadetlerin yanında internetle baş başa kaldığı zaman gösterdiğimiz tavırla da yakından ilişkilidir.

Asıl takvamız, yalnız başına internetin karşısına oturduğumuz zaman ortaya çıkar. Kimsenin olmadığı bir yer ve zamanda bir tıkla nefsimizin bütün isteklerine cevap verebilecek durumdayken belli olur.

Bizi yanlış yolara ve sapkınlığa çağıran internet dalgalarının karşısında, "Ben Allah'tan korkarım." diyebilmek büyük ve çetin bir iştir. Bu iş ancak çağın Yusuflarının ve Meryemlerinin harcıdır.

24 Tirmizî, Birr, 55
25 Nur 24/30-31

Namazlarına özen gösteren bir Müslüman genç olabiliriz, tesettürüne dikkat eden bir Müslüman hanımefendi olabiliriz ancak unutmayalım ki namazımıza ve tesettürümüze bakacak olan Rabbimiz, internetle baş başa kaldığımız andaki tavırlarımıza da bakacaktır.

Hele hele İslam'ı yaşama derdinde bir genç isek, şeytan bize internet ve sosyal medya üzerinden en uzman ve profesyonel adamlarını yollayacaktır.

Eğer imtihan bekliyorsak bilmeliyiz ki en büyük imtihanlardan birini internet ve sosyal medya üzerinden yaşayacağız. Belki sabah namazına kalkarken yaşadığımız zorluktan daha büyük bir sınavı internetin karşısında vereceğiz.

Ama unutmayalım ki, sanal dünyanın haramlarına karşı elde ettiğimiz başarı hem normal hayatımızda hem de manevi hayatımızda cennete giden yolda önümüzü açacaktır.

Bir Gün Peygamberimiz Gelse!

"Andolsun, sizin için, Allah'ı ve ahiret gününü umanlar ve Allah'ı çokça zikredenler için Allah'ın Rasûlü'nde güzel bir örnek vardır." [26]

Genç kardeşim! Peygamberler insanlara örnek olsunlar diye gönderilmişlerdir. Bizim peygamberimiz Hz. Muhammed de (s.a.s) bize örnek olsun diye gönderilmiştir. Bizler hayatımızın her alanında Peygamber Efendimizi örnek almak ve onun gibi yaşamak zorundayız. Nasıl namazı Efendimiz gibi kılıyor, orucu onun gösterdiği şekilde tutuyor, haccımızı onu örnek alarak yapıyorsak, günlük hayatımızda da her işimizi Efendimizi örnek alarak yapan Müslümanlardan olmak zorundayız.

Düşün ki Efendimiz bir gün ziyaretine gelse; O'na hayatının her anını açabilir misin? O'nu arkadaşlarınla tanıştırabilir misin? İzlediğin televizyon kanallarını O'na da izletebilir misin?

Sanal âlemdeki profilini, facebook sayfanı, paylaşımlarını, beğenilerini, seni beğenen arkadaşlarını, attığın tweetleri, Efendimize gönül rahatlığı ile gösterebilir misin?

26 Ahzab: 33/21.

Efendimize internet explorer geçmişini, izlediğin videoları, sana gelen ve senin gönderdiğin mailleri; İnstagram hesabını rahatlıkla açabilir misin?

Eğer bu sorulara "Evet" diyorsan sevinebilirsin, çünkü sen internet imtihanında doğru bir yoldasındır. Yok, eğer, "Aman yarabbi, ya Efendimiz hayatımı, arkadaşlarımı ve sanal uygulamalarımı görürse ben O'nun yüzüne nasıl bakarım." diyorsan artık yaşantını dikkatlegözden geçirmen gerekiyor demektir.

Fasık Tweetler ve Mailler

"Ey iman edenler! Eğer bir fasık size bir haber getirirse onun doğruluğunu araştırın. Yoksa bilmeden bir topluluğa kötülük edersiniz de sonra yaptığınıza pişman olursunuz." [27]

Genç kardeşim! Günümüzde sosyal medya üzerinden yayılan haberlerin dünya ve ülke gündemini belirlemesi açısından büyük paya sahip olduğu aşikârdır. Sosyal medya aracılığı ile birkaç dakika içerisinde şehirlerin, ülkelerin ve hatta dünyanın gündemini değiştirmek, kontrol etmek, etkilemek ve yönlendirmek mümkün hale gelmiştir.

Sosyal medya üzerinden yayılan haberlerle ülkelerin büyük siyasi çalkantılar yaşadığına, kargaşalar ve bazı ülkelerde krizler çıkartıldığına şahit olmaktayız. Son dönemde özellikle orta doğuda meydana gelen Arap Baharı olaylarında Facebook ve Twitter'in oynadığı rol bu konuda en ciddi örneklerdendir.

İnternetle birlikte dünya gündemi çok rahatlıkla belli bir merkezden yönlendirilebilecek bir durumdadır. İnternet ve sosyal medya platformları günümüzde büyük askeri silahlardan daha tehlikeli hale gelmiştir. Bugün; sosyal medya gündemini yalan haberlerle kilitleyip çıkarılacak büyük halk isyanları ve kargaşalarla kitle imha silahlarının bile yapamayacağı etkileri yapmak mümkündür.

Sosyal medya üzerinden Twitter, Facebook vs. palatformlar aracılığı ile yayılan haberlerin doğruluğu konusunda Müslüman sürekli temkinli olmak zorundadır.

Bu konuda Rabbimiz, ***"Ey iman edenler! Eğer bir fasık size bir***

27 Hucûrat: 49/6.

haber getirirse onun doğruluğunu araştırın. Yoksa bilmeden bir topluluğa kötülük edersiniz de sonra yaptığınıza pişman olursunuz." [28] buyurmaktadır.

Bu ayetle rabbimiz hangi kanalla gelirse gelsin tüm haberlerin özellikle haktan sapmış bozuk karakterli ve doğrulukları şüpheli olan şahsiyetlerin yani fâsıkların getirdikleri haberlerin mutlaka araştırılması gerektiğini bildirmektedir.

Her haber hemen tasdik olunmamalı ve doğruluğu araştırılmamış haberlere dayanarak insanlar ve olaylar hakkında hüküm verilmemelidir. Kesinleşmemiş haberlerden dolayı insanlar ve kurumlar herhangi bir hususta suçlanmamalıdır. Ayet, Müslümanların bu prensiplere dikkat etmedikleri zaman pişman olacaklarını ve adeta batılın istediği tarafa yönlendirdiği bir oyuncak haline geleceklerine dikkat çekmektedir.

İnternet ve sosyal medya ile ilgili Müslümanların dikkatli olması gereken diğer bir hususta bilgi kirliliğidir. Bugün herhangi bir konu hakkında araştırma yapılırken başvurulan internetteki arama motorlarının sunduğu bilgilerde kesinlikle kaynağına inilmediği ve doğruluğu tasdik edilmediği sürece kullanılmamalıdır.

Özellikle İslam tarihi, İslam dininin kaynakları ve hadislerle ilgili binlerce asılsız ve uydurulmuş sahte bilgi; bilinçli olarak insanların kullanımına sunulmaktadır. Gerek İslam dinini karalamak gerekse bilgi kaynaklarımıza olan güveni zedelemek açısından uydurulan bu bilgilere ve üretilen sahte haberlere karşı Müslüman sürekli teyakkuz halinde olmalıdır.

İnternetteki arama motorları üzerinden bulunan hadislerin mutlaka ana kaynakları kontrol edilmelidir. Çünkü bugün internet üzerinden dolaşan ve altında hadis yazan ve hadis olmayan binlerce söz, yalan ve uydurulmuş bilgi mevcuttur.

28 Hucûrat: 49/6.

4. BÖLÜM

Sosyal Medya ve Fotoğraf Paylaşım Çılgınlığı

Genç kardeşim! Bugün erkek, kadın, genç, yaşlı adeta sosyal medyada fotoğraf paylaşımı çılgınlığı yaşıyoruz. Sosyal medya ile birlikte mahremiyet kurallarının yerle bir edildiği zamanlara şahitlik ediyoruz.

"Üzgünken ben", "mutlu ben", "tesettürlü ben", "evdeyken ben" "yatarken ben" "yemek yerken ben" gibi bir yığın sözcükle paylaşılan fotoğraflar bir anda sosyal medyada binlerce insanın telefonuna ve bilgisayar ekranına servis ediliyor.

Daha çok beğeni alma dürtüsü ile evlerin, aile hayatlarının en mahrem anları, yatak odası köşeleri dâhil en mahrem köşeleri sosyal medya fotoğrafları ile milyonlarca insanın beğenisine sunuluyor. Hiç tanınmayan, bilinmeyen binlerce insanın beğen tuşuna basması ile birlikte bir anda bütün mahremiyet sınırları maalesef ortadan kaldırılıyor.

Sosyal medyada paylaşılan fotoğraflardan doğum günü, düğün, konser fotoğrafları (%70.6), arkadaşlarla eğlenildiğini gösteren fotoğraflar (%69.3), yeni gidilen şehir ve ülkelerin (%67.8) ve tatil fotoğrafları (%59.9) olduğu dikkate alınırsa en özel anların sosyal medya ile birlikte özel olmaktan çıkıp umuma açık hale geldiği görülmektedir.

Genç kardeşim! İnsanın kendi özel anlarının fotoğraflarını, ailesinin ve aile hayatının fotoğraflarını, hanımının, kızının, annesinin fotoğraflarını yüz binlerce el ilanı şeklinde bastırıp sokak sokak dağıtması, reklam panolarına asması, duvar afişi yapıp alın bakın demesi ne kadar garipsenecek bir durumsa aynı fotoğrafları sosyal medya

aracılığı ile yüz binlere göstermesi de o kadar garip bir durumdur.

Normal şartlarda bir başkasının cebinde ya da evinde görünce çıldıracağımız bize veya yakınlarımıza ait mahrem fotoğrafları başkalarının cep telefonunda ya da bilgisayarında görünce normal karşılamak bir akıl tutulmasından başka ne ile ifade edilebilir ki.

Unutmayalım, bu fotoğraf çılgınlığı ile birlikte tesettür ve mahremiyet gibi iki önemli değeri bilerek veya bilmeyerek büyük ölçüde tahrip etmekteyiz.

Tesettür ve Sosyal Medya

Genç kardeşim! Günlük hayatta geçerli olan haram ve helal ölçüleri internet ortamında da aynen geçerlidir. Bu anlamda dinimizin tesettür ile ilgili ortaya koyduğu ölçüler aynıyla sosyal medya içinde geçerlidir.

Tesettür; kavram olarak örtünmek, gizlenmek, bir şeyin içinde veya arkasında gizlenmek manalara gelir. Bir fıkıh terimi olarak erkek veya kadının dinen örtülmesi gereken yerlerini örtmesi demektir. Bir kimsenin örtmesi gereken ve başkasının bakması haram olan yerlerine "avret yeri" denir.

İnsanın örtünme ihtiyacının ilk insan Hz. Âdem ve Havva ile başladığı, çıplaklığın çirkin bir şey olduğu âyette şöyle belirtilir: ***"Ey Ademoğulları! Şeytan ana ve babanızı kötü yerlerini kendilerine göstermek için elbiselerini soyarak nasıl cennetten çıkardıysa, sakın size de bir kötülük yapmasın"*** [1] Örtünmenin amacı başkasının bakışlarından korunmak, ırzı muhafaza etmek ve meşru olmayan cinsel isteklerden sakınmaktır.

Erkeklerin örtülmesi gereken uzuvları; göbekleri altından dizleri altına kadar olan kısımdır. Hz. Peygamber (s.a.s) Efendimiz, ***"Erkeğin avret yeri göbeği ile diz kapağı arasıdır."*** [2] hadisiyle bunu bildirmiştir. Erkeğin giydiği elbise örtünmesi gereken yerleri örtmelidir. Vücut hatlarını belli etmemelidir. Altını gösterecek şekilde çok ince olmamalıdır. Karşı cinsi tahrik edici özellikte olmamalıdır. Kadınların giysilerine benzememelidir.

Erkeğin tesettürü ile ilgili bu ölçüler elbette ki sosyal medyada pay-

1 Âraf: 7/27

2 Ahmed b. Hanbel, II, 187

laşılan erkek fotoğrafları için de geçerlidir. Ayrıca bir erkek fıkhen bu ölçülere uymuş dahi olsa paylaştığı fotoğraf karşı cinsi tahrik edici, fitne çıkarıcı bir şekilde olursa bu fotoğrafın da sosyal medyada paylaşılması kesinlikle uygun değildir.

Özenle seçilen, karşı cinsi tahrik etmek, beğenilmek, etkilemek, ilgi çekmek için paylaşılan erkek fotoğrafları da elbette ki yol açtıkları fitnelerin veballerini sahipleri üzerine yükleyecektir.

Hz. Peygamber (s.a.s) Efendimizin, ***"Başkalarının karısını, kızını ayartan bizden değildir."*** ve ***" Siz başkalarının kadınlarına karşı iffetli ve namuslu olun ki sizin kadınlarınız da iffetli ve namuslu olsunlar."*** [3] hadisleri erkekler için sosyal medyada fotoğraflarını seçerken niyetlerini ve seçtikleri fotoğrafları tekrardan gözden geçirmelerini gerektiren önemli uyarılardır.

Kadınların giysileri ve örtünmesi konusunda da Kur'an'ımızda şöyle buyrulur: ***"Ve mü'min kadınlara söyle, bakışlarını indirsinler (haramdan sakınsınlar) ve ırzlarını korusunlar. Zahir olan kısımlar (görünen el, yüz ve ayaklar) hariç, ziynetlerini açmasınlar. Ve başörtülerini yakalarının üzerine koysunlar (örtsünler). Ve ziynetlerini, kocaları veya babaları veya kocalarının babaları veya oğulları veya kocalarının oğulları veya erkek kardeşleri veya erkek kardeşlerinin oğulları veya kız kardeşlerinin oğulları veya kadınlar veya ellerinin altında sahip oldukları (cariyeler) veya erkeklerden, kadına ihtiyaç duymayan hizmetliler veya kadının avret yerlerinin farkına varmayan çocuklar hariç, açmasınlar. Ve gizledikleri ziynetleri bilinsin diye ayaklarını vurmasınlar. Ey mü'minler, hepiniz Allah'a tövbe edin! Umulur ki, böylece felâha eresiniz."*** [4]

Erkeklerin gözlerini sakınmasının hikmeti de kadınların iffetini korumak içindir. Rabbimiz Kur'an'ında şöyle buyurur, ***"Mümin erkeklere söyle, gözlerini sakınsınlar ve ırzlarını korusunlar. Bu kendileri için daha temizdir"*** [5]

Kadınların ev dışında veya yabancı erkeklerin yanında normal ev içi elbisesinin üstüne bir dış elbise daha giymeleri gerekir. Ayette şöyle buyrulur: ***"Ey Peygamber! Eşlerine, kızlarına ve mümin-***

3 Kenzü'l-ummâl, 34/34.
4 Nur 24/31
5 Nur 24/30

lerin kadınlarına dış elbiselerinden üstlerine giymelerini söyle. Bu onların tanınıp, kendilerine sarkıntılık edilmemesi için daha uygundur. Allah çok bağışlayıcı ve çok esirgeyicidir." [6]

Hz. Peygamber (s.a.s) örtünme ile ilgili bu ayetlerin tefsirini yapmış ve uygulama esaslarını göstermiştir. Hz. Âişe'den rivâyete göre, bir gün Hz. Ebû Bekir'in kızı Esmâ ince bir elbise ile Allah Rasûlünün huzuruna girmişti. Rasûlüllah (s.a.s) ondan yüz çevirdi ve şöyle buyurdu: ***"Ey Esma! Şüphesiz kadın erginlik çağına ulaşınca, onun şu ve şu yerlerinden başkasının görünmesi uygun değildir."*** [7] Hz. Peygamber bunu söylerken yüzüne ve avuçlarına işaret etmişti.

Kadınların yüzleriyle ellerinden başka, sarkan saçları dâhil bütün bedenleri avrettir. Yüzleriyle elleri ise bir fitne korkusu bulunmadıkça namazda da namaz dışında da avret değildir. Hadiste şöyle buyurulur: ***"Kadın örtülmesi gereken avrettir. Dışarı çıktığı zaman şeytan ona gözünü diker."*** [8]

Hz. Âişe (r. anhâ) ilk başörtüsü uygulamasını şöyle anlatır: "Allah ilk muhacir kadınlara rahmet etsin onlar; ***"Başörtülerini yakalarının üstüne taksınlar..."*** [9] ayeti inince etekliklerini kesip bunlardan başörtüsü yaptılar."

Yine Safiyye binti Şeybe şöyle anlatır: "Biz Âişe ile birlikte idik. Kureyş kadınlarından ve onların üstünlüklerinden söz ettik. Hz. Âişe dedi ki: Şüphesiz Kureyş kadınlarının birtakım üstünlükleri vardır. Ancak ben, Allah'a yemin olsun ki, Allah'ın kitabını daha çok tasdik eden ve bu kitaba daha kuvvetle inanan Ensar kadınlarından daha faziletlisini görmedim. Nitekim Nûr sûresinde, ***"Kadınlar başörtülerini yakalarının üstüne taksınlar..."*** ayeti inince, onların erkekleri bu ayetleri okuyarak eve döndüler. Bu erkekler eşlerine, kızlarına, kız kardeş ve hısımlarına bunları okudular. Bu kadınlardan her biri etek kumaşlarından, Allah'ın kitabını tasdik ve ona iman ederek başörtüsü hazırladılar. Ertesi sabah, Hz. Peygamberin (s.a.s) arkasında başörtüleriyle sabah namazına durdular. Sanki onların başları üstünde kargalar vardı."[10] Tüm bu ölçüler sosyal medya platformlarında paylaşılan kadın fotoğrafları için de geçerlidir.

---

6 Ahzab 33/59.
7 Ebû Davûd, Libâs, 31.
8 Tirmizî, Radâ, 18
9 Nur 24/31
10 Buharî, Tefsîru Sûre, 29/12; İbn Kesîr, Muhtasar M. Alî, es-Sâbûnî, 7 Baskı, Beyrut 1402/1981, II, 600

Bu ölçülere riayet edilse bile bir zaruret hali olmadıkça kadınların sosyal medyada fotoğraf paylaşmaları uygun değildir.

Tesettüre riayet edilmiş olsa bile sosyal medyada kadın fotoğraflarının paylaşılması tesettürün hikmetlerine aykırıdır. Çünkü tesettürün en büyük hikmeti nâmahrem bakışlardan korunmaktır. Kadın yüz güzelliği, giysileri, eşarbı, vs. ile de rahatlıkla yabancı erkeklerin dikkatini üzerine çekebilir.

Hangi iyi niyetlerle yapılırsa yapılsın, amaç güzelliği sergilemek olmasa bile sosyal medyada fotoğraf paylaşmak binlerce insana bir tuşa basarak kendini göstermek demektir. Hâlbuki bir hanımefendinin asıl amacı yabancı erkeklerin nazarlarından korunmak, hayâ etmek, sadece yüzü dahi olsa güzelliğini sergilememektir.

Unutmayalım ki tesettür, görünmek için değil örtünmek içindir. Normal günlük hayatta, sokakta, pazarda, iş hayatında tesettürlü bir kadının yüzünün açık olması gibi durumlar zaruret halleridir. Bu zamanlar kesinlikle sosyal medyada fotoğraf paylaşımı ile bir tutulamaz. Çünkü sosyal medyada bir zaruret hali söz konusu değildir.

Ayrıca günlük hayattan farklı olarak sosyal medyada paylaşılan fotoğraflar kötü niyetli kişiler tarafından kopyalanmakta, saklanmakta, istenildiği zaman dakikalarca bakılmakta, incelenmekte ve üzerinde çeşitli oynamalar yapılarak farklı amaçlar için kullanılabilmektedir.

Unutmayalım ki, zaruret olmadan sosyal medyaya atılan fotoğraflar sadece hanım arkadaşlara bile açık olsa onların akrabası veya arkadaşı olan erkekler tarafından da görülmesi mümkündür.

Tüm bunların yanında Müslüman ne sebeple olursa olsun evinin mahremini sosyal medyaya servis etmemelidir. Ev, Müslümanlar için mahremiyetin ve özel hayatın kalesidir. Efendimizin ev mahremiyetiyle ilgili ders niteliğinde birçok uyarısı mevcuttur.

"Hiç kimse izin almadan başkasının evinin içine bakmasın, kim izinsiz bakarsa aynen girmiş gibidir."[11]

"Bir başkasının evinin içine bakarken, (ev sahibi tarafından) gözü çıkarılan kişi diyet istemeye kalkışmasın, bilsin ki, hiçbir hak talep etme durumunda değildir."[12]

11 Ebu Davud, Edeb, 137

12 (Kasani ,Bedi'us Senai, c.7 s.35, Beyrut, 2003)

Efendimiz pencereden kendi evine izinsiz bakmış olan bir adama, elindeki tarağı göstererek, ***"İçeriye baktığını bilseydim şu tarağı gözüne sokardım."*** [13]buyurmuştur.

İbn Abbas'ın bildirdiğine göre, Hakem b. Ebu'l-As'ı içeriye bakarken tesbit eden Peygamber Efendimiz, ***"Ben sağ olduğum müddetçe Medine'de oturmayacaksın!"*** diyerek Taif'e sürmüştür.

Peygamber Efendimiz, ***"Bir kimse kapısı açık bırakılmış (veya giriş kısmında perde olmayan) bir eve uğrar da (içeri) bakarsa kabahat onda değildir, ev sahibindedir."*** sözleriyle, korumanın ev sahibi tarafından yapılması gerektiğini işaret etmiştir.

Bütün bu hadislerden anlıyoruz ki Müslümanın evi ve özel hayatı da korunması gereken mahremlerindendir. Günümüzde mutfaktan yatak odasına kadar evinin ve aile hayatının çeşitli resimlerini sosyal medya platformlarında paylaşanlar bilmelidir ki bu tavırları Rasûlüllah'ın uyarıları ile ters düşmektedir.

Sosyal Medya ve Mizah/Şaka

"Ey müminler! Bir topluluk diğer bir topluluğu alaya almasın..." [14]

Genç kardeşim! Mizah; şakalaşma, espri yapma ve gülüşme gibi anlamlarda da kullanılır.

İnsan yaratılışı itibariyle her zaman aynı ruh halinde olamayabilir. Çalışma, iş yoğunluğu ve hayatın sıkıntılarından kurtulmak istediğinde bir takım eylemlere yönelebilir. Bu eylemlerin başında da mizah gelmektedir.

Mizah sınırlarına riayet edildikçe kalbi neşelendiren, kaynaşmayı ve kardeşliği geliştiren bir durumdur. Ama sınırlar aşılınca ve iş ciddiyetsizlik ve laubalilik çizgisine varınca küskünlükleri, dargınlıkları ve çeşitli sıkıntıları da beraberinde getirir.

Müslüman bir insanda gayet tabiidir ki şakalaşır ve mizah yapar. Ebû Hureyre (r.a) Efendimiz'e, "Siz de şakalaşır mısınız?" diye bir soru sorunca Efendimiz, ***"Evet, ama ben sadece doğruyu söylerim."*** diye buyurmuştur.

Efendimizin de ifade ettiği gibi İslam dini insanları eğlendirmek için

13 Buharî, Diyat, 15, 23, İsti'zan, 11; Müslim, Âdab, 42; Ebû Dâvud, Edeb, 136.
14 Hucurat, 26/11.

yalan söylemeyi kesinlikle yasaklamıştır. Efendimiz, ***"İnsanları güldürmek için konuşup yalan söyleyenlere yazıklar olsun."*** diye buyurarak, ***"Şaka da olsa yalan söylemeyi terk eden kimse için cennetin ortasında bir eve kefilim."*** diye müjdelemiştir.[15]

Yine Efendimiz korkutucu ve telaşlandırıcı şakalara müsaade etmemiştir.

Sahabeler, Hz. Peygamber'le birlikte yolculuğa çıkarlar. O esnada birisi uyur. Şaka maksadıyla yüzüne ip sarkıtırlar. Bunun üzerine o kişi korkmuş bir şekilde uyanır. Bunun üzerine Hz. Peygamber şöyle buyurur, ***"Bir Müslümanın diğer bir Müslümanı korkutması helal olmaz."*** [16]

Bugün internet ve sosyal medyada eğlenmek amacı ile yapılan şakaların, güldüren video ve görüntülerin büyük bir kısmı Efendimizin ifade ettiği sınırları aşan İslam dininin izin verdiği ölçüleri ihlal eden niteliktedir.

Örneğin insanların resimleri üzerinde çeşitli oynamalar yaparak komik duruma düşürmek, kişilerin zor ve utandırıcı anları ile ilgili fotoğraf ve videolar paylaşmak, korkutucu ve telaşlandırıcı mail ve mesajlar yollamak, sahte isim ve profiller kullanarak insanları korkutmak ve alaya almak gibi insanların onur ve haysiyetlerini kırıcı, incitici, korkutucu şakalar İslam dini açısından uygun değildir.

Günlük hayatımızda olduğu gibi internet ortamında da eğlenmek veya dinlenmek için yapacağımız şaka ve esprilerle ilgili bir takım prensiplere dikkat edilmelidir.

- Allah'ın ayetleri, Peygamberimizin hadisleri, dini değerler ve kurallar üzerinden kesinlikle mizah yapılmamalıdır. Sosyal medya ve internette bu şekilde mizah yapanlar uyarılmalı iyiliği emretme ve kötülükten men etme görevi yerine getirilmelidir.
- Din adamları, hocalar, ilim adamları ve muttaki şahsiyetler kesinlikle mizah konusu yapılmamalıdır. Bu tür paylaşımlar kesinlikle beğenilmemeli ve paylaşılmamalıdır.
- Mizah; yalan, günah ve aldatma içermemelidir. İnsanları inci-

15 Ebû Dâvud.
16 Ebu Dâvud, Edeb 93

tecek, küçük düşürecek, küskünlüklere neden olacak bir şekilde mizah yapılmamalıdır.

- Mizah; onu yapan kişiyi toplum içinde ciddiyetsiz ve karaktersiz bir konuma getirmemelidir.
- Mizah; Kine, öfkeye, düşmanlığa, tefrikaya neden olmamalıdır. Bu tür paylaşımlar kesinlikle yayılmamalıdır.
- Yapılan şaka ve espriler muhatabı zan altında bırakıcı, kafalarda muhatap ile ilgili sorular üretici şekilde olmamalıdır.
- Yapılan mizah, iftira ve asılsız iddiaları içermemelidir. Hele internet ortamında yapılan yalan ve yanlış paylaşımların yapacağı tahrip göz önüne alınırsa bu konuda son derece dikkatli olunmalıdır.
- Mizahta, kaba ve yaralayıcı bir üslup kullanılmamalıdır.
- Yapılan şakalar insan onurunu zedeleyecek, haysiyet ve şerefine hakaret içerecek cinsten olmamalıdır.
- Mizah karşı tarafı korkutucu ve üzüntüye sevk edici olmamalıdır.
- Mizah neşelendirme, moralleri düzeltme ve şevk verme amacını taşımalıdır.
- Uygun olmayan zaman ve mekânlarda mizah yapılmamalıdır.
- Mizah herkese yapılmamalı; yapılan mizaha hoş görü ile cevap verecek şahıslar seçilmelidir.
- En önemlisi, yaptığımız şakalarla kul hakkı dosyamız kabarmamalıdır.

Takva Prensibi ve Dikenli Bir Yol Olarak "İnternet ve Sosyal Medya"

"Kim takva sahibi olur (Allah'tan korkar)sa, Allah ona bir çıkış yolu ihsan eder ve ona beklemediği yerden rızık verir. Kim Allah'a güvenirse O kendisine yeter. Şüphesiz Allah, emrini yerine getirendir. Allah her şey için bir ölçü koymuştur."[17]

17 Talak: 65/2-3.

Genç kardeşim; takva, korkmak, sakınmak demektir. Allah korkusuyla günahtan kaçınmakta, Allah'ın emir ve yasaklarına uymakta titizlik göstermek, Allah'ın himâyesine girmek, emrine uyup azabından korunma anlamlarına gelir. Takva günahlara karşı akıllı, bilinçli ve uyanık olmaktır. Günaha düşmeme hususunda bu şekilde titiz davranan insana, "muttaki" denir.

Takva, insanın Allah'a karşı duyduğu sorumluluk bilincidir. İnsanı takvalı olmaya iten en önemli etken Allah'a karşı olan bu sorumluluk duygusudur. Efendimiz (s.a.s), ***"İnsanın cennete girmesine en çok sebep olan şey, onun Allah'a karşı duyduğu takvasıdır."***[18] buyurarak muttaki olmanın cennete götüren en önemli etkenlerden birisi olduğunu bildirmektedir.

Bugün takva kavramına en çok internet ve sosyal medya ile olan ilişkilerimizde ihtiyaç duymaktayız. Her türlü günah ve haramın adeta altın tepside sunulduğu sosyal medya platformlarında harama ve günaha düşmemek için sürekli ve bilinçli bir teyakkuz hali gerekmektedir.

Hz. Ömer, takva kelimesinin ne anlama geldiğini Übeyy b. Kâ'b'a sormuş ve aralarında şöyle bir diyalog geçmiştir;

- Ey Ömer! Sen hiç dikenli bir yolda yürümedin mi?
- Evet yürüdüm.
- O zaman ne yaptın?
- Paçalarımı sıvayıp dikenlere basmamaya gayret ettim.

İşte takvâ odur. demiştir Übeyy b. Kâ'b.[19]

İnternet ve sosyal medyadan ihtiyaç seviyesinde yararlanmak isteyen Müslümanın günah dikenleriyle bezenmiş internet yolunda şehvet bataklığına ve haram çukurlarına düşmemesi için takva prensibine sıkıca sarılması gerekir.

Genç kardeşim! İnternet ve sosyal medya platformları haram ve helalin, hak ve batılın birlikte servis edildiği bir zemindir. Hayırlı bir çalışma yada araştırma için oldukça temiz niyetlerle girdiğimiz internet sitelerinde bizi günaha ve hataya sevk edecek bir durum ile karşılaşmak, nefse yenilmek ve büyük günah çukurlarına yuvarlanma tehlikesi her an mümkündür.

18 Ahmed b. Hanbel, II, 392, 442.

19 Muhammed Ali es-Sabuni, Muhtasaru Tefsir-i İbn Kesîr, I, 28. Beyrut 1981.

İşte bu nedenle internet ve sosyal medyada bizi bu günahlara sürükleyebilecek, risk içeren şüpheli sitelerden, sayfalardan, platformlardan, kişilerden, paylaşımlardan, video ve görüntülerden kaçınmak gerekir.

Efendimiz (s.a.s), ***"Helâl belli. Haram da bellidir. Fakat bu ikisinin arasında şüpheli şeyler vardır. Bu nedenle şüphelerden korunan, dinini ve ırzını temiz tutmuş olur. Şüphelere düşen, harama da düşer. Nasıl koruluğun kenarında koyun otlatan çobanın koyunlarının her an koruluğa girme ihtimali varsa, şüpheli şeylerden korunmayanın harama düşme ihtimali de öylece vardır. Haberiniz olsun ki, her hükümdarın koruluğu vardır. Allah'ın korusu da haramlardır."***[20] buyurarak bize şüpheli ve riskli zeminlerden uzak durmaya ve her an dikkatli olmaya davet etmektedir.

İnternetin nefsimize yolladığı azdırıcı ve yoldan saptırıcı "fücur" dalgalarına karşı korunmada en önemli prensibimiz takva olmalıdır. Fücur; azmak, günaha dalmak, doğru yoldan ayrılmak, Allah'ın emirlerinden çıkmak, dini ölçü ve prensiplere aykırı hareket etmek, fısk ve isyana düşmek gibi manalara gelir. Kur'an'da 'fücur' kavramı "takva" kavramının zıddı olarak ifade edilir. ***"Sonra ona fücurunu (sınır tanımaz günah ve kötülüğünü) ve ondan sakınmayı (takvayı) ilham edene andolsun."***[21]

Görüldüğü gibi "fücur" kelimesi,"takva" kelimesinden önce zikredilmiştir. Bu da genel bir prensibi hatırlatmaktadır ki, o da; iyi bir hasletin yerleşmesi için, kötü hasletin terki esastır prensibidir. Her ikisinin bir arada bulunabileceğini düşünmek doğru değildir. Bir insan hem fısk-u fücur içinde bulunup hem de takva üzere yaşamış olamaz. Takva için esas şart, fücur halini terketmektir. Önce, günaha dalmaktan, Rabbine karşı gelmekten ve asi olmaktan uzaklaşıp, daha sonra da O'nun emrettiği şeyleri tam bir ihlâsla yapıp, O'na tam anlamıyla bağlanmak, yani "takva" ya ulaşmak söz konusudur.

20 Buhârı, İmân, 39.
21 Şems:91/8.

5. BÖLÜM

Sosyal Medya Ahlakı

Genç kardeşim! İnsan, hayatının her alanında olduğu gibi iletişim teknolojisi alanında da ahlaki kurallara ve prensiplere uymak zorundadır.

Ahlak, insanla ilgili bir kavram olduğu için insana dair her konuda, hayatın her alanında "ahlakilik" söz konusudur. İş ahlakı, bilgi ahlakı, bilim ahlakı, siyaset ahlakı, ticaret ahlakı gibi farklı alanlarda ele alabileceğimiz ahlak konusuna günümüzde eklenen bir alan da iletişim / bilişim ahlakı kavramıdır.

Kitle iletişim araçları olan gazete, radyo, televizyon ve internetin ortaya çıkıp yaygınlaşmasıyla birlikte iletişimde (gazetecilik, televizyonculuk, habercilik) ahlakilik konusu da gündeme gelmiştir.

İletişim, insanların olduğu her zaman ve ortamda gerekli ve geçerli bir kavramdır. Özellikle son dönemde iletişim, internet teknolojisinin gelişmesiyle birlikte devrim niteliğinde bir değişikliğe uğramıştır. Bu bağlamda insanların bilgi edinme ve haberleşme hızları yanında bilgiye ulaşma vasıtaları da değişmiştir.

Konu, internet ve internet üzerinden oluşan sosyal ağlar olunca hem hukuku hem ahlakı, başka bir ifadeyle iletişim ahlakını, bilişim ahlakını ilgilendirmektedir.

İnternet teknolojisi yaşantımızda büyük değişikliklere sebep olduğu gibi kavramlarımızda ve değerlerimizde de önemli dönüşümlere kapı aralamıştır. Hızla gelişen bu teknolojinin yeni bir dünya oluşturduğunu söylemek mümkün ve bu yeni dünyanın hukuk ve ahlak alanında da karşılığının olması kaçınılmaz görünmektedir.

Esasen hukuk ve ahlak alanında temel değerler vardır ve bunlar değişmez. Ancak değişen şartlar bu alanlarda daha önce sorulmamış soruları gündeme getirir, insanı ve toplumu daha önce karşılaşılmayan problemlerle karşı karşıya bırakır. İşte ahlak alanında da bu yeni sorulara cevaplar aranmalıdır.

Başlangıçta sadece savunma ve eğitim alanlarında kullanılan internetin tüm dünyada her alanda bireysel kullanıcıları da içerecek şekilde yaygınlaşması, ticaretten sanata, eğitimden alışverişe, kişiler arası iletişim şekillerinden sosyal oluşumlara kadar pek çok konuda hayatın bütününde değişiklikler meydana getirmiştir.

Meselenin ahlaki yönü; ahlakın insana özgü, insan için ve insana has bir konu olmasındandır. Sosyal medya olarak isimlendirdiğimiz olgu, günümüz toplumu için önemi inkâr edilemez bir gerçektir, hatta günümüz toplumunu bu olgudan bağımsız düşünmek mümkün görünmemektedir.[1]

Hadislerle Sosyal Medya Ahlakı

Her yerde olduğu gibi internet ve sosyal medya ortamında da Allah'tan korkmalı, sürekli iyilik peşinde olunmalıdır:

Rasûlüllah (s.a.s) buyuruyor ki, ***"Nerede olursanız olun, Allah'a karşı gelmekten sakının ve her kötülüğün peşinden hemen iyilik yapın ki, onu silip yok etsin. Ayrıca insanlarla güzelce geçinin."*** [2]

İnternet ve sosyal medyayı ihtiyaç hallerinde kulanmalı, vakit israfı yapılmamalıdır.

Rasûlüllah (s.a.s) buyuruyor ki, ***"Kıyamette herkes, şu dört suale cevap vermedikçe hesaptan kurtulamaz: Ömrünü nasıl geçirdin, ilmiyle nasıl amel ettin, malını nereden, nasıl kazandın ve nerelere harcadın, bedenini nerede yordun?"*** [3]

Sosyal medya platformlarında iffet ve namus korunmalıdır.

Rasûlüllah (s.a.s) buyuruyor ki, ***"Benim için altı şeye söz verin, size cennet sözü vereyim: Biriniz konuştuğu vakit yalan söylemesin, bir söz verdiğinde sözünden dönmesin, kendisine bir şey***

1 Elif Arslan: http://www2.diyanet.gov.tr/StratejiGelistirme/Sayfalar/DergidenSecmelerDetay.aspx?rid=1%2014.
2 Tirmizi, Birr, 55, IV, 355.
3 Tirmizi, Sıfatu'lKıyâme, 1

emânet edildiğinde hıyânet etmesin. Gözünüzü (harama) yumun, elinizi (haramdan) çekin, iffet ve namusunuzu koruyun." [4]

Sosyal medya platformlarında boş ve gereksiz tartışmalardan ve ağız dalaşlarından kaçınılmalıdır.

Rasûlüllah (s.a.s) buyuruyor ki, ***"Ben, haklıyken bile çekişmeye girmekten kaçınan kimse için cennetin kenarından, şakadan da olsa yalan söylemeye yanaşmayan kimse için cennetin ortasından, huyunu güzelleştiren kimse için de cennetin en yükseğinden bir köşk (verilmesin)e kefilim."*** [5]

İnternette insanların sakarlık, beceriksizlik gibi komik ve uygun olmayan görüntülerini paylaşıp küçük duruma düşürmekten kaçınılmalıdır.

Rasûlüllah (s.a.s) buyuruyor ki, ***"Kardeşinin başına gelen şeylere sevinip gülme, sonra Allah ona merhamet edip seni aynı duruma düşürür."*** [6] ***"Müslümanın kardeşini küçük görmesi kişiye kötülük olarak yeter."*** [7]

Sosyal medyada küfürlü ve hakaret içeren yazışmalardan ve konuşmalardan uzak durulmalıdır.

Rasûlüllah (s.a.s) buyuruyor ki, ***"Mü'min; insanları kötüleyen, lânetleyen, kötü söz ve çirkin davranış sergileyen kimse değildir."*** [8]

İnternet ortamında da olsa asla yalan söz konuşmayacağız ve yazmayacağız:

Rasûlüllah (s.a.s) buyuruyor ki, ***"Doğruluğa yapışın (ondan ayrılmayın), zirâ doğruluk iyiliğe götürür, doğruluk ve iyilik sahipleri ise cennettedir. Yalandan kaçının, zira yalan kötülüğe götürür; yalan ve kötülük edenler de cehennemdedir."*** [9]

İnternet ortamında göz, kalp ve dil her türlü kötülükten korunmalıdır.

Rasûlüllah (s.a.s) buyuruyor ki, ***"Can ve gönülden iman eden, kalbini her türlü fenalıktan temizleyen, dili doğruyu söyleyen, gönlünü hoş tutup hâline râzı olan, ahlâkını düzelten (güzel) sözleri dinleyip ibret nazarı ile bakan kurtulmuştur."*** [10]

---

4 Ebû Ya'la, 4257 VII, 249
5 Ebû Dâvûd, Edeb, 7
6 Tirmîzi, Sıfatu'l Kıyâme, 54
7 Müslim, Birr, 32.
8 Tirmizî, Birr, IV, 350, 48.
9 Taberânî, el-Mu'cemu'l-Kebîr, No: 894, 19, 380-381, Beyrut, 1993.
10 Ahmed b. Hanbel, V, 147

Karşılaştığımız nahoş görüntüler ve durumlar karşısında hayâ ve utanma duygusu korunmalıdır.

Rasûlüllah (s.a.s) buyuruyor ki, ***"Her dinin bir ahlâkı vardır. İslâm'ın ahlâkı da hayâdır."*** [11]

Kimsenin ırz ve namusuna göz dikilmemelidir.

Rasûlüllah (s.a.s) buyuruyor ki, ***"Başkalarının kadınlarına karşı nâmuslu ve iffetli olun ki, sizin kadınlarınız da nâmuslu ve iffetli olsunlar."*** [12]

Kimsenin ırzına ve namusuna dil uzatıp iftira atılmamalıdır.

Rasûlüllah (s.a.s) buyuruyor ki, ***"Azâbı en çok arttıran günahlardan birisi de müslümanın ırzına (namus, onur ve haysiyetine) haksız yere dil uzatmaktır."*** [13]

Sosyal medya gıybet ve açık arama vasıtası haline getirilmemelidir.

Rasûlüllah (s.a.s) buyuruyor ki, ***"Ey dili ile iman edip kalpleri ile inanmayanlar, Müslümanların gıybetini etmeyin, onların gizli hallerini araştırmayın. Kim mümin kardeşinin gizli hallerini araştırırsa Allah'ta onun gizli hallerini ortaya çıkarır."*** [14]

Sosyal medyada her gördüğünü paylaşan ve duyuranlardan olunmamalıdır.

Rasûlüllah (s.a.s) buyuruyor ki, ***"Her duyduğunu söylemesi kişiye günah olarak yeter."*** [15]

Sosyal medyayı aldatma, kandırma ve hile aracı olarak kullanılmamalıdır.

Rasûlüllah (s.a.s) buyuruyor ki, ***"Bizi aldatan bizden değildir"*** [16]

Sanal ortamda gerçek kimliğin bilinmemesinden faydalanıp kendimizde olmayan özellikler varmış gibi gösterilmemelidir.

Rasûlüllah (s.a.s) buyuruyor ki, ***"Kibirli ve kendinde olmayan şeylerle öğünen kimse Cennete giremez."*** [17]

11 Mâlik, Hüsnü'l-Huluk, 2, II, 905.
12 Hakim, IV, 154
13 Ebû Dâvud, Edeb, 40.
14 Ebû Dâvud, Edeb, 40.
15 Ebû Dâvûd, Edeb, 80.
16 Müslim, Iman, 164
17 Ebu Davud, Edep, 8, V, 151

Yalan, hıyanet ve düşmanlık gibi münafıklık özelliklerini asla benimsenmemelidir.

Rasûlüllah (s.a.s) buyuruyor ki, ***"Dört şey var ki, (bunlar) kimde bulunursa hâlis (gerçek, noksansız) münâfıktır. Kimde bunlardan bir tânesi varsa onu terk edinceye kadar, nifaktan (münafıklıktan) bir hasleti (huy, özellik) vardır. (Bunlar:) Konuştuğu zaman yalan söyler, antlaştığı vakit antlaşmayı bozar, söz verdiği zaman sözünde durmaz, düşmanlık ettiği zaman aşırı gider."*** [18]

İkiyüzlü konuşarak insanları aldatmaktan kaçınılmalıdır.

Rasûlüllah (s.a.s) buyuruyor ki, ***"İnsanların en fenası, birine ayrı, diğerine de ayrı görünen iki yüzlü insanlardır.""(Dünyâda) iki dilli olan, yâni birine ayrı, diğerine ayrı konuşan kimseye, kıyâmet gününde Allah, ateşten iki dil verecektir."*** [19]

Sosyal medya iyiliği emredip kötülükten men etmek için kullanılmalıdır.

Rasûlüllah (s.a.s) buyuruyor ki, ***"Kim kötü ve çirkin bir iş görürse onu eliyle düzeltsin; eğer buna gücü yetmiyorsa diliyle düzeltsin; buna da gücü yetmezse, kalben karşı koysun. Bu da imanın en zayıf derecesidir."*** [20]

İnternet ve sağladığı hızlı iletişim avantajı akrabalığı ve kardeşliği geliştirmek için kullanılmalıdır.

Rasûlüllah (s.a.s) buyuruyor ki, ***"Rızkının geniş, ömrünün uzun olmasını arzu eden (akrabalarını ziyaret etsin) onlarla olan bağlantısını devam ettirsin."*** [21]

İnternet ve sosyal medyayı hikmet ve güzel sözle davet için kullanacağız:

Rasûlüllah (s.a.s) buyuruyor ki, ***"İnsanları dine (tatlı sözle) davet edin. Müjdeleyin, nefret ettirmeyin. Kolaylaştırın, zorlaştırmayın. Uyumlu olun, geçimsiz olmayın."*** [22]

---

18 Buhârî, Ahkam, 27, VIII, 115.
19 Taberânî, Evsat, 8880, IX, 409.
20 Müslim, İmân 78.
21 Buhârî, Edeb, 12, VII, 72.
22 Buhârî, Megâzî, 60, V, 108.

Günlük hayatta olunduğu gibi internet ortamında da güzel ahlakta örnek olunmalıdır.

Rasûlüllah (s.a.s) buyuruyor ki, ***"Kıyâmet günü, müminin mizanında güzel ahlâktan daha ağır basan bir şey yoktur. Allah, çirkin, düşük söz (ve davranış) sahiplerine buğzeder."*** [23]

Yazışma ve paylaşımlarda kaba ve kırıcı bir üslup asla benimsenmemelidir.

Rasûlüllah (s.a.s) buyuruyor ki, ***"Muhakkak Allah, sertlik ve kabalığa vermediği ecir ve mükâfatları yumuşak huylulara ve güzel davranışlara verir ve Allah, bir kulu sevdiği vakit de ona yumuşak huyluluk ihsan eder."*** [24]

Sosyal medyada beğeni kazanmak ve gösteriş için paylaşım yapılmamalıdır.

Rasûlüllah (s.a.s) buyuruyor ki, ***"Kıyamet gününde meclisimden en uzakta kalacak olanlar; kibirli kibirli ağız eğerek gösteriş için lûgat parçalayan ve çok konuşan kimselerdir."*** [25]

Sosyal medyada selamı yayan müminlerden olunmalıdır.

Rasûlüllah (s.a.s) buyuruyor ki, ***"Müslümanın Müslüman üzerindeki altı haktan biride selam vermektir."*** [26]

Sosyal medya fitne fesat çıkarmak için kullananlardan olunmamalıdır.

Rasûlüllah (s.a.s) buyuruyor ki, ***"Benim yanımda en sevimlileriniz etrafındakilerle hoş geçinenlerinizdir ki, onlar herkesi sever ve herkes de onları sever. Benim yanımda en sevimsizleriniz koğuculuk yapan, dostların arasını açan ve temiz kimselerde kusur arayanlarınızdır."*** [27]

Sanal âlemin emin ve güvenilir kişisi olmaya önem gösterilmelidir.

Rasûlüllah (s.a.s) buyuruyor ki, ***"Müslüman diğer Müslümanların elinden ve dilinden emin olduğu kişidir."*** [28]

---

23 Tirmizi, Birr, 62.
24 Taberânî, Kebir, 2274, II, 306.
25 Tirmizi, Birr, 71.
26 Müslim.
27 Teberânî, Evsat, 7693, VIII/341, 342.
28 Müslim, İman, 14.

Küskünlüklere ve dargınlıklara yol açacak paylaşımlardan ve yazışmalardan uzak duracağız.

Rasûlüllah (s.a.s) buyuruyor ki, ***"Ey Allah'ın kulları kardeş olun. Bir müslümanın kardeşine üç günden fazla küsmesi helâl olmaz."*** [29]

Sosyal medya ortamında başkasının ayıp, kusur ve hataları ile uğraşılmamalıdır.

Rasûlüllah (s.a.s) buyuruyor ki, ***"Kim bir Müslümanın bir ayıbını örterse Allah da onun kıyamette bir ayıbını örter."*** [30]

Başkasına karşı hoşgörülü ve merhametli olunmalıdır.

Rasûlüllah (s.a.s) buyuruyor ki, ***"Küçüklerimize merhamet etmeyen, büyüklerimizin hakkını tanımayan bizden değildir (sünnetimi terk etmiştir)"*** [31]

Affedici ve bağışlayıcı olunmalıdır.

Rasûlüllah (s.a.s) buyuruyor ki, ***"Senin ile ilişkiyi kesen kimse ile ilişkini sürdür, seni mahrum edene ver, sana zulmedeni bağışla."*** [32]

Yaptıktan sonra vicdan azabı çekilecek ve günah kazanılacak şeylerden uzak durulmalıdır.

Rasûlüllah (s.a.s) buyuruyor ki, ***"İyilik, güzel huydur. Günah, vicdanını rahatsız eden ve insanların duymasından hoşlanmadığın şeydir."*** [33]

İnsanlara zarar veren ve korkup çekinilen kişilerden olunmamalıdır.

Rasûlüllah (s.a.s) buyuruyor ki, ***"Şerrinden dolayı insanların kendisinden sakındığı kimse insanların en şerlisidir."*** [34]

Günlük hayatta olduğu gibi sosyal medya platformlarında da iyi geçimli olunmalıdır.

Rasûlüllah (s.a.s) buyuruyor ki, ***"Mü'min ülfet eden (insanlarla iyi***

29 Müslim, Birr, 28-34.
30 Buhârî, Mezalim, 3.
31 Ebu Dâvud, Edeb, 66.
32 Ahmed, IV, 158.
33 Müslim, Birr, 45.
34 Mâlik, Hüsnu'l-Huluk, 4, II/903.

geçinen) kişidir. İnsanlarla iyi geçinmeyen ve kendisi ile geçinilmeyen kişide hayır yoktur." [35]

Gereksiz ve boş konuşma ve yazışmalardan uzak durulmalıdır.

Rasûlüllah (s.a.s) buyuruyor ki, ***"Bedene kolay ve hafif gelen güzel bir ibadeti size bildireyim mi? Susmak ve güzel ahlak sahibi olmaktır."*** [36]

Bizi ilgilendirmeyen konulardan ve boş işlerden uzak durulmalıdır.

Rasûlüllah (s.a.s) buyuruyor ki, ***"Kişinin İslami güzelliklerinden biri de (manâsız, faydasız) ve kendisini ilgilendirmeyen şeyleri terk etmesidir."*** [37]

Muhataplarımızı etkilemek adına yapmacık ve riyakâr tavırlardan uzak durulmalıdır.

Rasûlüllah (s.a.s) buyuruyor ki, ***"Ağız eğerek yapmacık konuşan kimseler helâk oldu!"*** [38]

İnternet ortamındaki tüm uygulamaları gösteriş için değil Allah rızasını kazanmak niyetiyle yapılmalıdır.

Rasûlüllah (s.a.s) buyuruyor ki, ***"Kim, ameliyle gösteriş yaparsa Allah da onun yapmış olduğu gösterişin cezasını verir."*** [39]

Başkalarına haset edilmemelidir.

Rasûlüllah (s.a.s) buyuruyor ki, ***"Ateşin odunu yediği gibi, hased de iyilikleri yer yok eder."*** [40]

Öfkeye hâkim olunmalıdır.

Rasûlüllah (s.a.s) buyuruyor ki, ***"Bir kulun yalnız Allah'ın rızasını gözeterek öfkesini yenmesinden Allah katında ecri daha büyük bir amel yoktur."*** [41]

Başkalarını üzecek, korkutacak tavırlardan ve şakalardan uzak durulmalıdır.

Rasûlüllah (s.a.s) buyuruyor ki, ***"Bir Müslümanın, bir Müslümanı***

35 Ahmed b. Hanbel, II, 4, 5, 335, 9436
36 İbn-i Ebi'd-Dünya, Kitabu's-Samt, No: 27, 48, Beyrut, 1988.
37 Mâlik, Muvatta, Hüsnü'l-Hulık, 3, II, 903.
38 Müslim, İlim, 7, III, 2055
39 Taberânî, Evsat, 5744, VI, 348
40 İbn-i Mâce, Zühd, 22, II, 1408.
41 İbn Mâce, Zühd, 18, II, 140.

korkutması ve heyecana düşürmesi helâl olmaz." [42]

Kusur ve hatalarından dolayı hiç kimse ayıplanıp, kınanmamalıdır.

Rasûlüllah (s.a.s) buyuruyor ki, ***"Bir kimse kardeşini bir kusur ile ayıplarsa, o kusuru işlemeden, o kimse ölmez."*** [43]

Paylaşım ve yazışmalarla arabozuculuk yapılmamalıdır.

Rasûlüllah (s.a.s) buyuruyor ki, ***"İki kişinin arasını bozmaktan son derece sakının, çünkü böyle hareket eden, dini yok eder."*** [44]

Sosyal medyada da kardeşlerimizin dertleri ile ilgilenilmelidir.

Rasûlüllah (s.a.s) buyuruyor ki, ***"Müslüman müslümanın kardeşidir. Ona zulmetmez, onu (düşmanına) teslim etmez. Kim, (mümin) kardeşinin bir ihtiyacını giderirse Allah da onun bir ihtiyacını giderir. Kim, bir müslümanı bir sıkıntıdan kurtarırsa, bu sebeple Allah da onu kıyamet günü sıkıntılarının birinden kurtarır. Kim bir müslümanı(n kusurunu) örterse, Allah da kıyamet günü onu(n kusurunu) örter."*** [45]

Sosyal medya kimliğimiz batıla benzemeyecek.

Rasûlüllah (s.a.s) buyuruyor ki, ***"Kim bir topluluğa benzemeye çalışırsa ondandır."*** [46]

Bir Salih Amel Kapısı Olarak Sosyal Medya

Genç kardeşim! İnternet ve sosyal medya günümüz de iyi niyetli ve hayra yönelik kullanıldığı taktirde bolca sevap kazandıracak hayırlı işleri yapmanın mümkün olduğu bir zemindir. Hızı ve ulaşılacak kitle göz önüne alındığında modern zamanlarda yaşayan Müslümanlar için internet bulunmaz bir fırsattır.

İnternet ve sosyal medya ile ilgili yapacağımız en hayırlı iş, internet kullanımını ihtiyaç seviyesine indirebilmektir. İnternet ağları arasında boş ve gereksiz işlerle zaman geçirmemeye dikkat etmek başlı başına güzel bir ameldir. Efendimizin, ***"Boş işleri terk etmesi***

42 Tirmizî, Fiten, 3, IV, 462.
43 Tirmizî, 53, IV, Hadis no: 2505, 661
44 Tirmizî, Kıyamet, 56.
45 Buhârî, Mezâlim, 3
46 Ebu Dâvûd, Libas, 4.

kişinin Müslümanlığının güzelliğindendir."[47] hadisi gereği sosyal medya da boşa zaman harcamamaya dikkat etmek bizim Müslümanlık kalitemizin de bir göstergesi olacaktır.

Günlük hayatta olduğu gibi internet platformlarında da kötülüklerin ortadan kalkıp iyiliklerin yayılması için gayret göstermek bir Müslüman olarak en büyük görevimiz olmalıdır. Hz. Peygamber (s.a.s) Efendimizin, ***"Sizden kim bir kötülük görürse onu eliyle değiştirsin! Eğer ona gücü yetmezse diliyle onu değiştirsin! Eğer ona da gücü yetmezse kalbiyle değiştirsin/buğzetsin! Bu ise imanın en zayıfıdır!"*** [48] hadisi sadece günlük işlerimizde değil sosyal medya faaliyetlerimizde de geçerlidir.

Rabbimizin, ***"Siz insanlar için çıkarılmış hayırlı bir ümmetsiniz. İyliği emreder, kötülükten meneder ve Allah'a iman edersiniz"***[49] ayeti gereği bütün günahların sınır tanımadan işlendiği internet ve sosyal medya ortamlarında iyliği emredip kötülükten menetmek üzerimizdeki en büyük vazifelerdendir. Gücümüz yettiğince ve haramlara bulaşmadan internet üzerinden yapacağımız ***"emr-i bi'l mâruf nehy-i ani'l münker"*** yarın amel defterimizde göreceğimiz en güzel işlerden olacaktır.

Genç kardeşim! İnternet ve sosyal medya üzerinden birkaç dakikada milyonlarca insana ulaşmak mümkündür. Bu fırsatı kullanarak belki de ömrümüz boyunca uğraşsak da ulaşamayacağımız kitlelere ulaşıp birçok hayırlı işlere ve salih amellere vesile olabiliriz. ***"Kim bir hayra vesile olursa onu yapan gibi hayır kazanır."***[50] nebevi prensibi, sosyal ağlar arasında gezinirken muhatap olduğumuz kitleleri hayra teşvik etmemiz için mükemmel bir motivasyon kaynağıdır. Paylaştığımız güzel bir videonun, yazdığımız güzel bir sözün hangi hayırlara vesile olabileceğini tahmin bile edemeyiz. İnternet üzerinden işleyeceğimiz birçok hayır fırsatı bizi beklemektedir:

- Dünyanın herhangi bir yerindeki Müslümanlarla tanışmak ve kardeşliğimizi geliştirmek, onların derdi ile dertlenmek, onlara yapılan zulmü duyurmak ve onlara destek olacak platformlar, sosyal meydanlar oluşturmak,

47 Tirmizi, Zühd, 11.
48 Müslim, İman, 20.
49 Âli İmran:3/110.
50 Müslim, İmare, 133.

- İnternet üzerinden tebliğ ve davet faaliyetleri yapmak,
- İnternet üzerinden yardım ve infak faaliyetleri yapmak,
- Çeşitli ilmi çalışmalar ve eğitimler yapmak,
- Vaaz ve nasihatlerle irşat faaliyetinde bulunmak,
- İslami alanda yapılan örnek çalışmaların diğer Müslümanlar tarafından da öğrenilmesini sağlamak,
- Kur'an okumak, dinlemek, ezber yapmak,
- İnternet üzerinden İslami ilimlerle ilgili dersler vermek veya almak,
- Akrabalarla görüşüp sılayı rahim yapmak,
- Hayırlı işlerde yardımlaşmak,
- Uyarıcı ve ibret verici paylaşımlarda bulunmak, hep amel defterimize yazılacak güzel işlerden olacaktır.
- Tüm bu hayır fırsatları dururken bugün maalesef internette hayırlı işler gibi günahların da yaygın bir şekilde işlendiğine şahit olmaktayız.

6. BÖLÜM

Günah ve Sanal Âlem

Genç kardeşim! Allah'ın emirlerine aykırı düşen ve dinen suç sayılan davranışlar günah kavramı ile ifade edilir. İslam, kişinin sorumlu olabilmesi için olgunluk yaşına yani buluğ çağına girmiş ve aklının başında olmasını şart koşar.

Aynı zamanda İslam, kişinin o günaha vesile olmadıkça bir başkasının yaptığından, gücünün yetmediğinden sorumlu olmadığını kabul eder. Yani kişi kendi hür iradesi ile isteyerek yaptığı işlerden sorumludur. Dileme ve tercih etme insana aittir. İşin ortaya çıkması ise Allah'ın yaratması iledir.

İnternet ve sosyal medyada da Allah'ın yasakladığı ve dinen suç sayılan şeyleri işlemek aynı sonuçları doğurur. Günah her yerde aynıdır.

İslam, insanın günah işlemesiyle sonuna kadar kötü kalacağını kabul etmez. Onu asla umutsuzluk uçurumuna sevk etmez. İnsanın günahının affedilmesini başkalarının tasarrufuna da bırakmaz. Bu anlamda insanı günaha sürükleyen etkenlerle mücadelede buna internet ve sosyal medya da dâhildir. Samimi bir kalple Allah'a yapılan tevbe en önemli çıkış yoludur.

Kulun Allah'a tevbe etmesi, her yerde ve her zaman mümkündür. Çünkü, ***"Allah kullarının tevbelerini kabul eder ve yaptıkları günahları bağışlar."*** [1] Hz. Peygamber (s.a.s) de insanları günah işledikten sonra umutsuzluğa kapılmayıp sürekli tevbeyle dirilmeye ve sabırla direnmeye teşvik etmiştir: ***"Bütün insanlar hata edebilir günah işleyebilir; hata edip günah işleyenlerin en hayırlıları tevbe edenleridir."*** [2]

1 Şûra: 42/25.

2 İbni Mace, Zühdi, 30.

Genç kardeşim! Günah işlemekten daha büyük suç, günahlarda ısrar etmektedir. Düştüğü günah bataklığından çıkmaya gayret etmeyip daha da derinlere batmaktır. Aynı zamanda İslam'da günah, düşünceden pratiğe geçmemişse cezaya tabi olmaz. Rasûlüllah (s.a.s), ***"Allah, ümmetimden düşüncelerinde yapmayı planladıkları şeyleri yapmadıkları ve konuşmadıkları müddetçe affetmiştir."*** [3] buyurmuştur.

Kişi gücü yettiğince büyük günahlardan sakınmaya çalışırsa Allah küçük günahları affedeceğini müjdelemiştir. ***"Eğer size yasaklanmış şeylerin büyüklerinden kaçınırsanız, geri kalan günahlarınızı siler ve sizi nimet ve ikramlarımızla dolu olan cennete koyarız"*** [4]

İşlenen her günahın hayatımızda maddi veya manevi birtakım karşılıkları ve sonuçları olacaktır. Bu günahların sanal ortamlarda işlenmesi sonucu değiştirmeyecektir. Günahların sonucunda karşılaşabileceğimiz bazı sonuçları şöyle sıralayabiliriz:

- İlimden yoksun kalmak: Zira ilim, günahkâra verilmez.
- Rızkın kesilmesi: Günahkârın rızkı daralır, Allah'ın bereket ve ihsanı kalkar.
- Kalp ve ruhun bozulması: Günahlarla beraber temiz fıtrat bozulur, hissizlik, vicdansızlık, korkusuzlukla tevbeden uzaklaşır. İç dünya kararır, kalp paslanır, hayâ duygusu ve ahlâk kalkar.
- İnsanlardan uzaklaşma: Nefsiyle, en yakınlarıyla ve toplumla yabancılaşan günahkâr, yalnız kalmaya mahkûm olur.
- Her günah iz bırakır: Günahların sonucu vücut, akıl ve diğer organlarda bir kötülük doğurur. Her günah bir başka günaha yol açar.
- Her günah, İslâm dışı gelmiş geçmiş bütün çirkin ulusların mirasıdır: Kibirlenmek Firavun'un; eşcinsellik Lût kavminin mirasıdır.
- Günah azaba çağrıdır: Günah ve isyan, Allah'ın azabının hak olmasına yol açar. Bela ve musibet gelir. ***"Başınıza gelen her musibet ellerinizle işlediğiniz günahlar nedeniyledir."*** [5]

3 Buhâri,VII, 59
4 Nisa: 4/31.
5 Şura: 42/30.

- Şefaatten mahrum bırakır: Günahkârlar, meleklerin tevbe ve istiğfarlarından, Hz. Peygamber (s.a.s)'in şefaatinden mahrum kalırlar. Günahlar, insanların imanını zayıflatır.

Bu dünya hayatındaki en büyük düşmanımız olan şeytan, yaşadığımız çağın her türlü imkânı ile bizi günaha sokarak Allah'a isyan ettirmeye çalışacaktır. Çünkü şeytan bu konuda yemin edip ant içmiştir. ***"(Şeytan dedi ki) Öyleyse beni azdırmana karşılık, yemin ederim ki ben de onları saptırmak için senin doğru yolun üstüne oturacağım. Sonra onları saptırmak için önlerinden, arkalarından, sağlarından ve sollarından geleceğim ve sen onların çoğunu şükreder bulamayacaksın."*** [6]

Şeytan bıkmadan, usanmadan, ara vermeden her yönden yaklaşıp, yapacağı saldırıları sırasında doğal olarak internet ve sosyal medya üzerinden de yaklaşacaktır. Sınırsız günah imkânları, gerçek kimliği gizleyerek her türlü günahın rahatlıkla işlenebilmesi gibi bir takım sebeplerden dolayı internet ve sosyal medya şeytanın göz bebeği durumuna gelmiştir.

Sektörleşen Günahlar, Modern Cahiliye ve İnternet

Genç kardeşim! Cahiliye kavramı daha çok İslam'ın Arap yarımadasında yayılmaya başlamasından önceki günah çağını ifade eden bir kavramdır. İslam'dan önceki cahiliye döneminde büyük günahlar sıradanlaşmış ve herkes tarafından alenen işlenir bir hal almıştır. Bu döneme cahiliye denilmesinin en önemli nedeni günahların çokça işlenmesinden ziyade, işlenen günahların sıradanlaşması, normalleşmesi ve yaygınlaşmasıdır.

Cahiliyenin ekonomisi faiz ve tefecilikle dönüyor, kız çocukları diri diri toprağa gömülüyor, içki su gibi tüketiliyor, zina açıktan işleniyor, kumar oynamasını bilmeyenler kınanıyor ve alay ediliyordu.

Irkçılık ve kabilecilik, toplumun yaşam tarzını belirliyordu. İşte bu günahların hayatın her alanını kapladığı dönem, kavram olarak cahiliye dönemi olarak nitelendirilmektedir.

Genç kardeşim! Peki, günümüz modern cahiliyesi hangi durumda-

6 Ârâf: 7/176-17.

dır. O dönemde yaygın olan faiz, bu gün resmileşmiş ve kurumsallaşmıştır. Her köşe başında bir faizhane kurulmuştur.

Arap cahiliyesinde su gibi tüketilen içki, bugün resmileşmiş, kurumsallaşmış devlet tarafından fabrikaları açılmış, vergiye tabi bir hal almıştır. Bugün milli bir içkimiz bile mevcuttur. Büyük paralarla reklamı yapılan içki, bakkallarda bile satılır hale gelmiştir.

Eski cahiliyede herkes tarafından oynanan kumar, günümüzde büyük paraların kazanıldığı bir sektöre dönüşmüş, resmileşmiş, kurumsallaşmış, devlet eliyle oynatılır hale gelmiştir. Bunlar; milli piyango, toto, loto, ganyan, kazı kazan, iddia gibi isimlerle gençlere sunulmaktadır.

Arap cahiliyesinde yaygın bir günah olarak işlenen zina, günümüzde suç olmaktan çıkarılmış ve serbest bırakılmıştır. Fuhuş, ciddi paraların kazanıldığı bir sektöre dönüşmüş ve vergiye tabi olmuştur, gerekli ruhsatların, vesika isimli kimliklerin alınmasıyla birlikte rahatça işlenir hale gelmiştir. Her şehirde resmi olarak açılan onlarca zinahane mevcuttur.

Irkçılık partileşmiş, dernekleşmiş, açıktan savunulur hale gelmiştir. Belki kız çocukları diri diri toprağa gömülerek katledilmiyor ama kız çocuklarının ahlakı ve iffeti, diploma ve paralı bir gelecek uğrunda, meslek uğrunda katlediliyor.

Allah tanımazlık olan atezim serbest bırakılmış ve dernekleşmiştir. Lût kavmini helak eden günah olan eşcinsellik, dernekleşmiş ve resmi koruma altına alınmıştır.

Görüldüğü gibi birer resmi sektör ve kurum haline dönen tüm bu günahların internet ortamında reklam yapılarak, çeşitli platformlar oluşturularak, siteler kurularak milyonlarca insanın bir tıkla ulaşabileceği seviyeye indirilmiştir.

Şimdi genç kardeşim bir düşün, Araplar mı daha cahili bir hayat yaşamışlar yoksa modern dünya mı? O günün cahiliyesi Arap cahiliyesi ise bugünün cahiliyesi de modern cahiliyedir.

Toplumu ve Aileyi Çökerten Büyük Günah: "Müstehcenlik/Fuhuş/Zina"

"Zinaya yaklaşmayın. Çünkü o, çok çirkin bir iş ve kötü bir yoldur." [7]

Genç kardeşim! Müstehcen, edep ve haya duygusundan yoksunluk, açık, saçık anlamlarına gelmektedir. Ahlaksız ve edepsiz görüntü, resim ve videoların tamamı bu kavramın sınırları içerisine girmektedir. İnsan vücudunun sınır tanımadan sergilendiği, bütün ahlak ve edep kurallarının yerle bir edildiği bu görüntüler ve videolar maalesef bugün internet ortamında sınırsızca yayınlanmakta ve paylaşılmaktadır. Bu müstehcen görüntüler dinimizde fuhuş ve zina kavramlarına denk gelmektedir.

Genç kardeşim! Zina nikâhsız birliktelik demektir. Rabbimiz zinanın ne kadar büyük bir tehlike olduğunu "zinaya yaklaşmayın" emriyle bildirmektedir. Zina o kadar tehlikeli bir günahtır ki zinaya yaklaşmak bile büyük bir risk olarak ifade edilmiştir.

Zina günahı, modern cahiliyenin büyük paralar kazandığı sektörlerden birisi haline gelmiştir. Günümüzde aşk, seviyeli birliktelik, flört, arkadaşlık, sevgili, dost hayatı, metres hayatı gibi süslü kavramlarla ifade edilse de bu günahın sadece ismi değişmiş, içerik olarak ise aynı kalmıştır.

Sosyal medya ve internet zina günahına yaklaşmayın emrine rağmen zinayı insanlara o kadar yaklaştırmıştır ki evlerimize, iş yerlerimize ve hatta ceplerimize kadar girmiş ve yaklaşmıştır.

Cep telefonundan ya da bilgisayardan bir tıkla, neredeyse istediğin yerde istediğin anda zinaya yaklaşmak veya ulaşmak mümkün hale gelmiştir.

Çağın Belası: "Göz Zinası"

Genç kardeşim! İnsanı zinaya yaklaştıran en hızlı etken harama bakmaktır. Hz. Peygamber (s.a.s) Efendimiz ***"Gözlerin zinası, harama bakmak, kulakların zinası, haramı dinlemek, dilin zinası, haramı konuşmaktır."*** [8] buyurmaktadır.

---

7 İsra: 17/32.

8 Müslim, Kader, 21.

Günümüzde internet aracılığı ile her türlü haram görüntüye bakmak, birkaç tuşa basarak mümkün hale gelmiştir. Modern çağın mü'min ve mü'mine gençlerinin neredeyse en büyük imtihanı "göz zinası" üzerinden olmaktadır.

Göz ve kulak, görüntüleri ve sesleri kalbe aktaran bir pencereye benzer. Göz ve kulak muhafaza edilmezse kalbi, şehevi duygulara sevk ederek nefsi azgınlaştırır. Azgın olan nefsin sahibini götüreceği son nokta ise zina olur.

Şeytanın her çağda en büyük silahlarından birisi göz zinası olmuştur. Hz. Peygamber (s.a.s) Efendimiz döneminde, gencin birisi Medine sokaklarında yürürken bir kadın gördü. Ona bakmaya başladı. Kadında ona bakıyordu. Böylece şeytan her ikisine de vesvese verdi. İkisi de birbirlerinin hoşuna gittiğinden bakışmaya devam ettiler. Genç, bu şekilde kadına bakarak giderken, duvara çarptı ve burnu kırıldı. Adam, "Vallahi Rasûlüllah'a gidip, olayı anlatmadan kanımı silmeyeceğim." dedi. Olayı, Peygamberimize anlattı. Efendimiz de, ***"Bu günahının cezasıdır."*** [9] buyurdu.[10] Bunun üzerine, ***"Mümin erkeklere söyle: 'Gözlerini bakılması yasak olandan çevirsinler, mahrem yerlerini korusunlar. Bu, onların arınmasını daha iyi sağlar. Allah yaptıklarından şüphesiz haberdardır. Mümin kadınlara da söyle: Gözlerini yasak olandan çevirsinler, iffetlerini korusunlar, süslerini, kendiliğinden görüneni müstesna, açmasınlar. Başörtülerini yakalarının üzerine salsınlar..."*** [11] ilâhi emri nazil oldu.

Genç kardeşim! Görüldüğü gibi Peygamberin arkasında namaz kılmak için Peygamber mescidine giden bir genç bile olsan, şeytan seni haram bakışlarla vurmaya çalışacaktır. Bu imtihan sadece gençlik yıllarına has bir imtihan değildir. Eğer harama bakma günahından bir an önce vazgeçilmezse bu durum bir bağımlılık ve hastalığa dönüşebilir. İlerleyen yaşına rağmen bu hastalıktan kendini kurtaramayan insanları hepimiz toplum içinde yakinen müşahede ediyoruz.

Modern cahili çağda gerek internet ve sosyal medyada, gerekse günlük hayat içerisinde ister istemez göz zinası ile ilgili bazı durumlar kaçınılmaz hale gelmiştir.

9 Bedrettin Çetiner, Esbâb-ı Nüzûl, Çağrı Yayınları, 2/649.

10 Tecrid-i sarih

11 Nur 24/30-31.

Genç kardeşim! Bu durumlarda bilmemiz gereken birinci mesele, böyle bir durumla karşılaşınca hemen bakışları çevirmek gerektiğidir. İstemeyerek şahit olduğumuz nahoş durumlardan Allah kulunu sorumlu tutmaz diye ümit ediyoruz.

Efendimiz (s.a.s), istemeyerek karşılaştığımız haram manzaralar konusunda, ***"Bir bakışa diğer bakışı eklememek, kasıtlı olmayan ilk bakışın affedilebileceği, bakışları kasten devam ettirmenin, ikinci kez bilinçli olarak bakmanın ise haram olduğu"***[12] manasına gelen hadisleri temel prensibimizidir.

Ancak bu hadisten ilk bakışın serbest olduğu fikrini çıkarmamak gerekir. Bu hadis kasti olmayan ani durumlar için geçerlidir. Fadl ibni Abbas isimli bir genç, Efendimizin yanındayken, fetva sormaya gelen bir kadına bakışları takılmış, Efendimiz bizzat eliyle Fadl'ın çenesinden tutup yüzünü o kadından çevirerek, gence haram bakışlara karşı ne yapması gerektiğini bizzat eliyle göstermiştir.[13]

Bu durum sadece erkekler için değil kadınlar için de geçerlidir. Gözleri görmeyen âmâ sahabe Abdullah İbni Ümmi Mektum, Efendimizi evinde ziyarete gelir. Efendimiz onun geldiğini görünce hanımlarına içeri geçmelerini emreder. Hanımları Ümmü Seleme ve Hafsa annelerimiz, "Ya Rasûlallah, iyi ama onun gözleri görmüyor ki" dediklerinde Efendimiz, ***"Onun gözleri görmüyorsa sizinde mi gözleriniz görmüyor."*** diyerek kadınların da gözlerini sakınmaları gerektiğini bildirmiştir.[14]

İkinci meselemiz, harama bakmak Allah'ın büyük imtihanlarından birisidir. Bu imtihanı geçtiğimiz takdirde büyük manevi derecelere ve lezzetlere kavuşacağımızdır. Bu konuda Hz. Peygamber (s.a.s). Efendimizin, ***"Harama bakmak şeytanın oklarından zehirli bir oktur. Her kim harama bakmayı Allah'tan korktuğundan dolayı terk ederse, Allah ona öyle bir iman nasip eder ki onun tadını kalbinde duyar."*** [15] müjdesi, daima yol gösterici prensiplerimizden olmalıdır.

Üçüncü meselemiz, göz zinası veya harama bakmak, üzerimizde yoğun bir kul hakkı birikimi oluşturacaktır. İnternette, sosyal med-

12 Ebû Davûd, Nikah, 43.
13 Buhârî, 19,238.
14 Ebû Dâvud.
15 İbn Kesîr, Tefsir, I-VIII, Kahraman neşr., İstanbul, 1992, VI/45

yada ve günlük hayat içerisinde, kötü niyetlerle bakılan her şahsın kıyamet günü kul hakkı talebinde bulunacağını unutmayalım.

Sosyal medya platformlarında paylaşılan binlerce fotoğrafa ne niyetle bakıldığı, ne kadar bakıldığı, yarın ahirette bizimle hesaplaşacak olan insan zincirinin uzunluğunu belirleyecek en önemli faktörlerden biri olacaktır.

Unutmayalım ki, kıyamet günü sorguda bilgisayar başında oturup saatlerce izlediğimiz videolara, facebook ve twitterde yayınlanan fotoğraflara bakışlarımız sorgulanacağı gibi günlük hayatta, yolda, iş yerinde, alışveriş merkezinde karşılaştığımız ve birkaç saniyeliğine de olsa şehvetle baktığımız herkesin hesabı da bir bir sorulacaktır.

Bir bakışın haram olması için karşı tarafın ille de açık, saçık, müstehcen bir giyim tarzına sahip olmasına da gerek yoktur. Tepeden tırnağa tesettürlü birisine veya bu şekilde birinin sosyal medyadaki fotoğrafına bakışımızda önemli olan onun giyim tarzı değil bizim niyet tarzımızdır.

Bu gün sosyal medya ve internet üzerinden çeşitli görüntü ve videolarla bir sektöre dönüşen göz zinası, İslam tarihi boyunca hiç bu kadar yaygın hale gelmemiştir. Ümmetin gençlerini mahveden ve İslam toplumunun temeli olan aileyi ve evliliği temelinden dinamitleyen bu günah, gençler için mücadele edilecekler listesinin başında yer almak zorundadır.

Efendimizden Bir Hatıra Bir Ders

Asr-ı saadet döneminde Peygamber (s.a.s) Efendimizin huzuruna bir genç geldi. Sıkıntılı bir hâli vardı. "Ey Alllah'ın Rasûlü, zina etmem için bana izin ver. Artık tahammülüm kalmadı." dedi.

Orada bulunanlar, gencin bu fena isteğinden dolayı, hiddetlendiler. Bazıları onu şiddetle azarlarken, kalkıp ağzını kapatmak için üzerine hücum edenler oldu. Suratına bir tokat atmak arzusuyla yerinden fırlayanlar bile vardı.

Ancak, Efendimiz bunların hiçbirine izin vermediği gibi, susup genci dinledi. Sonra yanına çağırdı ve onu dizlerinin dibine oturtup sordu, ***"Böyle bir şeyin senin annenle yapılmasını ister miydin?"***

Genç, "Anam babam sana feda olsun yâ Rasûlallah! Elbette istemezdim."

Efendimiz, ***"Hiçbir insan, annesine böyle bir şey yapılmasını istemez"*** buyurdu ve,***"Peki, senin bir kızın olsaydı, ona böyle bir şey yapılmasını ister miydin?"*** diye sordu.

Genç adam bu soruya da, "Canım sana feda ey Allah'ın Rasûlü, istemezdim." diye cevap verdi.

Efendimiz, ***"Hiçbir insan, kızına böyle bir şeyin yapılmasını istemez."*** buyurdu. Ardından da, ***"Halanla veyahut teyzenle böyle bir şey yapılmasını ister miydin?"*** dedi.

"Hayır yâ Rasûlallah!" dedi genç.

"Bir başkasının kız kardeşinle zina etmesini ister miydin?" dedi Rasûlallah.

"Hayır! hayır, istemezdim!" diye cevap verdi genç.

Ve Efendimiz sözlerini şöyle bitirdi:

"Hiç kimse, halasıyla, teyzesiyle, kız kardeşiyle zina edilmesini istemez." Sonra da, o gence dua buyurdu.

"Allah'ım bunun günahını bağışla, kalbini temizle ve namusunu koru."

Bazı râviler o gencin, Cüleybib olduğunu söylerler. Kendisi, nefsine hâkim olmakta zorlanan bir genç olarak tanınırdı ve ashab arasında kötü bir şöhreti vardı. Ancak, Rasûlüllah ile aralarında geçen bu olaydan sonra, tertemiz birisi oldu. Daha önceleri kimse ona kız vermek istemezken, Peygamber (s.a.s) Efendimizin aracılığı ile evlendirildi. Evlendikten az bir zaman sonra da, ilk katıldığı savaşta şehit oldu.

Bu harbin sonunda Efendimiz ashabına sordu:

"Hiç eksiğiniz var mı?" Sahabeler, ***"Hayır ya Rasûlallah, hepimiz tamamız!"*** dediler.

Efendimiz, ***"Ama benim bir eksiğim var"*** buyurdu. Efendimiz Cüleybib'in başucuna giderek, ***"Cüleybib benden, ben de Cüleybib'denim"*** buyurdu.[16]

16 Amed b. Hanbel, V, 256

İnternet ve Sosyal Medyada Göz Zinasından Korunma Tedbirleri

1. İnternet ve sosyal medya ile ilişkilerimize muhakkak bir sınırlama getirmeliyiz. Sınırları olmayan ve aşırılığa kaçan her mubah, sonuçta harama giden bir yol haline gelir.

2. İnternet ve sosyal medyayı ihtiyaç anlarında kullanmalıyız. Canımız sıkıldığında, zaman tüketmek için girdiğimiz internet bir şekilde bizi harama sürükleyebilir.

3. İnternetle baş başa kalmamaya özen göstermeliyiz. Bugün şeytanın en büyük silahlarından biri haline gelen internet ve sosyal medyayla baş başa kalmanın büyük riskler oluşturduğu bir zemin haline gelmiştir. Gerçek Müslümanlık kalitesini internetle baş başa kaldığın zamanlarda anlayabilirsin.

4. En gelişmiş aile filtreleme programları muhakkak bilgisayarımızda kurulu olmalıdır. Unutmayalım, biz sebeplere başvurmak ve tedbir almakla sorumluyuz. Allah, bizim bu konuda harekete geçip geçmeyeceğimize muhakkak bakacaktır. Bizim bu konudaki tedbir ve gayretlerimiz, Allah'ın yardımını muhakkak getirecektir.

5. Genç kardeşim, öncelikle harama bakmanın büyük bir günah olduğunu ve bizi adım adım helaka sürüklediğini iyice idrak etmeliyiz. İşlediğimiz günahın, ***"Mümin erkeklere söyle: 'Gözlerini bakılması yasak olandan çevirsinler, mahrem yerlerini korusunlar. Bu, onların arınmasını daha iyi sağlar. Allah yaptıklarından şüphesiz haberdardır. Mümin kadınlara da söyle: Gözlerini yasak olandan çevirsinler, iffetlerini korusunlar, süslerini, kendiliğinden görüneni müstesna, açmasınlar. Başörtülerini yakalarının üzerine salsınlar..."*** [17] ilâhi emri ile kesinlikle yasaklandığını bilmeliyiz. Bu günahı her işlediğimizde Allah'a isyan ettiğimizi ve onun gazabını üstümüze çektiğimizi düşünebiliriz.

6. Her günah gibi göz zinası da maneviyat zayıflığından kaynaklanır. Şeytanla olan mücadelemizde bizi dinç ve teyakkuz halinde tutacak öncelikli maneviyat kaynağı namazdır. Eğer kendimi-

17 Nur 24/30-31

zi günahlardan alıkoyamıyorsak ilk kontrol etmemiz gereken namazımızdır. Çünkü âlemlerin Rabbi olan Allah'ımız, ***"Sana kitaptan vahyedileni oku ve namazı dosdoğru kıl. Çünkü namaz insanı çirkin utanmazlıklardan ve kötülüklerden alıkoyar. Allah'ı zikretmek ise en büyük ibadettir. Allah yaptıklarınızı bilir."*** [18] buyurmaktadır. Unutmayalım, Allah'ımız, ***"Namaz insanı kötülüklerden alıkoyar."*** diye buyurduğu halde biz kendimizi günahlardan alamıyorsak, kıldığımız namazı tekrar gözden geçirmemiz gereklidir.

7. Şeytanla ve nefisle olan mücadelemizde bir diğer güç kaynağımız Kur'an okumaktır. Rabbimiz, ***"O (Kur'an) takva sahipleri (sakınmak ve arınmak isteyenler) için bir yol göstericidir."*** [19] buyurarak takvalı olmak ve günahlardan kurtulmak isteyenlere ancak Kur'an'ın yol gösterebileceğini müjdelemektedir. Günahlarla paslanmış kalbimiz Kur'an okuyarak ve dinleyerek cilalamalıyız. Çünkü Efendimiz, ***"Demirin paslandığı gibi kalpler de bir müddet sonra pas tutar. Onun cilası Kur'an okumak ve ölümü hatırlamaktır."*** [20] buyurmaktadır.

8. Bizi bu günahtan kurtaracak, ruhumuzu ve maneviyatımızı güçlendirerek, şeytan ve nefse karşı direniş gösterebilecek seviyeye ulaştıracak en önemli etkenlerden birisi de oruç ibadetidir. Efendimiz (s.a.s), ***"Ey gençler, sizden evlenmeye gücü yetmeyenler oruç tutsun. Çünkü oruç kuvvetli bir şehvet kırıcıdır."*** [21] buyurarak şehvetiyle başı dertte olan gençlere ciddi bir çıkış imkânı sunmaktadır. Haftanın belli günlerinde tutacağımız nafile oruçlar bu günahtan kurtuluş yolunda bize büyük mesafeler kazandıracaktır.

9. Efendimizin ***"Dinin yarısı"*** olarak ifade ettiği evlilik sünneti bizi bu günahtan kurtaracak en kesin çözümlerden birisidir. Şehvetin meşru yollardan giderilmesini sağlayacak evlilik, aynı zamanda büyük bir ibadettir. Hz. Peygamber (s.a.s) Efendimiz, ***"Ey gençler topluluğu! Sizden evlenmeye gücü yetenler evlensin çünkü evlilik gözü haramdan korur ve iffetsizlikten muhafaza eder."*** [22] şeklinde buyurarak harama bakma güna-

18 Ankebut: 29/45.
19 Bakara: 2/2.
20 Camiüssağir - 2389
21 Buhari, 4779.
22 Buhari, 4779.

hından kurtulmak isteyen gençlere kesin bir çözüm önermektedir.

10. İnternetle muhatap olduğumuzda ya da günlük hayatta bizi bu harama sürükleyecek durumlarda, hâsılı her anımızda bakışlarımız ve gönlümüzden geçenleri gören ve gözetleyen bir Rabbimiz olduğunu aklımızdan hiç çıkarmamak gerekir. Unutmayalım Rabbimiz buyuruyor ki, ***"Allah gözlerin hainliklerini ve göğüslerin sakladıklarını bilir."*** [23]

11. Bu günahtan vazgeçebilmeyi tüm benliğimizle ve ruhumuzla istemeliyiz. Biz gayret edersek Allah bize mutlaka yardım edecektir. Unutmayalım Rasûlüllah buyuruyor ki, ***"Kim iffetli olmayı isterse Allah onu iffetli kılar."*** [24]

12. Bizi bu günaha sürükleyecek ortamlardan ve arkadaşlardan uzak durmalıyız. Unutmayalım Rasûlüllah buyuruyor ki, ***"Kişi dostunun dini üzeredir. O halde kimi arkadaş edindiğinize dikkat edin."***[25], ***"Yollarda oturmaktan sakınınız. Madem oturacaksınız yolun hakkını veriniz. Yolun hakkı gözü haramdan korumaktır..."*** [26]

13. Günah işlediğimiz zaman bilmeliyiz ki günahımıza tanık olan her şey kıyamette bizim hakkımızda şehitlik edecektir. Unutmayalım, Rabbimiz buyuruyor ki, ***"O gün yer, üstünde olup biten (hayır ve şer, işlenen) her şeyi anlatır/haber verir."*** [27]

14. Zamanımızı iyi planlamalıyız. Boş vakit diye bir kavramın bizim hayatımızda yeri olmamalıdır. Unutmayalım, Rabbimiz buyuruyor ki, ***"Şu halde boş kaldığın zaman, durmaksızın (dua ve ibadetle) yorulmaya devam et."*** [28]

15. Bizi geliştirecek ilmi çalışmalara katılmalıyız. Çokça okumalıyız. Az yemeli, az uyumalıyız. İslami hizmetlerde görev almalıyız. Sohbetlere katılmalıyız. Bir halkadan ders almalı, bir halkada ders vermeliyiz. İslami çalışmalardan başını bile kaşıyacak zamanımız kalmamalı.

---

23 Mü'min: 40/19.
24 Buhari, 1569.
25 Tirmizi, Zühd, 45.
26 Buhari, 2333.
27 Zilzal: 99/4.
28 İnşirah: 94/7

16. Çokça tevbe etmeliyiz. Asla pes etmemeliyiz. Allah günahlar karşısında pes etmeyen, kendinden umudunu kesmeyen ve tevbeye devam eden kullarını çok sever. Şeytanın da tek amacının bizi pes ettirmek ve artık bu yoldan dönüş yok dedirtmek istediğini hiç aklımızdan çıkarmamalıyız. Unutmayalım, Rabbimiz buyurur ki, *"Ey nefislerine uyup da sınırlarımı aşan kullarım! Allah'ın rahmetinden ümidinizi kesmeyin, Allah bütün günahlarınızı bağışlar, şüphe yok ki O, çok bağışlayan ve çok acıyandır."* [29]

"Kumar", "İçki" ve "Falcılık"

"Ey inananlar, içki, kumar, putlar ve fal okları şüphesiz şeytan işi pisliklerdir. Bunlardan kaçının ki kurtuluşa eresiniz. Şüphesiz şeytan içki ve kumar yüzünden aranıza düşmanlık ve kin sokmak ve sizi Allah'ı anmaktan, namazdan alıkoymak ister." [30]

Genç kardeşim! Zina gibi toplumu temelinden sarsan günahlardan birisi de kumardır. Günümüzde başta milli piyango olmak üzere; iddia, ganyan, kazı kazan, loto, toto, adı altında oynanan kumar, İnternetle birlikte artık kumarhanelerdeki masalardan kurtularak evlerimizdeki bilgisayar masalarına ve cep telefonlarımıza geçiş yapmıştır.

Bütün şans oyunları gibi bilgisayar başında da zaman geçirmek ve eğlenmek niyetiyle başlanan kumar bir müddet sonra bağımlılık haline gelmektedir. Müslüman, eğlenmek için bile olsa Allah'ımızın yasakladığı büyük haramlardan olan kumara yaklaşmamalıdır.

İnternet aracılığı ile dünyanın en büyük haram para sektörleri halinden birine gelen online kumar, şeytanı bile hayretler içerisinde bırakacak düzeyde yaygın hale gelmiştir.

Unutmayalım! İnternette çeşitli siteler veya programlar üzerinden oynanan tavla, satranç, dama, iskambil, tenis ve bilardo gibi oyunların hepsi kumar sektörünün bir koludur. Şeytanın, "Biz para için değil eğlenmek ve vakit geçirmek için oynuyoruz." sözü seni aldatmasın. Çünkü şeytan için Müslümanın parasından daha değerli olan şey bir daha geri getirmesi mümkün olmayan vaktidir. Şeytan

29 Zümer 39/53.
30 Maide 5/90.

için Müslümanın bir dakikasını bile bu oyunlarla geçirmesi, yüklü miktarda para kaybetmesinden daha önemlidir. Çünkü belki para tekrar yerine konabilir, ama boşa tüketilen zaman asla tekrar yerine konamaz.

Yine İslam dininde büyük günah olarak sayılan, Rabbimizin, ***"Ey inananlar; içki, kumar, putlar ve fal okları şüphesiz şeytan işi pisliklerdir. Bunlardan kaçının ki kurtuluşa eresiniz."***[31] ayetiyle ve Efendimizin, ***"İçki bütün kötülüklerin anasıdır."***[32], ***"Kim bir kâhine gider, dediklerini doğrularsa; şüphesiz ki Muhammed'e indirilmiş olanı inkâr etmiş olur."***[33] hadisleriyle yasaklanan içki ve falcılık, internet üzerinden reklamı yapılarak, özel siteler aracılığı ile ticareti yapılmaktadır. Birtakım video ve görüntüler aracılığı ile özendirilerek büyük bir sektör haline gelen bu günahlar Rabbimiz tarafından şeytan işi birer pislik olarak nitelendirilip yasaklamıştır. Bu günahların internet ve sosyal medya üzerinden işlenmesi de hiçbir şeyi değiştirmez.

Allah'a ve Rasûlüne Harb İlânı: "Faiz"

"Faiz yiyen kimseler, şeytan çarpan kimse nasıl kalkarsa ancak öyle kalkarlar. Bu ceza onlara 'Alışveriş de faiz gibidir.' demeleri yüzündendir. Oysa Allah, alışverişi helal, faizi de haram kılmıştır."[34]

Genç kardeşim! Faiz, Allah'ın en büyük haramlarından birisidir. Faiz, bütün dinlerde yasaklanmıştır. Faiz, büyük bir haram olmakla birlikte, günümüzde İslam toplumlarını sömüren, işgal eden, katliam yapan emperyalist güçlerin ekonomik temellerini ve para kaynaklarını oluşturan en önemli gelir kaynağıdır. Yani faizli muamele yapan birisi hem Allah'ın büyük günah saydığı bir hatayı işlemekte hem de günümüzde Müslümanlara yapılan zulümlerin devam etmesi ve artması için emperyalizmin ve Siyonizmin faiz çarkının dönmesine destek olmaktadır.

Allah'ımız faizi öyle büyük bir günah saymıştır ki, ***"Eğer faizi terk etmezseniz, Allah'a ve Peygambere savaş açtığınızı bilin."***[35]

31 Maide: 5/90.
32 Nesai, Eşribe, 44
33 Ebû Dâvûd, Tıb, 3904.
34 Bakara: 2/275.
35 Bakara: 2/279.

ayetiyle faizi Allah ve Rasûlüyle savaş olarak tarif etmiştir.

Hz. Peygamber (s.a.s) Efendimiz de ***"faizi yiyene, yedirene, yazana, şahitlik edene lanet etmiştir."***[36]

Allah'ın ve peygamberinin yasakladığı faiz bugün internet aracılığı ile birkaç dakikada ulaşılabilecek bir günah haline gelmiştir. Müslümanların tüm değerlerini hiçe sayarak bayram kredisi, kurban kredisi, ramazan kredisi gibi isimlerle sosyal medyada reklamı yapılan ve cep telefonlarına gelen mesajlarla teşvik edilen faiz, ibadetlere bile bulaştırılarak hac kredisi ismiyle sunulmaktadır.

Ateizm, Eşcinsellik ve Misyonerlik

Genç kardeşim! Toplum içinde açıktan propaganda yapma imkanı bulamayan atezim ve eşcinsellik gibi sapkınlıklar, bugün internetle birlikte ciddi propaganda ve reklam alanı bulmuşlardır.

Kurulan özel siteler, videolar ve çeşitli paylaşımlarla özendirilen atezim ve çeşitli cinsel sapkınlıklar, internetin yaygınlaşması ile birlikte İslam toplumunun gençlerini tehdit eder duruma getirmiştir.

Yine Müslüman gençlerin inancını ellerinden almak için çalışan misyonerlik kurumu, internet üzerinden binlerce site aracılığı ile yayın yaparak gençlerin zihinlerinde soru işaretleri oluşturmak için çalışmaktadır.

Genç kardeşim! Gördüğün gibi internet kötü niyetle kullanıldığında bütün günahların rahatça cirit attığı bir alana dönüşebilmektedir. Ancak tüm bu günahların ve sapkınlıkların internet ve sosyal medya üzerinden yaygınlaşması bizi umutsuzluğa ve korkuya değil, dikkatli olmaya ve mücadeleye yöneltmelidir.

Bugün istersek oturduğumuz yerden birkaç tuşa basarak bu günahların tamamı ile ciddi bir mücadeleye girişebilmemiz mümkündür.

Bugün İslam toplumu, tüm bu günah ve sapkınlıkları filtreleyebilecek, teknolojik keşifler yapacak mü'min gençleri beklemektedir.

36 Müslim, Musakat, 19, Nesâi, Zine, 25, Ahmed b. Hambel, el-Müsned, 1/430.

İflas Ettiren Günah: Kul Hakkı

"Aranızda birbirinizin mallarını haksız yere yemeyin. İnsanların mallarından bir kısmını bile bile günaha girerek yemek için onları hâkimlere (rüşvet olarak) vermeyin." [37]

Genç kardeşim! Kul hakkı, internet ve sosyal medya aracılığı ile dikkatsizce yaptığımız birçok işte karşımıza çıkacak öncelikli günahlardandır. Kul hakkı; daha çok insanların canları, bedenleri, ırz ve namusları, manevî şahsiyetleri, makam ve mevkileri, dinî inanç ve yaşayışları gibi konulardaki kişilik haklarıyla, mallarına ve aile fertlerine ilişkin haklardan oluşmaktadır. Ve bunlara yönelik olarak yapılan kötülükler, verilen zararlar kul hakkına tecavüz sayılmaktadır.[38]

Başkasına ait olan bir şeyi gasp etmek, izinsiz kullanmak, başkalarını küçük düşürmek, alay etmek, aşağılayıp tahkir etmek, iftira etmek, gıybet edip arkasından karalamak, hakkında sûi zanda bulunmak, aldatmak, hile yapmak, ayıplarını araştırmak gibi işler hep kul hakkı doğuran nedenlerdendir.

Hz. Peygamber (s.a.s) Efendimiz, ***"Müslümanların kanları, malları, namusları ve şerefleri kendi aralarında kutsal Mekke kadar, hac ayları ve günleri kadar saygındır, dokunulmazdır."*** [39] buyurmuş ve kullara ait hakların değerini ortaya koymuştur.

Sosyal Medyada Başlıca Kul Hakkı Gaspları

İnternet ve sosyal medya platformlarında bir başkası ile ilgili hoşuna gitmeyecek şekilde yaptığımız paylaşımlar.

Bir başkası hakkındaki uygun olmayan konuşmalarımız

Gıybet etmek

Koğuculuk yapmak

Küfürlü konuşmak

Telif hakkı olan çeşitli eserleri ve programları izinsiz indirmek

- İftira atmak

37 Bakara: 2/188

38 Mustafa Çağrıcı, "Kul Hakkı" İslam Ansiklopedisi,T.D.Vakfı Yay., Ankara 2002, XXVI, 350

39 Buhari, Hac, 132; Müslim, Kasame, 29

Aldatmak, kandırmak, hile yapmak

Hakaret içeren yorumlar yazmak

Küçük düşürücü tweetler atmak

Başkasının gizli bilgilerini araştırmak

İzinsiz bir başkasının internet geçmişini incelemek

Sûizanda bulunmak

Başkalarının izlemesinden hoşlanmayacağı videolarını paylaşmak ve izlemek.

Bu ve buna benzer şekillerde sosyal medya aracılığı ile haklarına girdiğimiz insanların ahirette bizden davacı olmaları için onları tanımamıza da gerek yoktur. Yani nüfusu beş yüz kişiyi geçmeyen küçük bir köyde yaşadığımız halde internet aracılığı ile hiç tanımadığımız ve görmediğimiz milyonlarca insanın kul hakkını üzerimizde taşıyabiliriz.

İbadetlerine dikkat eden, içki, kumar, zina gibi büyük günahlardan uzak durmaya gayret eden bir Müslüman olabiliriz, ama kıyamet günü internet ve sosyal medya aracılığı ile aldığımız kul hakları yüzünden iflas etme riskini taşıyan bir Müslüman olduğumuzu da unutmayalım.

Efendimiz (s.a.s), Allah'ın huzuruna dağlar gibi amellerle gelen ancak kul hakları nedeniyle iflas eden ve tüm kazanımlarını kaybeden Müslüman'ı bizim için bir ibret vesikası olarak sunmuştur.

"Benim ümmetimden müflis o kimsedir ki kıyamet gününde namaz, oruç ve zekât gibi ibadetlerini yerine getirmiş olarak Allah'ın huzuruna gelir. Ancak bu ibadetlerin yanında öyle günahlar da işlemiştir ki, kimilerine sövüp saymış, kiminin kanını akıtmış, kiminin malını yemiş, kimine zina iftirasında bulunmuştur. Bu durum karşısında onun ibadetlerden elde ettiği sevaplardan alınıp hak sahiplerine dağıtılır. Eğer ibadetleri ve iyilikleri bu hakları ödemeye yetmezse hak sahiplerinin günahlarından alınıp hak yiyenin günahlarına eklenir. Böylece sevapları elinden gitmiş, günahları ise daha da artmıştır. İşte böylece müflis durumuna düşmüş olan bu kişi cehenneme atılır." [40]

Efendimiz kıyamet günü bu duruma düşmememiz için, ***"Kim bir kul***

40 Buharî, Mezalim, 10; Müslim, Birr, 59.

hakkı yemişse derhal o kardeşi ile helalleşsin. Çünkü (kıyamet günü) dirhem de geçmez dinar da, böyle olunca o (hak yiyen) kişinin sevapları alınır o adama yüklenir. Eğer sevapları yoksa o hakkını yediği adamın günahları buna yüklenir." [41] buyurmaktadır.

Unutmayalım, normal hayatta hakkına girdiğimiz bir kimseyi bulup helalleşmek belki mümkündür. Ancak sosyal medya aracılığı ile hakkına girdiğimiz binlerce insanı bulmak imkânsız gibidir.

İnternetten, Ölmüş Kardeşinin Etini Sipariş Etmek: "Gıybet"

"Bir kısmınız diğerlerinizin gıybetini yapmasın. Sizden biriniz ölmüş kardeşinin etini yemek ister mi? Bundan tiksindiniz değil mi?" [42]

Genç kardeşim! Bir kimsenin gıyabında hoşlanmayacağı bir söz söylemek, çekiştirmek dinimizde gıybet olarak ifade edilir.

Gıybet, arkasından konuşulan kişinin duyunca hoşlanmayacağı şeyleri gıyabında konuşmaktır. Halk arasında dedikodu, gıybet ile aynı anlamda kullanılır.

Hz. Peygamber (s.a.s) Efendimiz, *"Gıybet, kardeşini, hoşuna gitmeyecek şekilde anmandır"* [43] diyerek tarif etmiştir.

Sanal ortamda da olsa gıybet aynı anlamı ifade eder. Yani sosyal medya aracılığı ile bir kimse, hakkında onun hoşuna gitmeyeceği şekilde yaptığımız paylaşımlar, yazılar, attığımız tweetler de kıyamet günü gıybet dosyasının içine girecektir.

Gıybet, insan veya insanla ilgili birtakım şeyler üzerinde olur. Kişinin bedeni, soyu, ahlâkı, işi, dini, dünyası, elbisesi, evi, bineği gibi şeyler dedikodu konusu olabilir. Gözün şaşılığı, saçların dökülüğü, uzun veya kısa boyluluk, siyah veya sarı renkte olmak...

Bunlardan alaylı bir şekilde bahsedilmesi söz konusu kişinin kalbini kırar.

Bugün sosyal medyada konuşulan, yazılan, çizilen şeylerin bü-

41 Buhar, Rikak,48.
42 Hucûrat: 49/12.
43 Tirmizi, Birr, 23.

yük bir kısmı maalesef bu günahın kapsama alanına girmektedir. Sohbet sitelerinde, sanal tartışma platformlarında gıybet günahına denk düşen tüm yazdıklarımız da günah dosyamıza kaydedilmektedir.

Bir paylaşımla binlerce kişiye ulaşmanın mümkün olduğu, paylaşılan bir şeyin bir daha geri alınmasının da adeta imkânsız olduğu bir zeminde gıybet günahını temizlemekte neredeyse imkânsız gibidir.

Unutmayalım, Kur'an ve Sünnet, gıybeti yasaklamıştır. Rabbimiz gıybetle ilgili, ***"Bir kısmınız diğerlerinizin gıybetini yapmasın. Sizden biriniz ölmüş kardeşinin etini yemek ister mi? Bundan tiksindiniz değil mi?"*** [44] buyurarak bu günahın ne kadar tiksindirici ve büyük bir hata olduğunu bize bildirmektedir.[45]

Bilgisayar Ekranı Başında Sadece Düşünerek İşlenen Günah: "Zan"

"Ey iman edenler, zandan çokça sakının. Çünkü zannın bir kısmı günahtır." [46]

Genç kardeşim! Sanmak, farz ve tahmin etmek gibi manalara gelen zan, üzerinde hiçbir kötülük alameti görülmeyen bir kimseyi kötülükle töhmet altına almaya denir. Daha açıkça yersiz ve sebepsiz yere birini kötülemektir.

Gerçekte bu kötü nitelemeleri hak etmeyen birine bir takım boş ve gereksiz şüpheler nedeniyle kötü düşünceler beslemektir.

Sosyal medya aracılığı ile bazı insanlarla ilgili yayılan bir takım paylaşımlar ve yazılar, bizi gerçek bilgiye ulaşmadan o kimseler hakkında kötü zanna düşürebilir. Bu bakımdan internet üzerinden bir takım kimseler hakkında elde ettiğimiz bilgilere güvenerek asla karar vermemeli, işin aslını araştırmalıyız. Aksi takdirde Allah'ın Kur'an'ın da yasakladığı bir günaha hiç çaba sarf etmeden bilgisayar ekranı başında oturarak düşebiliriz.

Ayrıca sosyal medyanın kapsamı ve birkaç dakika içinde binlerce insanla ilgili bilgi akışına muhatap olduğumuzu düşünürsek, bu günahın alanının ne kadar genişleyebileceğini de az çok hesap edebi-

44 Hucûrat: 49/12.
45 Günah kavramları ile ilgili geniş açıklamalar için bkz. Şamil İslam Ansiklopedisi
46 Hucûrat: 49/12

liriz. Binlerce insanın zandan kaynaklanan kul hakkını omuzlarımızda taşımak istemiyorsak bu konuda dikkatli olmalıyız.

Hz. Peygamber (s.a.s) Efendimiz, ***"Zandan sakının. Zira zan sözün en yalan olanıdır."***[47] buyurarak zan günahına karşı bizi uyarmaktadır. Allah'ımız Kur'an'ın da, ***"Ey iman edenler, zandan çokça sakının. Çünkü zannın bir kısmı günahtır."***[48] diye buyurarak bu günaha düşmememiz için bizi uyarmaktadır.

Sanal Hayatın Temelini Oluşturan Günah: "Yalan"

"Yalan sözden kaçının."[49]

Genç kardeşim! Gerçekte olmayan bir şeyi olmuş gibi söylemek, gerçeği gizlemek, sahte bilgiler üretmek yalandır.

Bugün gerçeğin ters düz edildiği, sahte bilgilerin köşe bucak dolaştığı sanal ortam, yalanın zirve yaptığı zeminlerdendir. Dinimiz yalanı haram kılmış ve şiddetle yasaklamıştır.

Yalan aslında rûhî bir hastalıktır. Maalesef sosyal medya ile birlikte bu hastalık ışık hızı ile yayılmakta ve çoğalmaktadır. Birkaç tuşa basarak yalan haber üretmek, seni görmeyen muhatabını klavye üzerinden kandırmak daha da kolaylaşmıştır.

Yalan hastalığının pençesine düşmüş insanlar için asıl kimliklerinin belli olmayacağı sosyal medya ve internet platformları bulunmaz bir fırsat olmuştur. İsmi, mesleği, okulu, özellikleri konusunda yalan söyleyen binlerce sosyal medya kullanıcısı, internet ağları arasında dolaşıp durmaktadır.

Unutmayalım, normal hayatta ancak bir kaç kişiyi kandırabilecek yalancılar, internet vesilesi ile yüz binlerce insanı kandırabilmektedir. İnternet, yalan konusunda insana inanılmaz bir güven vermektedir. Çünkü nasıl olsa beni bulamaz ve gerçek kimliğimi öğrenemez düşüncesi insanı ya eğlence için ya da beğenilme duygusu için yalana sevk etmektedir.

Günümüzde internet ortamında yalan o hale gelmiştir ki Peygam-

47 Müslim, Birr, 38
48 Hucûrat: 49/12.
49 Hac:22/60.

ber Efendimiz (s.a.s) ile ilgili bile yalan hadisler üretilmeye başlanmıştır. Müslümanlar olarak bu konuda çok dikkatli olmak ve internetten bulduğumuz bir sözün altında yazan hadis ifadesini gerçek kaynaklara ulaşarak muhakkak araştırmalıyız.

Allah'ımız, ***"Yalan sözden kaçının."***[50] diye emrettiği halde sanal ortamda basit dünya menfaatleri için yalan söyleyenler, kıyamet günü muhakkak bunun karşılığını göreceklerdir.

Unutmayalım ki yalan, aynı zamanda münafıklık özelliklerinden birisidir. İnternet üzerinden de olsa yalan zamanla insanı münafıklık karakterine alıştırır. Sanal hayattaki bu yalancı karakter bir müddet sonra gerçek hayatta da boy göstermeye başlayabilir.

Fiber Hızla Münafıklık: "Hile/Aldatma"

Genç kardeşim! Başkasını kurnazca hareket ve fiilleriyle kandırmak sahtekârlık ve düzenbazlık, oyuna getirmek gibi manalara gelen aldatmak, İslam dininin şiddetle reddettiği bir günahtır. Bu günahın büyüklüğünü Peygamber (s.a.s) Efendimizin, ***"Aldatan bizden değildir."***[51] hadisi net bir şekilde ifade etmektedir.

Sosyal medyada sahte profil, beğeni hilesi, kadın olduğu halde erkek ismi, erkek olduğu halde kadın ismi kullanmak, başkasının fotoğrafını profil resmi yapmak, oturduğu şehri farklı göstermek, maddi durumunu, tahsil durumunu, yaşını farklı göstermek gibi onlarca aldatma ve hile, sanal ortamın vazgeçilmezleri haline dönüşmüştür.

Aldatma ve hile, Kur'an'ın ifadesi ile münafıklık özelliklerinden bir tanesidir. Bunun sanal ortamda ya da sosyal medyada olması hiçbir şeyi değiştirmez.

Sonuçta aldatan da aldanan da insandır. Hatta internet ortamının fiber hızı düşünüldüğünde fiber hızlı münafıklık kavramı ile karşı karşıya kalırız. Milyonlarca insanı aldatmak ve hile tuzaklarına düşürmekte ancak fiber münafıklıkla mümkün olur herhalde.

Unutmayalım ki internette bile olsa sahte özellikler kullanarak aldattığımız insanlar kıyamet gününde bizden davacı olacaklar. İnternetin

50 Hac:22/60.

51 Müslim, iman, 164

bu kadar yaygın olduğu bir ortamda da kaç milyon insan bizimle hesaplaşmak için sıraya girecek iyi düşünmek durumundayız.

Allah'ın Beğenisinden Çok İnsanların Beğenisine Rağbet: "Riya/Reklamcılık"

Genç kardeşim! İş, söz ve davranışlarda gösterişe ve reklamcılığa yönelme, yaptığı bir iyiliği ya da işi Allah rızası için değil de insanların beğenisi için yapmaya riya denir. Riya yaptığı işi görsünler, bilsinler, desinler, övsünler, sevsinler için yapmaktır.

Riyakâr insan için internet ortamında ve sosyal medyada yaptığı paylaşımı, attığı tweetleri, söylediği sözleri Allah'ın beğenmesi değil; insanların beğen tuşuna basması daha önemlidir.

İnsanlardan aldığı beğeni sayısı Allah'ın rızasından ve beğenmesinden önceliklidir. Bu yüzden internetteki tüm mesaisini sosyal medya da kullanabileceği ilginç paylaşımlar ve afilli sözler için harcar.

Riyakâr insan için sanal dünyada kazandığı şan, şöhret, sanal nüfuz ve itibar, hayati önem taşır.

Günlük hayatta riyakâr kişinin söz ve davranışlarındaki samimiyetsizlikleri, diğer insanlar tarafından kısa zamanda anlaşılır. Bunlara kimse güvenmez. Ancak sosyal medyada gerçek yüzlerinin ortaya çıkması daha zordur. Çünkü internet ortamında asıl karakterleri çok fazla tanınmaz.

Riya ve reklamcılık günahının büyüklüğünü Hz. Peygamber (s.a.s) Efendimizin, ***"Muhakkak ki, sizin için en çok korktuğum şey, küçük şirk, yani riyadır."*** [52] hadisi açık ve net bir şekilde ortaya koymaktadır. Efendimiz, riyayı küçük şirk olarak ifade etmiştir. Büyük şirk Allah'a eş koşmak, küçük şirk de yaptığı işleri Allah'tan ziyade başkalarına beğendirmeye çalışmak ve Allah'ın beğenisini ikinci plana atmaktır.

Riyakâr insan için beğenilme duygusu hayati önem taşır. Bunun için günlük hayatı içerisinde yaptığı ve insanların beğeneceğini düşündüğü her şeyi fotoğraflayarak internete atar. Bir müddet sonrada bu durum bir hastalık haline dönüşür ve yaptığı her şeyi internete atmak için yapmaya başlar.

52 Tirmizi, Hudut, 24

Yediği yemeği, bugün ne giydiğini, şuan nerede olduğunu bile internet ortamında paylaşmaya başlar. Bir müddet sonra yediğini, içtiğini, giydiğini ve gittiği yeri sosyal medyada aldığı beğeni oranlarına göre belirlemeye başlar.

Böylece bu kişilik durmadan poz veren garip bir tipe dönüşür. Eğer hayatının bir anı sosyal medyada yayınlanmayacaksa bu zamanlarda tavır ve davranışlarına çok fazla önem vermez.

Yapılan davranışın riya olup olmadığı kişinin niyeti ile ilgili bir durumdur. Bu nedenle kimse kimseyi riyakârlıkla suçlayamaz. Ancak bazı kriterler, davranışın riya olup olmadığı konusunda ufak ipuçları verebilir.

Örneğin, sosyal medyada fotoğrafı ya da videosu paylaşılacak bir davranışa gösterdiği titizliği, özel hayatında gösterip göstermediği, sosyal medyada ve internet ortamında takındığı nazik ve kibar tavırları özel hayatında sergileyip sergilemediği, sosyal medyada dikkat ettiği hususlara özel hayatında dikkat edip etmediği gibi hususlar birer ölçüdür.

Unutmayalım, bu hastalıktan kendimizi kurtarabilmek için Peygamber (s.a.s) Efendimizin, ***"Her kim başkaları tarafından duyulsun, beğenilsin diye bir iş yaparsa, Allah, onun gerçek kıymetsizliğini duyurur. Her kim gösteriş olsun diye bir iş yaparsa, Allah da onun gösteriş yapmasını ve değersizliğini ortaya çıkarır."***[53] hadisini sürekli hatırda tutmak gerekir.

Dijital Yer Değiştirme: "Hırsızlık"

Genç kardeşim! Hırsızlık, bir başkasına ait olan bir değeri veya malı izinsiz olarak kendi zimmetine geçirmektir. Hırsızlık, miktarına bakılmaksızın büyük günahlardan sayılmıştır ve bütün dinlerde yasaklanmıştır.

Çalınan mal, eşya veya değerin, para olarak değerli veya değersiz olması fark etmez. Çalınan şeyin küçük veya büyük olması da önemsizdir. Önemli olan bu kötü olayın işlenmesidir.

Hırsızlık sadece bir malın ya da paranın çalınması değildir. Herhangi bir değer, itibar, nüfuz ifade eden bir şey için de hırsızlık kavramı

53 Müslim, Zühd, 38.

geçerlidir. İnternet ortamında da hırsızlık mümkündür.

Dijital ortamda hazırlanan telif hakkı bulunan program ve bilgilerin izinsiz olarak indirilmesi, kopyalanması çoğaltılması, satılması...

Kişisel bilgilerin izinsiz olarak alınarak dolandırıcılık yapılması...

Sosyal medya açısından değer ifade eden ve telif hakkı bulunan herhangi bir paylaşımın veya bilginin çalınması...

Dijital şifrelerin kırılarak kişiye özel birtakım dokümanların alınması...

Dijital kimlik kopyalaması...

İntihal yani kes, kopyala yapıştır yöntemiyle eser ve makale alındıktan sonra asıl kaynağın gösterilmemesi hep hırsızlık kavramının içerisine girmektedir.

Gülerek Ağlanacak Hale Gelmek: "Alay/Aşağılama"

"Vay haline! Diliyle çekiştirip, yüzünden de alay eden kimsenin." [54]

Genç kardeşim! Bir şeyle veya bir kişiyle eğlenmek, insanları hafife almak, tahkir etmek, başkasının kusur ve noksanlarını söz, işaret veya yazı ile teşhir etmek, toplumda küçük düşürecek hareketlerde bulunmak, alay etmektir.

Alay etme duygusu insanlarda, kendini büyük görmeyle başlar, daha sonra karşısındaki insanı hiçe sayıp ona tepeden bakmaya ve onunla alay etmeye kadar gider.

Hz. Peygamber (s.a.s) Efendimiz, ***"Müslüman'ın kardeşini küçük görmesi ona günah olarak yeter."*** [55] hadisi ile alay etmenin ne denli tehlikeli bir günah olduğuna dikkat çekmektedir.

İnternetin ve sosyal medyanın yaygınlaşması ile birlikte alay, aşağılama, tahkir etme günahı da aynı hızla yayılmaktadır.

Sosyal medyada insanların birbirlerine aşağılayıcı, küçük düşürücü ifadelerle hitap etmesi, insanları zor durumda bırakacak fotoğraf ve videoların bir anda paylaşım rekorları kırması, sahte profillerle, takma isimlerle tahkir edici, aşağılayıcı yorumların yazılması, sev-

54 Hümeze: 104/1.
55 Müslim, Birr, 32.

mediği birinin fotoğrafı üzerine küçük düşürücü ifadeler yazması gibi birçok uygulama internet ortamında alay etme günahının işlenmesine sebep olmaktadır.

Daha vahim olanı sosyal medya ve internet aracılığı ile dini değerler, şahsiyetler, kurumlar ve isimlerin bile ağza alınmayacak sözlerle alaya alınması ve tahkir edilmesidir.

Tarikat ve tasavvuf ehli insanların, dini kıyafet ve isimlerin, çeşitli ilim adamlarının, birçok dini kavramın sanal ortamda nasıl alay konusu edildiğine bugün üzülerek şahitlik etmekteyiz.

Bugün sosyal medyada paylaşım ve izlenme rekorları kıran videoların daha çok şive farklılıkları, sakarlık ve kaza anları, düşme görüntüleri, beceriksizlik durumları gibi videolardan oluşması ve bu videoların "koptum gülmekten" "şimdi çatlayacağım" "Allah kimseyi bu hale düşürmesin" gibi başlıklarla çekici hale getirilmesi bu durumun en bariz göstergelerindendir.

Unutmayalım, yarın kıyamette sadece bu videolardaki insanların "Bu görüntü benden izinsiz yayınlandı ve benimle alay edildi, sen de buna ortak oldun ve yaydın." demesi bile bizim cehenneme doğru ciddi bir mesafe kat etmemize neden olacaktır.

Bunun çok abartılı bir yorum olduğunu düşünüyorsan senin veya sevdiklerinin rezil olduğu bir görüntünün internette paylaşım rekorları kırdığını ve ertesi gün sokağa nasıl çıkacağını düşünerek idrak edebilirsin. Ya da kıyamet günü cehennemin dehşetini görünce seninle alay edenlere canınız sağolsun mu dersin yoksa Ya Rabbi bunlardan hakkımı al, karşılığında günahlarımı onlara yükle mi dersin, bunu bir düşün istersen.

Alay etmek, normal hayatta hangi sonucu doğurur ise sanal ortamda da aynı sonucu doğurur. Bu nedenle bu günah, internet ortamında da aynı günahtır.

Rabbimiz Kur'ân'ın da, ***"Ey iman edenler! Bir topluluk diğer bir topluluğu alaya almasın; olur ki, alay edilenler, kendilerinden daha hayırlı bulunurlar. Kadınlar da kadınları alaya almasınlar; belki onlar kendilerinden daha hayırlıdırlar. Hem birbirinizi ayıplamayın ve kötü lakaplarla çağırmayın. İmandan sonra fâsıklıkla adlanmak ne kötü isimdir! Kim de tevbe etmezse, işte onlar zalimlerin ta ken-***

dileridir." [56] buyurarak bu günahın terk edilmesini emretmektedir.

Unutulmamalıdır ki normal hayatta alay ettiğimiz bir kişi ile internet ortamında da alay edersek, bu günahı yayarak binlerce kişinin bizim vasıtamızla aynı günaha ortak olmasına neden oluruz. Böylece günaha girmesine vesile olduklarımızın vebali de omuzlarımıza yüklenir.

Bir Tuşla Helak Eden Günah; "İftira"

"Mümin erkek ve kadınlara işlemedikleri bir günahla eziyet edenler (onlara iftira atanlar), doğrusu açık bir günah yüklenmişlerdir." [57]

Genç kardeşim! Olmayan bir şeyi olmuş gibi anlatmak veya naklet-mek, yalan söyleyerek uydurmak manalarına gelen iftira, dinimizce büyük günahlar arasında sayılmaktadır.

İftira, bir kimseyi veya bir şeyi elde etmek veya o şeyi başkalarından kıskanıp, zarar verme düşüncesinden kaynaklanmaktadır. Her halükârda, dünya için önemli olan bir nesneye karşı olan zaaf neticesinde iftira atılır. Sosyal medyada bazen kimi insanlar ilahi kontrol ve takip altında olduklarını unutarak yalan ve iftiraya başvurabilmektedirler. Hedefine ulaşmazsa bile "çamur at izi kalsın" mukabilinden atılan iftiralar muhataba ciddi zararlar verebilmektedir.

İnternet ortamında ve sosyal medya aracılığı ile atılan bir iftira "çamur at izi kalsın" anlayışı açısından gerekli izi muhakkak bırakmaktadır. Çünkü internet sinyalleriyle milyonlarca insana ulaşan iftira çamurunu sanal ortamdan temizlemek bir daha mümkün olmamaktadır.

İnternet ortamında paylaşılan bir şeyin üzerinden yıllar geçse bile muhakkak izi kalmaktadır. Bu anlamda gerçek hayattan ziyade sanal ortamda atılan iftiralar kat kat daha fazla etki bırakmaktadır.

Kişi ve kurumlarla ilgili ortaya atılan asılsız iddia ve iftiralar, internet ahlakından yoksun kitleler tarafından bir anda binlerce kez paylaşılabilmektedir. Tabi bu iftirayı atanlar gibi onu paylaşarak yayılmasına vesile olanlarda aynı günaha muhatap olmaktadır.

İftirayı atan, daha sonradan tevbe etmiş ve temizlenmeye çalışmış

56 Hucûrat: 49/11.
57 Ahzab: 33/38.

olsa bile sanal alemde yayılan paylaşım uzantılarını temizlemesi mümkün olmamaktadır. Bu da bir insanın başına gelebilecek en kötü şey olsa gerek. Bir düşünelim, işlediğimiz bir günah sürekli yayılarak, paylaşılıp çoğalarak ömür boyu başımızın belası oluyor. Sosyal medyada onu gören binlerce insanın vebali de sürekli olarak bize yazılıp duruyor.

Hz. Peygamber (s.a.s) Efendimiz iftira ile ilgili olarak, ***"Kim karalamak gayesiyle bir Müslüman'a iftira ederse Allah o kimseyi bu söylediği sözlerin vebalinden tamamen temizleninciye kadar cehennem köprülerinin birinin üstünde hapseder."*** [58] buyurmuştur.

İftiranın en ağırı, namus üzerine atılan iftiradır. Namus, iffet, haysiyet ve zimmet üzerindeki bir iftira ne kadar çok yayılırsa, iftiracının sorumluluğunun da o nispette artması tabiidir.

Kur'an'ımızda, ***"Namuslu kadınlara zina isnadında bulunup da, sonra dört şahit getiremeyenlere seksen değnek (hadd) vurun, onların şahitliklerini de ebediyen kabul etmeyin."*** [59] buyurularak namus iftirası atanların toplum içindeki şahitliklerinin kabul edilmeyeceğini ve cezalarının hemen verilmesi gerektiği belirtilmektedir. Böyle bir iftiraya ortak olan Kur'an'ın ifadesiyle ömür boyu güvenilmez adam ilan edilerek şahitliği kabul edilmez. Namus iftirasını, yedi helak edici günahtan biri olarak sayan Hz. Muhammed (s.a.s) Efendimizin ümmeti olarak gerçek hayatta da sanal platformlarda da bu günahtan uzak durmalıyız.

Rezil Edeyim Derken Rezil Ettiren Günah: "Ayıp Araştırmak"

"Ey inananlar! Zandan kaçınınız, zira zannın çoğu günahtır. Bir kimsenin noksanını ve ayıbını araştırmayınız." [60]

Genç kardeşim! Ayıp araştırmak, bir insanın diğer insanlar tarafından öğrenildiğinde rahatsız olacağı yönlerini, kusurlarını, noksanlarını, eksikliklerini, fena hallerini, uygunsuz ve utandıracak durumlarını arayıp bulmaya çalışmaktır.

İslam toplumunda hangi sebeple olursa olsun, şahısların dokunul-

58 Ebû Dâvud, Edeb, 36.
59 Nur:24/4.
60 Hucurat: 49/12.

mazlığını çiğnemek, aile mahremiyetlerini ortadan kaldırıcı harekette bulunmak yasaklanmıştır. Hatta suçluyu bulmada bile olsa, insanların ayıplarını aramaya ruhsat verilmemiştir. Böyle bir hâl insanların dokunulmazlığının kalkmasına sebep teşkil etmemiştir.

İslam'a göre, hiç kimse iç görünüşüne göre takibata uğramaz; dış görünüşüne göre cezalandırılır. Kimsenin görmediği yerde işlenen suçtan, ayıptan, zan ve tahminlere dayanarak ceza verilemez. Sadece suçlu işlediği suçu açığa vurduğu zaman yakalanır.

Şeytan, insana kendi kusur ve ayıplarını unutturup bir tarafa bıraktırır, sonra başkasının ayıp ve kusurlarını araştırmaya sevk eder. Başkalarının eksiklerini araştırmaya kalkışmak da ahlâklı insanın işi değildir.

Hz. Peygamber (s.a.s) Efendimiz, ***"Müslümanların ayıplarını, gizli hallerini araştırmaya çalışırsan, onları ifsâd eder veya ifsâda yaklaştırmış olursun."*** [61] buyurarak bu günahı yasaklamıştır. Başkalarının günahlarını ortaya dökmek, o kimsenin tevbe etse dahi toplum içinde hep o günahla anılması demektir.

Günümüzde internette "bomba haber", "flaş haber" "gazetecilik başarısı" olarak yayınlanan, izlenme ve paylaşma rekorları kıran görüntü, haber ve videoların büyük bir kısmı insanların özel hayatlarıyla ilgili, onları küçük duruma düşüren, toplum tarafından ayıplanan paylaşımlardır. Yayınlanan görüntüler gerçek bile olsa Müslüman diğer bir Müslüman'ın günahını izleyemez ve paylaşamaz.

Gizli kamera kayıtlarıyla insanların işledikleri gizli günahları kaydetmek ne kadar büyük bir günah ise bu kayıtları izlemek ve kayıtlardaki şahısları ayıplayıp rezil etmek de o kadar büyük bir günahtır. Efendimiz (s.a.s), ***"Din kardeşini bir suçundan dolayı ayıplayan kimse, o suçu (günahı) kendisi de işlemedikçe ölmez."*** [62] buyurmaktadır.

Unutmayalım, bir paylaşımın üzerinde gizli kamera kaydı yazıyorsa bizi büyük bir günaha davet eden bir durumla imtihan edilmekteyiz demektir.

Ayıp ve kusur bulmak niyetiyle başkalarının maillerini, mesajla-

61 Ebu Davud, Edeb, 37
62 Tirmizi, Kıyâme, 53.

rını, msn konuşma kayıtlarını, bilgisayar bilgilerini, internet geçmişlerini araştırmak hep bu günahın sınırları içerisine girer.

Hz. Peygamber (s.a.s) Efendimiz, ***"Ey diliyle Müslüman olup kalbine iman işlememiş olanlar gürûhu! Müslümanları üzmeyin, onları ayıplamayın ve onların kusurlarını araştırmayın. Şu bir gerçektir ki; her kim Müslüman kardeşinin ayıbını araştırırsa Allah da onun ayıbını meydana çıkarır ve Allah her kimin ayıbını meydana koyarsa, evinin içinde bile olsa onu rezil, kepâze eder."*** [63] buyurarak başkasının ayıbını araştıranların kendi ayıplarının da Allah tarafından ortaya dökülüceğini belirtmektedir.

Unutmayalım, Allah ayıbımızı ortaya dökerse kapalı hiçbir işimiz kalmaz. Allah'ın bizim günah ve ayıplarımızı açıklaması birkaç dakikalık gizli kamera kayıtlarına da benzemez.

Efendimiz (s.a.s), ***"Kim bir Müslüman'ın ayıbını örterse Allah da onun ayıbını örter."*** [64] buyurmaktadır. Ayıbın çoksa sen de çok ayıp ört. Yine, *"Müslüman kardeşinin ayıplarını örten, bir ölüyü diriltmiş gibidir."* [65] buyurarak insanların kusurlarını örterek onlara tevbe etme fırsatı vermenin önemini bildirmektedir.

Bu günahın büyüklüğünü kavrayabilmek ve muhatapta ortaya çıkaracağı ruh halini anlayabilmek için bir an kendi gizli hallerimizin ve günahlarımızın kaydedilip internete ve sosyal medyaya servis edildiğini düşünmek oldukça etkili olacaktır.

Ancak ayıp örteceğim diye günaha da sessiz kalınamaz. Yapılması gereken hem günah işleyenin günahını örtmek hem de onu bu günahtan vazgeçirmek için nasihatte bulunarak uyarmaktır.

Paylaşım ve Tweetlerle Kendi Cehennemine Odun Taşımak: "Nemime/Koğuculuk"

"Kusur peşinde koşan, durmadan laf getirip götüren kişiye boyun eğme..." [66]

Genç kardeşim! Nemime ya da koğuculuk; kırıcı, üzücü ve dargın-

63 Trimizi, Sünen, b. 84, 2101.
64 Ebû Dâvud, Edeb, 39.
65 Buhâri, Mezâlim, 3.
66 Kalem, 68/11

lığa sebebiyet veren sözleri birinden diğerine taşımaktır. Böyle yapanlara da koğucu (söz taşıyan) denir. Koğuculuk, dinimizce kötü sayılan ve yapılması kesinlikle haram kılınan bir davranıştır.

Kur'an-ı Kerim'de bu ve benzeri davranışlara sahip kimse şöyle tasvir edilmiştir: ***"Diliyle iğneleyen, koğuculuk eden, iyiliği daima önleyen, aşırı giden, suç işleyen, çok yemin eden alçak zorbaya, bütün bunlar dışında bir de soysuzlukla damgalanmış kimseye, mal ve oğulları vardır diye aldırış etmeyin!"*** [67]

Hz. Peygamber (s.a.s) Efendimiz de, ***"Koğuculuk yapan (söz getirip götüren) cennete giremez."*** [68] buyurarak bu günahı işleyenlerin tevbe etmedikleri takdirde cennete giremeyeceklerini belirtmektedir.

Sosyal medya ile birlikte koğuculuk, büyük bir hızla yayılıp adeta canlı yayın haline dönüşmüştür. Bir ortamda ya da toplantıda konuşulan ve başkaları tarafından bilinmemesi gereken sözler, daha toplantı dağılmadan binlerce insan tarafından paylaşılır hale gelmektedir.

Konuşulan şeyleri duymaması gereken insanlar, sosyal medya aracılığı ile ilk duyanlar listesine girmektedir. Böyle olunca işin maksadını tam anlamadan yapılan yorumlar, düşülen zanlar, toplumun kardeşlik bağlarına bir daha onarılması güç zararlar vermeye başlıyor.

Bu durum bazı sosyal medya kullanıcıları açısından adeta bir hastalık haline geldi. Elinde cep telefonu her nereye girse, her kiminle konuşsa anında internet ortamında falan şöyle dedi, filan şöyle yorumladı diye adeta ayaklı canlı yayın aracına dönüşen garip tipler türemiştir.

Sohbet ve muhabbet adı altında atılan tweetler ve yapılan paylaşımların birçoğu başkalarının sözleri ve davranışlarının yorumları haline gelmiştir. Hâlbuki Hz. Peygamber (s.a.s) Efendimiz, ***"Her duyduğunu her yerde söylemesi kişiye günah olarak yeter."*** [69] buyurmaktadır.

Elbette ki günümüzde sosyal medya koğuculuğu, insanı cehenneme sürükleyen en önemli etkenlerdendir.

67 Kalem: 68/10-14.
68 Buhâri, Edeb, 49-50.
69 Ebû dâvud.

Söyleyecek Sözü Olmayanların Günahı: "Küfürlü/Müstehcen" Konuşmalar

"Onlar ki boş sözlerden yüz çevirirler." [70]

Genç kardeşim! İnsanların duyduklarında utanacakları, müstehcen sözleri, cinsel içerikli ifadeleri, hakaret içeren kelimeleri ve küfürlü argo kelimeleri konuşmak İslam ahlakına uygun olmayan davranışlardandır.

Ancak günümüz genç nesli günlük hayatta ve sosyal medyada argo ve küfürlü konuşmaları adeta bir gelenek haline getirmiş ve normalleştirmiştir.

İnternet ve sosyal medya ile birlikte yazışmalara da aynı müstehcen üslup sirayet etmiş, eskiden duyulunca yüz kızartan kelimeler, şimdi okundukça aynı etkiyi yapmamaktadır.

Sosyal medyada iki yazışmasından birinde muhakkak küfür bulunan, hatta profilinin meslek, isim, okul bölümlerine bile küfürlü ifadeler yazan hasta tipler çoğalmıştır.

Hz. peygamber (s.a.s) Efendimiz, boş, yararsız ve kişiyi günaha sokacak sözlerden şiddetle kaçınılmasını öğütleyerek; ***"Allah'a ve ahiret gününe iman eden kimse ya hayır konuşsun ya da sussun."*** buyurmuştur.[71]

Bu hadis sadece konuşmayı değil yazışmayı da kapsamaktadır. Sosyal medya yazışma geçmişimizi kontrol ettiğimizde yazdığımız şeylerin ne kadarının hayır olduğunu hesaplayarak içinde bulunduğumuz durumu rahatlıkla anlayabiliriz. Eğer yazışma geçmişimize baktığımızda kullandığımız argo kelimeler, küfürlü sözler, boş muhabbetler bizi tedirgin ediyorsa bu duruma bir son vermek gerekir. Aksi takdirde üç beş tuşa basarak günah yükünü artırmanın bize hiçbir faydası olmayacaktır.

Hz. Peygamber (s.a.s) Efendimiz, ***"Mü'min ayıplamaz, lanet etmez, fahiş, küfürlü söz söylemez."*** [72] buyurarak küfürlü konuşmamanın müminlik kalitesinden kaynaklandığını ifade etmiştir.

---

70 Mu'minun: 23/3.
71 Buhâri, Edeb, 31.
72 Tirmizi.

Şeytani Gündemler Platformu: "Tartışma/Cedel"

"Rabbinin yoluna, hikmetle, güzel öğütle çağır; onlarla en güzel şekilde tartış. Doğrusu Rabbin kendi yolundan sapanları daha iyi bilir. O, doğru yolda olanları da en iyi bilir." [73]

Genç kardeşim! Gereksiz yere tartışmak ve münakaşa etmek dinimizce yasaklanan ve hoş görülmeyen davranışlardandır.

İlme ve kesin bilgiye dayanmayan, Müslümanların pratik hayatlarına katkı sunmayan, şahsi egoları yüceltmekten başka bir işe yaramayan her tartışma, günah zincirine yeni bir halka daha eklemektedir. Günümüzde neyi, niçin tartıştığını bilmeyen yığınlar, çeşitli sosyal medya platformlarında dibi görünmeyen boş tartışmalarla vakit tüketmektedirler.

Daha çok sataşma ve karşılıklı laf atışıyla başlayan tartışmalara, konu hakkında bilgisi olmayan binlerce insan, yaptıkları yorumlarla adeta ateşi körükleyen körükçüler konumuna düşmektedirler. Tartışmanın sonu görünmüyorsa iş hakaretleşmeye, küfürleşmeye, tahkire ve tekfire kadar gitmektedir.

Günümüzde sosyal medya üzerinden üretilen tartışmalar daha çok siyasi manipülasyon aracı olarak kullanılmaktadır. Sosyal medya ve internet üzerinden başlatılan tartışmalar, gerçek gündemi örtmek adına bulunmaz bir fırsata çevrilmektedir.

Ne kadar çok tartışma o kadar çok gündem demektir. Örneğin İslam dünyasının parçalanmışlığı, bütün haramların resmileşip kurumsallaşması, ahlaksızlığın zirveye çıkması gibi gündemlerin geri plana atılıp sosyal medya üzerinden sonu görünmeyen itikadi tartışmalara girmek, bu ümmetin gençlerinin ana gündemini saptırmaktan başka bir işe yaramamaktadır.

Hz. Peygamber (s.a.s) Efendimiz, tartışan iki sahabeyi görünce; "Bununla mı emredildiniz, yoksa ben size bunun için mi gönderildim! Bilin ki sizden öncekileri, dini meselelerdeki tartışmalarının çokluğu ve peygamberleri hakkında düştükleri ihtilafları helâk etti!"[74] buyurarak gereksiz tartışmaları yasaklamıştır.

Muhakkak ki bir Müslüman dinine ve değerlerine yapılan hakaret-

73 Nahl:16/125.
74 Tirmizi, Kader, 1.

ler karşısında büyük savunmalar yapmak zorundadır. Ancak sosyal medya üzerinden yapılan tartışmaların daha çok karşı tarafın inadını artırmaktan başka bir işe yaramadığını da unutmamak gerekir.

İlk başta Allah rızası için başlayan tartışmalar ve yazışmalar, daha sonraları bir üstünlük gösterisine, karşı tarafı rezil etme, onunla alay etme çabasına dönüşebilmektedir. Bu konuda Efendimiz (s.a.s), ***"Kardeşinle tartışma! Onunla alay etme! Ona, yerine getiremeyeceğin vaatte bulunma!"*** [75] buyurmaktadır.

Hele sosyal medya üzerinden yapılan tartışmaların binlerce insanın gözü önünde yapıldığını düşünürsek geri dönmek ya da hata ettiğini kabul etmek bir itibar meselesine dönüşüyor ve ipler zamanla şeytanın eline teslim edilmiş olunuyor.

İpler şeytanın eline geçmeden, nefis devreye girmeden, hakaretler ve küfürler havada uçuşmadan tartışmayı terk etmek cennetlik bir iştir. Bu konuda Hz. Peygamber (s.a.s) Efendimiz, ***"Hatasını anlayıp tartışmayı terk eden kimseye Allah Tealâ cennetin ortasında bir köşk ihsan eder. Haklı olduğu halde tartışmayı terk eden kimseye ise, cennetin en yükseğinde bir köşk ihsan eder."*** [76] buyurmaktadır. Sosyal medyanın çirkef tartışmalarından kurtulmanın en iyi yolu, Efendimizin bu hadislerini sürekli hatırda tutmaktır.

75 Tirmizi, Birr, 58.
76 Ebû Dâvud, Edeb, 8.

7. BÖLÜM

Sosyal Medya ve Sıkça Sorulan Sorular

Başkasının internet bağlantısından wireless aracılığı ile izinsiz olarak internete bağlanmak?

Genç kardeşim! Başkasının internet bağlantısını izinsiz olarak kullanmak uygun değildir. Bu uygulamadan kul hakkı doğar. Başkasına ait olan bir değeri izinsiz kullanmanın yanında izinsiz kullanılan internetin limit ya da kota aşımı da ek bir sorumluluk getirecektir.

Not: Genç kardeşim! Yarın mahşer yerinde namaz, oruç gibi temel ibadetlerin hesabını vermiş, içki, kumar, zina gibi büyük günahlara bulaşmamış ve tam kurtulacağını düşünürken komşusunun internetini izinsiz kullanmaktan dolayı ceza almış bir Müslüman olmak istemiyorsan bu kul hakkına sakın yaklaşma.

Komşu evlerin veya ticaret hanelerin wireless bağlantısının şifresini kırmak ve kullanmak?

Genç kardeşim! Başkasının internetini izinsiz kullanmaktan dolayı hem kul hakkı doğar hem de bir güvenlik ihlali olan şifre kırmaktan dolayı canı, malı, ırzı ve namusu birbirine emanet olan komşuların hakkına büyük bir ihanet olur. Komşu komşuya güvenemeyecekse kime güvenecek. Yarın o komşunla nasıl yüz yüze geleceksin. Bugün internet şifresini kıranın yarın komşusunun kapısını kırmayacağını kim garanti edebilir.

İnternet hizmeti sunan kurumun tek internet aboneliğinden ek kablolar aracılığı ile birden fazla kişi olarak yararlanmak ve ücreti toplu olarak ödemek?

Genç kardeşim! Eğer bu kurum sunduğu hizmeti kişiye veya abone olan kuruma özel olarak tek internet aboneliği şeklinde sunuyorsa bu davranış uygun değildir. Kul hakkı doğurur. Ancak internet hizmeti sunan şirket bu duruma izin veriyorsa bir sakınca yoktur. Günümüzde bu hizmeti sunan şirketlerin genel olarak bu duruma izin vermedikleri herkesçe bilinmektedir.

İnternet üzerinden belli bir ücret karşılığında sunulan hizmetleri veya uygulamaları ücretsiz olarak indirmek?

Genç kardeşim! Belli bir emek sarf edilerek üretilen ve ücretli olarak kullanıma sunulan bir değeri ücretsiz kullanmak dinen uygun değildir. Elektronik ortamda da olsa bir hak sahibinin belli bir değer karşılığında sunduğu bir uygulamayı ücretsiz indirmek kul hakkı doğurur.

İnternetten dizi, film, müzik, kitap veya herhangi bir uygulama indirmek?

Genç kardeşim! İnternet üzerinden indirilecek bir şeyle ilgili ilk kuralımız onun dinimizce yasaklanmayan helal bir şey olmasıdır. İkinci kuralımız ise bu değerin veya eserin hak sahibinin bir telif hakkı talep etmeden buna izin vermiş olmasıdır.

İndirilecek dizi, film, müzik, kitap eğer içeriği itibariyle çeşitli haram sözleri veya görüntüleri içeriyorsa hak sahibinin buna izin vermesi bir şey değiştirmez. Çünkü haram bir şeyi indirmek, yaymak ve ondan yararlanmak da haram olur.

Ancak indirilecek dizi, film, müzik, kitap eğer içeriği itibariyle haram olan bir şeyi içermiyorsa bu durumda bu içeriğin telif sahibinin indirme işlemine izin vermesi gerekir. Eğer ücretsiz indirme işlemine izin vermemiş ve bir telif hakkı talep etmişse bu durumda ücretsiz indirme işlemi dinen uygun olmaz ve bir kul hakkı doğurur.

Telif hakkı nedir?

Herhangi bir bilgi veya düşünce ürününün kullanılması ve yayılması ile ilgili hakların, yasalarla belirli kişilere verilmesidir. Kısaca,

orijinal bir yapıtın, eserin kopyalanmasına veya kullanılmasına izin vermeme hakkıdır.

İnternet üzerinden belli bir ücretle sunulan eğitim setlerini indirmek. Dil eğitimi, meslek eğitimi vb.?

Genç kardeşim! Günümüzde online eğitim yada interaktif eğitim gibi bazı kavramlar hayatımızda etkili bir yer kaplamaktadır. Bu eğitimlerin video setleri üretici firma ya da şahıs tarafından belli bir emek ve zaman harcanarak telif hakkı ile piyasaya sürülmüşse bunları ücretsiz olarak indirip kullanmak dinen uygun olmaz ve kul hakkı sorunu ile karşılaşılabilir.

Günümüzde bu uygulama neredeyse bir sektör haline dönüşmüştür. Bu alanda belli fiyatlar ve teamüller oluşmuştur. Bu konuda dikkatli olmak ahiretimiz açısından oldukça önemlidir.

İnternet üzerinden indirmeden dizi ve film izlemek, müzik dinlemek?

Genç kardeşim! Her şeyden önce izlediğin dizi ve filmlerin, dinlediğin müziklerin içeriğinde dinen yasaklanmış haram bir şeyin olmaması gerekir.

İkinci olarak da internetteki bazı uygulamaların sadece indirilmesi değil izlenmesi veya dinlenmesi de belli bir ücrete tâbi olabilir. Bu durumlarda telif hakkı söz konusu değilse ve içerikte de haram bir şey bulunmuyorsa bir sakınca görülmemektedir.

Ancak internette bu dizileri ve filmleri izleyerek, müzikleri dinleyerek geçirdiğin vakit, iş vaktinden, ailene ayırdığın vaktinden ve ibadet vaktinden gidiyor ise hem Allah'a, hem ailene hem de iş yerine karşı sorumlu olursun.

İnternetten bazı programlar indirmek, kullanmak, satmak ve yaymak?

Genç kardeşim! Bugün internette serbestçe dolaşan ve ücretsiz olarak herkesin kullanımına sunulmuş bazı programları indirmek ve kullanmakta bir sakınca yoktur. Tabiki haram içerik olmamak ve haram yolda kullanılmamak üzere.

Ancak bazı programlar ciddi çalışmalar yapılarak, paralar ödenerek ve emek verilerek yapılıp telif hakkı karşılığında piyasaya sürülmektedir. Bunların bir şekilde ücretsiz olarak indirilmesi dinen uygun değildir. Kesinlikle bir kul hakkı doğuracaktır.

Ayrıca izinsiz ve ücretsiz olarak indirilen bu uygulamaların satışının yapılması ve yayılması omuzlarındaki vebali, kul hakkını tahmin bile edemeyeceğin oranda artıracaktır.

İnternet üzerinden indirilen yazılımı kullanmak?

Genç kardeşim! Bazı bilgisayar programlarının çalışması için ya da herhangi bir alanda kullanılacak yazılımı indirmek ücrete ve izne tabi değilse bir sakınca yoktur. Ancak bu yazılım ücretli ve kullanımı da belli izinlere tabi ise bu dinen uygun değildir. İzinsiz kullandığın takdirde kul hakkına muhatap olursun.

Devlet veya özel sektör kurumlarında çalışanların interneti şahsi işlerde kullanması?

Genç kardeşim! Çalışan için iş yerinde internetle ilgili bu tür bir tasarrufa herhangi bir yasak konulmamışsa bir sakıncası yoktur. Ancak genel bir izin verilmemişse müsaade alınması daha uygundur.

Müsaade alınmış bile olsa internette bir kota veya limit aşımı oluyorsa bu konuda sakıncalar vardır. Yine iş vaktinden kayıp, iş kalitesinde düşüş ya da işe yoğunlaşma sorunu ortaya çıkıyorsa burada da bir kul hakkı meselesi yine karşımıza çıkacaktır.

İnternette geçirilen vakit?

Genç kardeşim! Bugün internet hangi niyetle ve ne amaç için kullanılıyorsa internette geçirdiğin vakit de ona göre değerlendirilir. İnternette geçirdiğin vakit ailene ayırdığın vakti, çalıştığın iş yeri için vermen gereken vakti, üzerine farz olan ibadetler için kullanman gereken vakti kapsamamalıdır.

Ayrıca bu yukarıda sözünü ettiğimiz vakitleri kapsamamakla birlikte boş ve malayani işler de olmamalıdır. İnternet bu şartlara riayet edilerek hayırlı işler için kullanılırsa oldukça güzel bir iş yapılmış olur.

Ancak ailemizin ve iş yerimizin vakitlerine riayet edip, ibadet vakitlerimizi de gözettikten sonra bile internette uğraştığımız işler boş, gereksiz, harama ve günaha sürükleyecek işlerse buradan bir hayır çıkması beklenemez.

İnternet bir ihtiyaçtır. İhtiyaç kadar kullanılmalıdır. Aksi takdirde hayırlı işler yapma gayesiyle bile muhatap olunan internet bir müddet sonra bağımlılık ve onarılması güç hasarlar ortaya çıkarabilir.

İnternet kafe işletmek?

Genç kardeşim! İslam dini kazancın helal yoldan olmasına büyük önem verir. Yapılan ibadetlerin, hayır hasenatın, edilen duaların makbul olabilme şartlarından bir tanesi de helal lokmadır.

İnternet ve internet hizmetleri günümüzde büyük bir sektör haline dönüşmüştür. İnternet ve internetle ilgili ticari ilişkilerimizde temel kuralımız harama bulaşmamak ve bilerek bir haramın işlenmesine vesile olmamaktır.

İnternet kafe ile ilgili birinci husus, bu hizmetin sunulduğu ortamdır. Bu ortamlarda gençlerin zararlı alışkanlıklar ve harama sürükleyici etkenlerle karşılaşmaması, işletme içerisinde mahremiyet kurallarına uyulması, kazanılan gelirin helalliği açısından önemlidir. Diğer husus ise sunulan internet hizmeti ile insanların rahat ve konforlu ortamlarda haramı kolaylıkla işlemelerine vesile olmamaktır.

Girilen internet sitelerini, ziyaret edilen sayfaları kontrol etmek, müşterilerin internet hizmetini haram işlerde kullanmasına vesile olmamak şartı ile internet kafe işletimi mümkündür. Ancak tüm bu yazılanlardan da anlaşılacağı üzere bu şartları yerine getirmek oldukça zor ve külfetli bir iştir.

İnternet üzerinden oyun oynamak?

Genç kardeşim! Modern dünyada elektronik ortamda oynanan oyunlar son derece gelişmiş, bir o kadar da çeşitlilik arz etmiştir. Tek tek bütün oyunları değerlendirmek mümkün değildir. Ancak bazı ana kurallar üzerinden bir fikir sahibi olabiliriz.

Birinci kural, haram içerik bulunmamalı ve harama sürükleyici bir özelliği olmamalıdır. İkinci kural, kumar ve bezeri haramlar içer-

memelidir. Üçüncü kural, insanları saldırganlığa, cinselliğe ve sanal bağımlılığa sevk etmemelidir.

Tüm bu saydığımız kurallara riayet edilse bile zaman israfı asla önlenemez. Hele günümüzdeki oyunların ortaya çıkardığı bağımlılık göz önüne alınırsa internet üzerinden oynanan oyunlar vakit israfıdır. İsraf da devam ettirildiği takdirde varacağı son nokta ise büyük günahtır.

İnternet üzerinden tavla ve okey oynamak?

Genç kardeşim! Bu oyunları normal hayatta da internet ortamında da para karşılığı oynamak ve oynatmak kumar kategorisine girer, o da haramdır.

Para karşılığı değil de vakit geçirmek için oynamak konusunda haram olduğu yönünde görüşler olduğu gibi mekruh olarak nitelendiren görüşler de mevcuttur. Ancak mekruh kategorisinde değerlendirilse bile bir mekruhu sürekli devam ettirmek sonuçta haram olur.

Ayrıca ortaya çıkan vakit israfından dolayı da muhakkak bir günah yükü ile karşılaşılacaktır.

Başkasının internet bağlantı geçmişini incelemek?

Genç kardeşim! İslam dini özel hayatın gizliliğine önem veren bir dindir. Bir başkasının günahına şahit olunsa bile o günahı yaymamak ve örtmek temel kuraldır. Ancak günahı örtülen şahsa bu günahtan vazgeçmeyi tavsiye etmek de temel kurallardandır.

Bir başkasının internet geçmişini izinsiz kontrol etmek dinen uygun değildir. Farkında olmadan bir takım ayıpların ortaya çıkmasına sebep olabilir. Müslüman ayıp örtücü olmak zorundadır.

Herhangi bir ayıp söz konusu olmasa bile başkasının gizli hallerini araştırmak büyük günahlardandır.

Başkasının mesaj, mail ve konuşmalarını gizlice incelemek?

Genç kardeşim! Müslüman, Müslümanın elinden ve dilinden emin olduğu kimsedir. İzinsiz olarak başkasının mail, mesaj ve konuş-

malarını incelemek hem ahlaken hem de fıkhen uygun değildir. Bu durum ayrıca kul hakkını da beraberinde getiren bir günahtır.

İnternet üzerinden cinsel içerikli video ve fotoğraflara bakmak?

Genç kardeşim! Çağımızda internetin en büyük belalarından birisi müstehcen resim ve videoları Müslüman gençlerin başına bela etmesidir. Normal hayatlarında ulaşmaları mümkün olmayan cinsel içerikli resim ve görüntülere bir tıkla ulaşan geniş kitleler bir daha bu müstehcenlik bataklığından kurtulamamaktadır.

Üstelik bu bataklık namazlı namazsız, tesettürlü tesettürsüz, imanlı imansız her kesimden geniş kitleleri etkilemektedir. Bir müddet sonra bağımlılık haline gelen bu hastalık manevi hasarlar dışında ciddi fiziksel ve ruhsal sorunlar ortaya çıkarmaktadır.

Yuvaları yıkan, evlilikleri bitiren bu hastalık tedavi edilmediği takdirde şeytanında desteğiyle insanı büyük bir umutsuzluk çukuruna atmaktadır.

Şeytan, gençlere ne yaparsa yapsın bu hastalıktan kurtulamayacağını fısıldayarak umutsuzluk uçurumunu git gide derinleştirmektedir.

Müslüman genç, bu bataklıktan Allah'a sığınarak ve onun yardımını isteyerek kurtulabilir. Sağlam bir tevbenin silemeyeceği hiçbir günah yoktur. Üstelik böyle büyük bir günah bataklığından kurtulmak büyük manevi dereceleri bir anda kat etmek gibi büyük bir müjdeyi de beraberinde getirecektir.

Allah'ımız kullarının büyük günah çukurlarına düştükten sonra o çukurdan tevbe ipine tutunarak çıkmalarından, kendisinden asla ümit kesmemelerinden büyük bir memnuniyet duyar. Allah, şeytana karşı pes etmeyen kullarını sever. Asla pes edilmemelidir. Şeytan da asla pes etmeyen her daim tevbeyle yeniden ayağa kalkan kullardan nefret eder. Şeytanın nefretini kazanmak Allah'ın rızasını kazanmaktır.

Bir an önce bu çukurdan çıkılması gerekir. İlk işin seni günahtan koruyacak olan evlilik müessesesine giriş yapmak olmalıdır. Nafile oruç tutmayı, çokça Kur'an okumayı ihmal etme. Namazlarında ce-

maate devam et. Zikir ve ilim meclislerinden asla ayrılma. Sana bu konuda fayda edecek kitapları sürekli oku. Asla boş kalma. İslam davası içerisinden tüm vaktini kaplayacak vazifeler al. Her an aktif bir Müslüman olmaya bak. Salih veya saliha arkadaşların olsun.

Sana nasihat edecek bir ilim ehlinin sohbetlerine devam et. Çok dua et. Az ye, az uyu. İnternetle ilişkini sıfır düzeye indirmeye gayret et. Sen yeter ki çabala Allah seni tutup çıkaracaktır.

E-ticaret?

Genç kardeşim! Ticaret dinimizde geçim sağlamak için tavsiye edilen öncelikli yollardandır. Ancak ticaretin haram bir işle yapılmaması ve bir harama kapı açmaması gerekmektedir. İslam dininde haram olan bir şeyin satılması veya ticaretinin yapılması da haramdır.

İnternet üzerinden yapılan ticarette de harama bulaşılmıyorsa, faize düşülmüyorsa, aldatma ve kandırma gibi yollara başvurulmuyorsa elbette ki bu ticaret yapılabilir.

Cuma vaktinde internetten alışveriş?

Genç kardeşim! Cuma vaktinde alış veriş dinimizce uygun görülmemiştir. Cuma Suresi'nin 9. ayetinde Allah'ımız, ***"Cuma günü namaz için çağrıda bulunulduğu, (ezan okunduğu zaman) Allah'ı zikretmeye koşun, alışverişi bırakın."*** buyuruyor.

Bu emir normal hayat için geçerli olduğu gibi internet üzerinden yapılan ticaret içinde geçerlidir.

İnternetten Kur'an okumak?

Genç kardeşim! İnternet üzerinden Kur'an okumak da normal bir şekilde Kur'an okumak gibidir ve elde edilecek sevap aynı olur. Ancak Kur'an'ı tutmak için aranan abdest şartı sanal ortamdan sadece gözle takip edilerek Kur'an okunurken aranmayabilir.

İnternetten İslami sohbet ve vaaz dinlemek?

Genç kardeşim! Nasihat mü'minin en büyük ihtiyacıdır. Müslüman sürekli nasihat dinlemeli ve çevresindekilere de nasihat etmelidir.

İnternet üzerinden dinlenen nasihatler, sohbetler, dersler, vaazlar tabiî ki faydalıdır. Eğer dinlediğin şahsın itikadını, fikirlerini biliyorsan dinlemende bir sakınca yoktur.

Ancak sadece görüntüsüne ve hitabetine kanarak izlediğin şahısların sohbet adı altında yaptıkları konuşmaların itikadına ve inancına onarılması güç zararlar verebileceğini de unutma.

Bu nedenle fikir ve düşüncelerine güvenilen, İslam davası için çalışan ilmiyle amil olan kişilerin derslerini dinlemen daha doğrudur.

İnternetten zekat veya sadaka vermek?

Genç kardeşim! Zekat, sadaka, infak dinimizin en önemli emirleri arasındadır. Bu görevi bir başkası aracılığı ile yerine getirmek de mümkündür.

İnternetin bu kadar geliştiği bir dünyada elbette bu görevler internet üzerinden de yapılabilir. Ancak güvenilirlik ve infakın yerine ulaşması gibi önemli prensiplere dikkat edilmelidir.

İnternet üzerinden kredi kartı ile hayır ve bağış?

Genç kardeşim! Modern hayatta teknoloji ile birlikte bunu bir fırsata çeviren Müslüman, büyük kazançlar elde edecektir. Cep telefonundan ya da bilgisayarından bir dakikada dünyanın öbür ucundaki bir yetime veya mazluma ulaşma ve ona destek olma fırsatı sunan internet imkânından yararlanacağız. Ancak güvenilirlik prensibine ve faiz belasına düşmemeye de dikkat edeceğiz.

Kredi kartımızın faizsiz olması ve yaptığımız bağışın yerine ulaşması konusunda titiz davranacağız.

İnternet üzerinden kurban bağışı?

Genç kardeşim! Kurban dinimizin önemli vecibelerinden birisidir. İnternet üzerinden kurban bağışı yapılırken güvenilirlik prensibinin yanında vekâlet meselesine de dikkat ederek bu işlemi gerçekleştirebiliriz.

Sosyal medyada tebliğ ve davet?

Genç kardeşim! Modern dünyada insanların gerçek hayattan daha

çok neredeyse sanal dünyada vakit geçirdikleri bir hayat yaşıyoruz. İnsanın olduğu her yer Allah'ın dininin anlatılması ve yayılması gereken bir zemindir.

Bugün sosyal medya hızı ve yaygınlığı açısından tebliğ ve davet için bulunmaz bir fırsattır. Normal şartlar altında ömür boyunca ulaşılamayacak insanlara sosyal medya aracılığı ile bir tıkla birkaç sanayide ulaşmak mümkündür. Bu durum elbette ki öncelikle Müslümanlar tarafından bir fırsata çevrilmelidir.

Elbette ki sosyal medyada İslam dinini yaymak, anlatmak için yapılan her faaliyetin karşılığında muhakkak bir ecir elde edilecektir. Ancak bu vesileyle bir Müslüman gerçek hayattan kopup bütün zamanını internet ortamında geçiremez.

Ayrıca söz konusu İslam dini ise bu iş yanlış anlamalara yol açmadan, nefret ettirmeden ve İslam dinini doğru anlatarak yapılmalıdır.

Sosyal medyada siyaset?

Genç kardeşim! Siyaset modern çağın vazgeçilmez unsurlarından birisi olmuştur. Günümüz siyasi mücadelesi büyük oranda sosyal medya üzerinden yürümektedir. Bu anlamda sosyal medyanın siyaset için kullanılması son derece doğaldır.

Günümüzde bizim siyasetle alakamız yok demek Kur'an'ın büyük bir kısmıyla alakamız yok demekle, biz köle olalım birileri gelsin bizi yönetsin demekle aynı anlamdadır. Müslüman internet ortamında yaptığı her iş gibi siyaseti de Allah rızası için yapan adamdır.

Hayatımızın her alanında olduğu gibi siyasi alanda da Allah ve Rasûlünün çizdiği sınırlar içerisinde bir siyaset anlayışını takip etmek zorundayız. Bu çizgiler içerisinde yapacağın sanal siyasi faaliyetler hayırlı ameller hanene muhakkak yazılacaktır. Ancak sosyal medya üzerinden yaptığı siyasi faaliyetler belli prensipler dahilinde olmalıdır.

Örneğin bugün İslam âleminin en büyük ihtiyaçlarından olan İslam Birliği, İslam Birleşmiş Milletleri, İslam Natosu, İslam Barış Gücü, İslam Kültür İşbirliği Teşkilatı, İslam Dinarı, Faizsiz İslam Ekonomisi, hakkın ve adaletin hakim olduğu "Adil Bir Düzen", "Önce Ahlak ve Maneviyat" için internet üzerinden vereceğin siyasi mücadele belki

de sanal alemde yaptığın en büyük salih amellerden olacaktır.

Ancak ırkçılık, demokrasi ve muhafazakarlık, Batı menşeyli politika ve onların çıkarlarını önceleyen siyasi anlayış için internet üzerinden yapacağın mücadele sana vebal yükünden başka bir şey kazandırmayacaktır.

Facebook, Twitter vb. sanal platformlarda hesap açmak?

Genç kardeşim! Sanal ortamdaki platformlarda hesap açmak, takipçi olmak, takip edilmek, paylaşım yapmak, yazı yazmak modern hayatın gündelik işlerinden olmuştur. Bizler Müslümanlar olarak her zamanda ve mekânda tüm yaptığımız işlerde Allah'ın rızasını kazanmaya çalışan ve tüm işlerimizde Kur'an ve Sünneti referans alan insanlarız.

Sadece sanal ortamda değil gündelik hayatta da bir şey bizim dinimize uygun değilse onu reddederiz. Bu anlamda günümüzde haramlara bulaşmadan, vakit israfına kaçmadan, açtığımız hesapları Allah rızası ve dinimizin emirleri doğrultusunda kullanabiliyorsak bunun bir sakıncası yoktur.

Ancak hesap açtığımız takdirde nefsimize yeniliyorsak, şeytanın gönderdiği internet sinyallerine boyun eğiyorsak bu alanlardan uzak durmak en büyük görevimizdir.

Facebook ve Twitterde sahte (fake) hesap açmak?

Genç kardeşim! İslam dini sahtekârlığı, yalancılığı, aldatmayı her platformda yasaklayan bir dindir. Normal hayatta insanları kandırmak nasıl bir günah ise sahte hesaplar açarak insanları kandırmak da aynı seviyede bir günahtır. Hatta sanal ortamın hızı ve yaygınlığı nedeniyle kandırılan insanların sayısı da fazla olacağından ister istemez günlük hayattan daha çok günaha girmiş olacaksın.

"Bizi aldatan bizden değildir"[1] hadisi günlük hayatımızın yanında facebook, twitter hayatımızı da kapsamaktadır. Günah her zeminde günahtır.

1 Müslim, İmân 164, Fiten 16

Tweet çalmak?

Genç kardeşim! Başka birinin yazdığı bir sözü kendine mal etmek ahlaken düşük karakterli olmaktır. Bu sözü alıp altına kendi ismini yazman veya kendi sözünmüş gibi paylaşıp sosyal medya platformlarında itibar elde etmeye çalışman internetin seni ne hale getirdiğini görmen için iyi bir fırsattır. Sanal alemde bile itibarın başkalarının sözleriyle artıyorsa karakterin konusunda ciddi ciddi düşünmen gerek demektir.

Facebookta günah veya haram olan bir şeyi beğenmek ve paylaşmak?

Genç kardeşim! Sosyal medya platformlarında beğeni tuşuna basarken unutma ki beğenmek, onaylamak ve desteklemek demektir. Bu dünyada onaylayıp desteklediklerinden kıyamette sorguya çekileceğin gibi sanal ortamda da onaylayıp destek verdiklerinden sorguya çekileceksin. Neyi veya kimi onayladığına dikkat et. Harama ve günaha destek verenlerden olma.

Yine haram veya günah olan bir paylaşımı kendi sayfanda paylaşarak neye vesile olduğunu iyi düşün. Unutma ki hayra veya şerre vesile olan onu yapan gibidir. Kendi sayfanda paylaşılması günah olan bir şeyi paylaştığın anda kaç kişi o paylaşım vesilesi ile günaha giriyorsa onların günahlarından bir hissede sana yazılacak unutma. Bir saniyede bir tuşa basarak binlerce insanın günaha girmesine vesile olabileceğini unutma.

Sosyal medyada karşı cinsi arkadaş olarak eklemek?

Genç kardeşim! Günlük hayatta olduğu gibi sanal ortamda da en dikkatli olunması gereken mesele kadın erkek ilişkilerindeki ölçülere riayet edebilme meselemizdir.

Günlük hayatta kadınla erkek arasındaki İslami ölçüler neyse internet ve sosyal medya platformlarında da aynı ölçüler geçerlidir. İslam'ın kadın erkek ilişkileri açısından koyduğu hiçbir ölçü internet nedeniyle değiştirilemez. Günlük hayatta ne haram ise internette de o haramdır.

Sosyal medya platformlarında Müslüman bir erkek, zaruret hali bulunmadıkça bir kadın profilini arkadaş listesine eklememeli, Müslüman bir kadın da, zaruret hali olmadıkça bir erkeği arkadaş olarak eklememelidir. Eğer eklemek gerekiyorsa zaruret hali ortadan kalktıktan sonra bu duruma bir son verilmelidir.

Bugün boşanma davalarının zabıtlarının büyük bir kısmında sosyal medya ve facebook kelimelerinin geçmesi, yıkılan yuvalar, aldatmalar, ihanetler, meşru olmayan ilişkiler hep internet ortamında kadın erkek münasebetlerine dikkat etmemekten kaynaklanmaktadır.

Bayanların sosyal medyada resim paylaşımları?

Genç kardeşim! Bir hanımefendinin kendi resmini çoğaltıp sokak sokak, zinakar, sarhoş, ahlaksız, kötü niyetli ayırmadan herkese dağıtması ve insanların bakmasına müsaade etmesi neyse internette yayınladığı fotoğrafla da milyonlarca tanımadığı insanın bakmasına müsaade etmesi odur.

Ayrıca internette yayınlanan bir fotoğrafı artık geri almak da mümkün değildir. Gençken çekilip sanal ortama attığın bir fotoğraf evlendikten sonra başına bela olabilir unutma. Senin iyi niyetle paylaştığın bir fotoğrafı kötü niyetli insanların niçin kullanacağını asla bilemezsin.

Bir erkek de hanımının, kızının, kız kardeşlerinin resimlerinin internet ortamında yayınlanmasına asla müsaade etmemelidir. Bir kimsenin eşinin, kızının, kızkardeşinin resimleri bir arkadaşının cebinden çıkması neyse arkadaşının bilgisayarından çıkması da odur.

İslami evlilik siteleri?

Genç kardeşim! Evlilik, Allah'ın emri ve Efendimizin sünnetidir. İslam dini açısından evlilik büyük bir ibadettir. Böyle önemli bir işe internet sitelerinden başlamak büyük bir yanlıştır. Müslüman genç kız ve Müslüman erkek kısmetini internet sayfalarında aramamalıdır.

Böyle sitelere kesinlikle fotoğraf verilmemeli, üye olunmamalıdır. Evlilik doğal mecrasında gelişmelidir. Alınan fotoğrafların ve bilgi-

lerin niçin ve kimin tarafından kullanılacağı şüpheli olan bir ortama Müslüman, bilgilerini ve fotoğraflarını emanet edemez.

Bu konuda, "Biz internetten tanıştık, evlendik ve son derece mutluyuz" tarzında bir takım ifadelerde bulunan örnekler olabilir. Ancak internet aracılığı ile tanışıp arkadaş olan ya da evlenip yuvası yıkılan ve büyük aile faciaları yaşayan ciddi bir kesimin olduğu da unutulmamalıdır.

8. BÖLÜM

İnternet ve Sosyal Medya ile İlgili Bazı Tedbirler

- Hangi sosyal paylaşım sitesinde olursa olsun, resmi olmayan hiçbir sayfa ve profile itibar edilmemelidir.
- Kişisel bilgileriniz herkese açık ve görünür bir şekilde yer almamalıdır.
- Bilinmeyen adreslerden ya da kişilerden gelen e-mailler, gönderi, davet ve çağrıların açılmaması gerekir. Çünkü bunlar kişisel verilere ulaşmak amacı ile tasarlanmış özel mailler ve virüsler olabilir.
- Yapılan paylaşımların ne olduğuna, suç unsuru taşıyıp taşımadığına, kişilerin hak ve hukukuna zarar verip vermediği mutlaka bakılmamalıdır.
- Gelen paylaşımların küfür, hakaret, sövme, aşağılayıcı sözler içerip içermemesine dikkat edilmelidir.
- Hiçbir platformda kişiye ve ailesine ait özel bilgiler paylaşılmamalıdır.
- Tanınmayan kişiler kesinlikle arkadaş listesine alınmamalıdır.
- Fotoğraf veya videolar paylaşılmadan önce fotoğrafta yer alanlardan mutlaka izin alınmalıdır.
- Yer bildiriminde bulunurken aslında bulunulan adresi ve konumun da paylaşıldığı unutulmamalıdır.
- Ekranlarda görülen her bilginin doğruluğu mutlaka sorgulanmalı ona göre hareket edilmelidir.

- Twitter ve Facebook gibi sosyal ağlarda gezinirken kaynağı belirtilmeyen aldatıcı linkler tıklanmamalıdır.
- Sosyal ağ sitelerinde etiketlenme gibi durumların yaşanmaması için mutlaka kişisel profil ayarlarından gerekli tedbir alınmalıdır.
- Güncel bir antivirüs mutlaka bulundurulmalı, mümkün olduğunca bu antivirüs, internet security versiyonunda kullanılmalıdır.
- Sosyal medya, e-mail ya da sms gibi kullanılmamalı, bu kanallar üzerinden kişisel mesajlar yazılmamalıdır. Bu durum, sokakta, ulu orta, yüksek sesle size özel ve kimsenin bilmesini istemediğiniz bir durumunuzu konuşmak gibidir.
- Kişiye, aileye, çocuklara, yakınlara ait stratejik önem taşıyan bilgiler, toplantılar, seyahatler vb. kamuya açık olmayan bilgiler paylaşılmamalıdır.

Kötü Niyetli Kişilerin Kullandığı Yöntemler

Keylogger: Bilgisayara yerleştirilen ufak çaplı bir virüs sayesinde her tıklamayı kayıt edip virüs içeriğine enjekte edilen mail adresine belirli aralıkla rapor gönderen yazılım çeşididir.

Trojan: Keyloggere oranla daha detaylı olan bu virüs çeşididir. Bilgisayarda olup biten her türlü bilgiyi; ekran alıntısı, video kaydı çekimi, uzaktan bağlanmaya kadar aktararak son derece tehlikeli işlemler yapabilir.

Sosyal Mühendislik: Tamamen kandırmaya dayalı olarak kullanılan bir yöntemdir. Bu yöntem sık olarak kullanılan yöntemler arasındadır ve genel olarak sahte hesaplar üzerinde yaygındır.

Brute - Force: Hackerların kullandığı yöntemlerden bir tanesi ve tehlikeli durumlara neden olan brute –force adı verilen deneme yanılma yöntemidir.

Wifi'lerden Kayıt Bilgisi Alma: Dışa açık şekilde bağlanılan bir wifi veya wireless cihazının, kişisel bilgilere erişimi sağlama ihtimali yüksektir.

Fake (Sahte Sayfalar): Bu yöntem her ne kadar nadiren kullanılsa da bilgisayar hakkında az, öz bilgisi olanların fark edebileceği bir noktadır. Burada dikkat edilmesi gereken husus; herhangi bir linke tıkladığınızda sizi var olan sistemden dışarı atmış gibi göstererek giriş yapmanız isteniliyorsa, bu gireceğiniz bilgilerin karşı tarafa gönderilmesi mümkün olabiliyor. Çünkü size gönderilen link adresi sahtedir. Aynı tasarıma sahip fakat URL olarak değişkenlik gösteren sahte bir web sayfasıdır.

Sosyal Mühendislik Kavramı ve Saldırı Biçimleri

Sosyal mühendislik; İngilizce tanımı "Social engineering" olarak isimlendirilen en temel hack yöntemlerinden biridir.

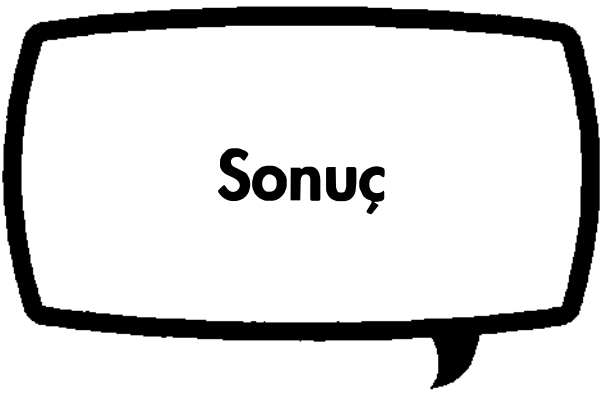
Sosyal mühendislik, temel olarak insanların dikkatsizliklerinden istifade ederek hedef kişi ya da kurum hakkında bilgi toplamak olarak tanımlanabilir.

Bu olayda amaç hedef kurum veya kişi yapısı, kurumsal ağın yapısı, çalışanların/yöneticilerin kişisel bilgileri, şifreler ve saldırıda kullanılabilecek her türlü materyalin toplanmasıdır.

Kuruma çalışan olarak sızmak, çalışanlarla arkadaş olmak, teknik servis ya da destek alınan bir kurumdan arıyormuş gibi görünerek bilgi toplamak, hedef kişiyle dost olmak, kendini bayan gibi gösterip kişilerin zaaflarından yararlanmak bilinen en iyi örnekleridir.

Sosyal mühendislik kavramı, hack'in atası olarak bilinir ve bir nevi ilk hack atağıdır. Sosyal mühendisliği incelediğimizde sistemlerin %80'ine bu şekilde ulaştığını görürüz.[1]

1 http://www.timeturk.com/tr/2015/01/12/sosyal-medyanin-tehlikeleri-ve-onlemler.html

Sonuç

Büyük Bir Zaruret Olarak İslam Kültür İşbirliği Teşkilatı

Genç kardeşim! Tarihi süreç içerisinde özellikle haçlı seferleri ile İslam dünyası üzerindeki emellerine ulaşamayan Batı, kitle iletişim araçlarının gelişmesi, internet ve sosyal medya ile birlikte modern haçlı seferlerini kültür emperyalizmi üzerinden sürdürmektedir. Günümüzde kültür emperyalizmi, batılıların İslam dünyası üzerinde hâkimiyet kurma metotlarının başında gelmektedir.

Genel anlamıyla emperyalizm bir devletin kendi sınırları dışında yaşayan halkların üzerinde denetim kurmak, diğer devletler aleyhine genişleyebilmek, onlara siyasal, ekonomik veya kültürel gücünü kabul ettirebilmek amacıyla giriştiği faaliyetler ve izlediği politikalara denir.

Kültür emperyalizmi; tanka, topa, tüfeğe başvurmadan bir toplumu içten içe, sessiz ve sedasız sömürme faaliyetidir. Bunu yapabilmenin başlıca yolu; o toplumun medyasını, kitle iletişim araçlarını kontrol ederek kendi kültür ve değerlerinden koparıp batılı değerlere bağlamaktır.

Günümüzde haberleşme ve medya vasıtalarını incelediğimizde; Bütün dünyayı bir örümcek ağı gibi saran beş emperyalist ülkenin haber ajansları; ABD'den United Press International (UPI), Associated Press (AP), İngiltere'den Reuter, Fransa'dan Agance France Presse (AFP) ve SSCB'den (TASS) günde 40 milyon kelime ile haber dolaşımının %97'sini sağlayarak dünyayı haber bombardımanına tutmaktadırlar.

Birkaç yıl önce ülkemizde yapılan bir araştırmada dış haberlerin yüzde 54,6'sının AP, UPI, AFP ve Reuter çıkışlı olduğu, %30.9 unu ise batılı dergi, radyo ve TV'lerinden alındığı belirtilmektedir. Böylece ülkemizde yayınlanan dış haberlerin %90'ı bu kaynakları ellerinde bulunduranların değer yargıları doğrultusunda oluşmakta, ayrıca bu ajanslar aynı haberleri her ülkeye objektif şekilde yansıtmamaktadırlar.

Radyo ve TV'ye gelince; bugün radyo frekanslarının %90'ı endüstrileşmiş Batılı ülkelerin elindedir. BBC'nin yabancı dilde yaptığı radyo yayınları 1970'de 12300 saati bulmaktadır. Batılı ülkelerin ve sosyalist bloğun 1987'de ülkemiz için yaptığı radyo programları günlük 15 saati aşmaktadır. Üçüncü dünya ülkeleri, dünya nüfusunun %70'ini barındırdıkları halde, TV vericilerinin %5'ini alıcılarının da %12'sini ellerinde bulundurmaktadırlar. UNESCO'nun 1974'de yayınladığı rapora göre ABD dışarıya yılda 100-200 bin, İngiltere 20-30 bin, Fransa 15-20 bin, Almanya 5-6 bin saatlik program satmaktadırlar.[1]

Televizyon programlarının ekserisini yabancı menşeli programlar meydana getirmektedir. Bunlardan; çizgi filmler, kovboy filmleri, polisiye diziler, hemen hepsi bir başka kültürün yaşantısına, örf ve adetlerine, zevk ve esprisine göre hazırlanmış programlardır. Bunların sözleri bile Türkçe seslendirildiği halde içerik olarak yabancı bir geleneği yansıtır. "Kendine iyi bak", "Aman Tanrım", gibi gençler arasından yoğunlukla kullanılan ifadelerin büyük bir kısmı batı menşelidir.

En yaygın sosyal etkileri meydana getiren programların başında gelen reklâmlar; tüketim tipinin şekillenmesinden, sosyal davranışlara kadar çok geniş bir sahada Batı tipi bir hayat tarzını empoze etmektedir.

Görüldüğü gibi Batı kültürü 20. yüzyıl itibariyle, televizyon programları ve filmleriyle diğer kültürleri giyim, eğlence ve tüketim alışkanlıkları bakımından kendine benzetmektedir. Böylece Batı, ürettiği ürünlere daha çok pazar bulmaktadır.

Kültürel emperyalizmin sahip olduğu bakış açısı; otomobillerden dövüş sanatlarına, filmlerden yayıncılık ve kitaplara, yiyecekten giyece-

1 http://www.sizinti.com.tr/konular/ayrinti/kultur-emperyalizmi.html.

ğe kadar her türlü kültür alanını, özellikle de en çok tüketilen malzeme olan popüler kültür alanına uygulanmakta ve bunların tanıtımında kadın bedenleri kullanılarak ahlaki erezyon hızlandırılmaktadır.

Özellikle son yıllarda bu kültür emperyalizminin baş aktörü internet ve sosyal medya platformları olmuştur. Kökeni dünyayı bir emperyalist sömürü zemini haline getiren ABD'de yapılan çalışmalara dayanan internet kitabımızın baş tarafında da verdiğimiz istatistiklerde de görüldüğü gibi dünya üzerinde 2.5 milyar insan tarafından kullanılıyor. Bu kullanıcıların 1.8 milyarının sosyal medya ağlarında hesabı var. Sosyal medya aktif kullanıcı sayıları her geçen yıl artıyor. Facebook, 1 Milyar 184 milyonluk güncel aktif kullanıcı sayısı ile sosyal ağlar arasındaki liderliğini koruyor. Ülkemizde internet kullanım oranı, tüm nüfusa oranla %45-50 oranında. Ortalama her iki kişiden birisi aktif internet ve sosyal medya kullanıcısı. 35 milyonun üzerinde internet kullanıcısı, 36 milyon aktif Facebook hesabı var. Günde ortalama 4.9 saatimizi kişisel bilgisayarlar üzerinden, 1.9 saatimizi mobil cihazlar aracılığıyla internette harcıyoruz Günde ortalama 2 saat 32 dakikamızı sosyal medyada geçiriyoruz.

Bugün Batı Avrupa Birliği; (AB), Birleşmiş Milletler (BM), NATO gibi uluslararası kuruluşlarla siyasi ve askeri işgal, baskı, kargaşa ve zulümlerini sürdürmektedir. Ayrıca faize dayalı ekonomik sistemin yanında dolar, euro gibi batının ortak para birimleri ile de ekonomik sömürüsünü devam ettirmektedir. Kültür ve değerler açısından ise UNESCO ve UNİCEF gibi kuruluşlar aracılığı ile kültür emperyalizmi yapmaktadır.

Bugün İslam dünyasının en büyük ihtiyacı yaşanan bu işgal ve zulümlerin son bulmasını sağlayacak yegâne projeler olan İslam Birliği, İslam Birleşmiş Milletleri, İslam Natosu gibi kuruluşları bir an önce kurmak ve yürütmemenin yanında ekonomik sömürüden kurtaracak olan Faizsiz Bir Ekonomik Sistem'e ve İslam ülkeleri ortak para birimi İslam Dinarı'na geçiş yapabilmektir.

Kültür emperyalizmine karşı ise kendi helal internet sistemini, arama motorlarını, sosyal medya platformlarını, dizi, sinema, çizgi film sektörünü, kendi medya, haberleşme ve iletişim ağlarını kurarak İslam toplumunun akıl, din ve nesil emniyetini sağlayacak olan İslam Kültür İşbirliği teşkilatını hayat geçirmek ve emperyalist sömürüyü durdurmak İslam dünyasının en büyük ve öncelikli görevidir.